

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTERAAD VAN GEMEENTE DORDRECHT D.D. 12 MAART 2024

Vergaderkamer Raadzaal

Voorzitter: de heer Kolff
Raadsgriffier: mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Boom (VVD)
Dhr. Burakçin (GroenLinks)
Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Den Heijer (VVD)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Klerk (CDA)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Laban (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Van Leeuwen (Fractie Van Leeuwen)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Van der Net (VVD)
Mevr. Nieuwland Van den Bosse (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Noldus (VVD)
Mevr. Pichel (Forum voor Democratie)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Schalken-Den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Schnabel (PvdA)
Mevr. Simon-Van Waardhuizen (Fractie Van Waardhuizen)
Dhr. Stam (Fractie Van Waardhuizen)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Dhr. De Vries (VSP)
Mevr. Van Vugt-Roose (CDA)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: de heer Burggraaf, mevrouw Van Benschop, de heer Heijkoop, de heer Van der Linden, mevrouw De Jonge, de heer Merx

1. Opening en vaststellen agenda, mededelingen

De voorzitter: Dames en heren, neemt u uw plaatsen in alstublieft. De vergadering is geopend. Ik zou graag om stilte willen vragen. Dank u wel. De vergadering is geopend. Goedemiddag allemaal. Welkom aan de leden van de raad, aan de mensen op de publieke tribune, de mensen thuis die met ons meekijken. Van harte welkom bij de raadsvergadering van 12 maart 2024. Ik heb een afmelding ontvangen van de heren Safranti van DENK en van de heer Van der Spoel van de fractie Van der Spoel. En ik heb ook begrepen dat de heer Burakçin wat later is, heb ik zojuist begrepen. En zoals wij ook weten is de heer De Feijter afwezig. En wij zullen zo dadelijk besluiten zijn tijdelijk opvolger toe te laten tot de gemeenteraad. En dat maakt dat we vandaag dan met 37 raadsleden aanwezig zijn. Ik zie volgens mij ook nog wat hiaten bij de VVD-fractie. De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Die zal ik beiden toelichten, voorzitter. Eerste hiaat is mevrouw Boom die komt nu binnen. Was niet ingestudeerd.

De voorzitter: Is bij deze geen hiaat meer.

De heer Den Heijer: En de tweede is een ziektegeval. De mevrouw Van den Tol is geveld door een stevige griep. Die is niet aanwezig.

De voorzitter: Dan wensen we haar vanaf deze plek natuurlijk beterschap. Dan zijn we vandaag met 36 raadsleden aanwezig, zo meteen. We hebben ook een jarige, eigenlijk meerderen, in ons midden. Als eerste de heer In 't Veld van de SP-fractie. Heel hartelijk gefeliciteerd. Fijn dat u op uw verjaardag toch hebt gekozen voor de gemeenteraad. Heel fijn. En mevrouw Van Poppel, onze plaatsvervangend griffier is vandaag ook jarig. Ik heb haar net toegefluisterd dat zij het nieuwe 30 heeft bereikt. Van harte gefeliciteerd daarmee. Hartelijk gefeliciteerd. Dan kijk ik even naar de agenda, zoals deze voorligt. Ik heb gezien dat de VVD-fractie, bij monde van de heer Van der Net, een motie vreemd heeft gedeeld. Die wilde u ook indienen? Ja, er wordt geknikt. Dan stel ik voor die aan de agenda toe te voegen als agendapunt 45. En dat is dan ook meteen de enige wijziging op de agenda. Ik kijk even rond of u zich daarin kunt vinden. Ik zie dat mevrouw Stolk nog een microfoon aan heeft staan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, hebben wij geen internet? Dat wilde ik eigenlijk even vragen.

De voorzitter: Ik heb echt geen idee. Ik ga over heel veel, maar niet over de afdeling ICT.

Mevrouw Stolk: Ik denk, voordat ik weer een gekke vraag stel. Maar volgens mij doet hij het niet.

De voorzitter: De griffier heeft wifi. We vragen even of er achter de schermen naar gekeken kan worden. Kan ik de agenda zo vaststellen? Het is nog wat rumoerig. Ik wilde even u eraan herinneren dat de raadstweedaagse afgelopen is. Was erg gezellig, maar de raadsvergadering is weer begonnen. Graag stilte. Ik stel de agenda zo vast. En dan

verzoek ik de heer Van der Net om de motie vreemd bij de griffier in te dienen, zodat we die kunnen uploaden bij het agendapunt 45 straks.

2. Vaststellen van de notulen van de Gemeenteraad van 6 februari 2024 en de Dordtse Dinsdag van 12 december 2023, 23 januari, 13 februari en 27 februari 2024 Vergaderzalen 1, 3, 5

De voorzitter: Dan kijk ik naar u voor agendapunt 2. Het vaststellen van de notulen van de gemeenteraad van 6 februari jongstleden, de Dordtse Dinsdagen van 12 december, 23 januari, 13 februari en 27 februari van de vergaderzalen 1, 3 en 5.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Ik heb geconstateerd dat er wat verwarring is tussen twee mensen met een bijna dezelfde achternaam. De heer Schalken van Beter voor Dordt staat regelmatig genoemd bij mijn woordvoering en andersom. Misschien is het handig als de griffie daar nauwkeurig naar kan kijken.

De voorzitter: Dank voor deze mededeling, die we natuurlijk ter harte nemen. Er moet geen onduidelijkheid over bestaan wie wat heeft gezegd. Alhoewel we het volgens mij prima met elkaar kunt vinden. Maar dat hoeft inhoudelijk niet altijd zo te zijn. Dan gaan we dat corrigeren. Zijn er nog andere vragen of opmerkingen naar aanleiding van of over de notulen? Zo niet, dan stellen we die vast, met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

Benoemingen

De voorzitter: Dan komen we bij de benoemingen.

3. Onderzoek geloofsbrieven de heer C.M. Laban

De voorzitter: Agendapunt 3. Als eerste onderzoek geloofsbrieven van de heer Laban. Zoals u weet heeft de heer De Feijter verlof in verband met ziekte. En de heer Laban zal hem gedurende dit ziekteverlof als gemeenteraadslid vervangen. En voordat ik overga tot de tijdelijke toelating, geef ik graag de geloofsbrievencommissie het woord. Ze hebben onderzocht of de heer Laban voldoet aan de vereisten uit de Gemeentewet en of er geen sprake is van onverenigbare betrekkingen. Commissie bestaat uit de raadsleden Van Waardhuizen, Gündogdu en Den Heijer. Waarbij de heer Den Heijer de rol van op zich heeft genomen. Ik wil hem graag het woord geven om de bevindingen met ons terug te koppelen. Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. En er is hier ook sprake van een hele vervelende situatie. Wij willen ook als commissie, en ik denk namens de voltallige raad, de heer De Feijter van harte sterkte toewensen en beterschap in zijn situatie. En dat brengt ons ook bij het feit om uit te spreken dat we de heer Laban heel erkentelijk zijn en veel respect hebben dat hij in deze situatie instapt. En we willen hem eigenlijk ook welkom heten. En we hebben hem graag in ons midden. Die stoel mag wat ons betreft gevuld worden,

want de geloofsbrieven van de heer Laban zijn in orde bevonden. De commissie onderzoeken van de geloofsbrieven constateert dat er geen beletselen zijn om de heer Laban toe te laten treden als lid van de gemeenteraad. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer ook aan de commissie voor de gedane werkzaamheden. En dan constateer ik dat er geen beletselen zijn om de heer Laban toe te laten. En dan sluit ik me natuurlijk ook van harte aan bij de woorden die de heer Den Heijer net zei over de heer De Feijter. En we hopen dat hij spoedig weer hersteld en bij ons is.

4. Tijdelijke toelating van de heer C.M. Laban tot lid van de gemeenteraad - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 4. Tijdelijke toelating van de heer Laban tot lid van de gemeenteraad. Hij is al een bekende voor ons, omdat hij natuurlijk commissielid is. Fijn inderdaad dat hij tijdelijk tot de raad wil en kan toetreden. En ik kijk even rond of u daar ook mee instemt als gemeenteraad. Dat is het geval. Hartelijk dank. En dan verzoek ik de heer Laban naar voren te komen voor het afleggen van de eed. En verzoek ik alle aanwezigen, voor zover mogelijk, daarbij te gaan staan. Ik lees de tekst van de eed voor. U weet het, het enige wat u straks hoeft te doen, is twee vingers op te steken en te zeggen, zo waarlijk helpe mij God Almachtig. Ik zweer dat ik, om tot raadslid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik om iets in het ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als raadslid naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Laban: Zo waarlijk helpe mij God Almachtig.

De voorzitter: Dan wil ik u vanaf deze plek van harte feliciteren. En u krijgt ook een applaus.

5. Benoeming van de heer T.P.J. Aarden tot commissielid - Raadsvoorstel

De voorzitter: Als u dan nog even wilt blijven staan, want we hebben nog een benoeming. De benoeming van een nieuw commissielid voor de Partij voor de Dieren, de heer Aarden. Ik kijk even rond of u kunt instemmen met deze benoeming. Dat is het geval. Dan verzoek ik de heer Aarden, en dat doet hij al, naar voren te komen voor het afleggen van de verklaring en belofte. En dan zullen we daarna ook in één keer schorsen ter felicitatie. Hartelijk welkom. Ik lees voor u de tekst van de verklaring voor, waarna u alleen hoeft te zeggen, dat verklaar en belof ik.

Ik verklaar dat ik, om tot commissielid benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en belof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als commissielid naar eer en geweten zal vervullen.

De heer Aarden: Dat verklaar en beloof ik.

De voorzitter: Van harte gefeliciteerd.

Hamerstukken

De voorzitter: De vergadering is heropend. We zijn aangekomen bij de hamerstukken. Ik loop ze, zoals gebruikelijk, een voor een langs. En desgewenst heeft iedereen de ruimte om een korte stemverklaring af te leggen.

6. Vaststellen bestemmingsplan 7^e herziening Schil, locatie Crownpoint - Raadsvoorstel

De voorzitter: We beginnen met agendapunt 6. Vaststellen bestemmingsplan 7^e herziening Schil, locatie Crownpoint. Is akkoord.

7. Vaststellen bestemmingsplan 9^e herziening Schil, locatie Kromhout-Kasperspad - Raadsvoorstel

De voorzitter: 7, vaststellen bestemmingsplan 9^e herziening Schil, locatie Kromhout-Kasperspad. Is akkoord.

8. Vaststellen bestemmingsplan 17^e herziening Dubbeldam, locatie Loswalweg 20 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 8, vaststellen bestemmingsplan 17^e herziening Dubbeldam, locatie Loswalweg 20. Is akkoord.

9. Vaststellen bestemmingsplan woningen onder hoogspanningslijnen - Raadsvoorstel

De voorzitter: 9, vaststellen bestemmingsplan woningen onder hoogspanningslijnen. Is akkoord.

10. Initiatiefvoorstel woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen van de fracties VSP en Van Waardhuizen

De voorzitter: 10, initiatiefvoorstel woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen van de fracties VSP en Van Waardhuizen.

De heer Klerk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Klerk. En dan kom ik bij de heer Van der Net.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Allereest dank voor de initiatiefnemers VSP en Fractie van Waardhuizen voor dit initiatiefvoorstel. Voor alle doelgroepen is het vinden van een woning een uitdaging. En daarmee is het een goed signaal dat ook voor deze groep van Dordtse inwoners creatief wordt gezocht naar mogelijkheden voor meer standplaatsen binnen de huidige locaties. En daarom stemmen wij ook van harte daarmee in. Dank u.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan de heer Van der Net.

De heer Van der Net: Voorzitter, dit uiteindelijke voorstel kan ook de steun van de Dordtse VVD krijgen. Met daarbij de kanttekening inderdaad dat het de huidige locaties betreft en dat wij denken dat de 100.000 euro die hiervoor vrijgemaakt is, dat dat waarschijnlijk wel wat minder kan in deze moeilijke tijden. Maar daarmee stemmen wij in.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? De heer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Wij stemmen ook in met het initiatiefvoorstel. Beter voor Dordt zou graag zien dat de woonwagenbewoners zich op allerlei locaties in Dordrecht kunnen inschrijven, in plaats van maar op twee locaties. Verder sporen wij onze buurgemeentes aan om ook hun steentje bij te dragen om deze inwoners een woonplek te bieden.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Nieuwland had ik gezien.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. Zoals tijdens de commissievergadering aangegeven staat de ChristenUnie/SGP positief tegenover het onderzoeken van verdichtingsmogelijkheden en de verbetering van de toewijzingssystematiek. Echter, er hangt een prijskaartje van 100.000 euro aan dit voorstel. En gezien de bezuinigingsopgave die er ligt en de schaarste op de gehele woningmarkt is het prijskaartje voor ChristenUnie/SGP de reden om geacht te worden tegengestemd te hebben.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Gaat uw gang, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ook wij stemmen in met dit voorstel. Wat ons betreft moet er ook gekeken worden naar behoud van het woonwagenterrein op het bestemmingsplan Maasterras. Want op bestaande locaties uitbreiden, terwijl er ook hele locaties worden opgeheven, dat is wat ons betreft tegenstrijdig.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Fijn. Dank u wel, voorzitter. Ik sluit me aan bij de woorden van mevrouw Nieuwland.

De voorzitter: Nieuwland. Anderen nog? De heer Den Hartog.

De heer Den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Ook wij kunnen dit initiatiefvoorstel steunen. Onze eerdere bedenking die we hadden, in goed overleg is dat aangepast. Hulde daarvoor.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Pichel had ik gezien.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Wij willen de fracties VSP en fractie van Waardhuizen bedanken voor dit initiatiefvoorstel. We zijn positief over de ontwikkeling en de aanpassingen. En stemmen van harte mee in.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Zo niet, dan is het akkoord met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

11. Niet honoreren verzoek Vereniging Behoud Leefklimaat Tweede Tol (VBLTT) Wijziging Bestemmingsplan 2013 Dordtse Kil - Raadsvoorstel

De voorzitter: Gaan we naar 11. Niet honoreren verzoek Vereniging Behoud Leefklimaat Tweede Tol Wijziging Bestemmingsplan 2013 Dordtse Kil. Iemand? De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Voor bewoners is het zonder specifieke kennis en ondersteuning zo goed als onmogelijk om vroegtijdig de gevolgen van een bestemmingsplan te onderkennen. Vanuit de huidige situatie aan de Tweede Tol en de plaatsing van het azc is Fractie van Waardhuizen van mening dat hier geen sprake is van eenduidige benadering van het college. En het wat ons betreft niet goed is om te verwijzen naar inspraakmogelijkheden in het verleden. Desondanks stemmen wij wel in.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Is niet het geval, dan is het akkoord met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

12. Vaststellen Verordening tot wijziging van de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Dordrecht (zevende wijziging) - Raadsvoorstel

De voorzitter: 12, vaststellen Verordening tot wijziging van de Verordening materiële financiële gelijkstelling onderwijs gemeente Dordrecht, zevende wijziging. Akkoord.

13. Naar voren brengen van de Eerste wijziging begroting 2024 GR OZHZ - Raadsvoorstel

De voorzitter: 13, naar voren brengen van de Eerste wijziging begroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. Akkoord.

14. Vaststellen Visie sociaal domein Dordrecht 2030 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 14, vaststellen Visie sociaal domein Dordrecht 2030. De heer Portier. Dan de heer Katif.

De heer Portier: Voorzitter, wij kunnen instemmen met de visie sociale domein. Een opmerking. In de discussie in de commissie is naar voren gekomen dat er niet meer gewerkt zou worden met behoud van uitkering, waarbij mensen vaak zelfs onder het minimumloon zouden komen te werken. Toch is dat nog steeds iets wat ook vandaag de dag nog op de website van de Sociale Dienst staat. Wat ons betreft moet dat nu eindelijk echt snel aangepast worden.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, dank u wel. Beter voor Dordt gaat akkoord met deze verordening, maar hecht eraan te vermelden dat wij hier opnieuw over in discussie willen als de nieuwe Participatiewet definitief geworden is.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. De visie is wat Fractie van Waardhuizen betreft niets meer en minder dan een startnotitie die de komende jaren vorm moet worden gegeven via diverse beleidsnota's. Fractie van Waardhuizen wacht met meer dan grote interesse de diverse gekoppelde beleidsvoorstellen af, met specifieke aandacht vanuit inhoudelijk en financieel oogpunt en de daarbij, wat ons betreft, noodzakelijke kaders en grens bepalen die een vorm van opneemregeling moeten voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Gaat uw gang, mevrouw Boom.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel, voorzitter. Wij kunnen instemmen met de visie sociaal domein 2030. Daarbij zijn we ook blij met de toezegging van de wethouder in de commissie over cultureel sensitief en cultureel specifiek werken. Ze gaf aan dat cultureel sensitief werken het uitgangspunt is en dat cultureel specifiek werken alleen in uitzonderlijke, individuele gevallen gebruikt zou worden en niet op structurele basis. En volgens mij zie ik daar ook weer, ik heb mijn bril niet op, bevestiging.

De voorzitter: Daarvan geen akte. Dat is geen onderdeel van de beraadslagingen. Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. In de commissie spraken wij onze zorgen uit. We stemmen natuurlijk wel in, maar we hopen dat onze zorgen te snel zijn geweest. En we kijken per uitvoeringsprogramma uit naar een goed uitgewerkte monitor, die in overleg met onder andere de Wmo Adviesraad tot stand komt.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dan is het akkoord met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

15. Geen zienswijze uitbrengen Verlenging incidentele middelen Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten 2024 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we naar 15. Geen zienswijze uitbrengen Verlenging incidentele middelen Leerplicht en Voortijdig Schoolverlaten '24. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Wederom mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: We vinden het goed dat er door middel van extra capaciteit wordt ingezet op LVS. In het artikel van het AD van afgelopen week spreekt de wethouder de vraag uit dat ze niet precies weten hoe dat komt. Dat vinden we jammer, want door het goed te weten, kunnen we preciezer en effectiever ingrijpen. En op deze vraag willen we in de commissie verder het gesprek voeren wanneer we voortgang glansrijke toekomst Dordtse jongeren bespreken.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag de heer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten baart onze fractie zorgen. Omdat de cijfers nog altijd niet dalen, stemmen we van harte in met de inzet van deze middelen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mevrouw Koene zag ik.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Op zich prima dat er extra middelen zijn. Alleen wij zien graag veel meer inzet op de voorkant. En daar zetten wij ook ons voor in.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dan is het aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

16. Kennisnemen van draagvlakonderzoek naar winkeltijdenverruiming - Raadsvoorstel

De voorzitter: 16, kennisnemen van het draagvlakonderzoek naar winkeltijdenverruiming. Mijnheer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Beter voor Dordt neemt kennis van de resultaten van het draagvlakonderzoek wijziging winkeltijdenverordening en roept het college op door te pakken en voor de zomer te komen met een raadsvoorstel voor ruimere openingstijden op zondag en feestdagen. Anders komen wij zelf met een voorstel via de griffie.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Dan is het aangenomen met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

17. Aanpassen besluitvormingsproces jaarrekening 2023: verschuiven raadsbehandeling naar 9 juli 2024 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 17, aanpassen besluitvormingsproces jaarrekening 2023: verschuiven raadsbehandeling naar 9 juli 2024.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: Eerst de heer Stam. U wilt wat zeggen?

De heer Stam: Ja, een stemverklaring.

De voorzitter: Een stemverklaring. Gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel. Fractie van Waardhuizen hoopt dat de verschuiving inderdaad effectief zal zijn en de jaarrekening daadwerkelijk, voorzien van een accountsverklaring, behandeld zal worden op de nu voorgestelde datum. Mocht dit echter niet lukken, dan wil fractie Van Waardhuizen graag een aangepast procesvoorstel met betrekking tot de Kadernota vanuit het college voorgelegd krijgen, om vanuit het juiste financieel perspectief voorstellen te kunnen doen en indienen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank u wel, voorzitter. De Partij voor de Dieren vertrouwt erop dat de data, zoals genoemd in het raadsvoorstel, gerespecteerd zullen worden. En kan dan ook instemmen met dit raadsvoorstel.

De voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan is het akkoord met inachtneming van hetgeen daarover gezegd is.

18. Vaststellen Controleprotocol en normenkader 2023 - Raadsvoorstel

De voorzitter: 18, vaststellen Controleprotocol en normenkader 2023. Is akkoord. Dank.

19. Vaststellen fractievergoedingen 2021 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we naar 19. Vaststellen fractievergoedingen 2021. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: De Partij voor de Dieren wordt geacht hiertegen te hebben gestemd.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Dan is het aangenomen met inachtneming van hetgeen daarvoor gezegd is.

20. Vaststellen herziening Reglement van Orde gemeenteraad en commissies Dordrecht - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan 20, vaststellen herziening Reglement van Orde gemeenteraad en commissies Dordrecht. Is akkoord.

Stukken ter kennisname

De voorzitter: Dan hebben we nog de stukken ter kennisname. Dat zijn de agendapunten 21 tot en met 39.

21. Raadsinformatiebrief over Wensen en bedenkingen op Initiatiefvoorstel 230314/Br2: 'Fijn fietsen in Dordrecht' - Raadsinformatiebrief

22. Raadsinformatiebrief over Vaststellen wijzigingsplan Merwelanden 15 - Raadsinformatiebrief

23. Raadsinformatiebrief over Voortgangsrapportage bouw Dordthuis januari 2024 - Raadsinformatiebrief

24. Raadsinformatiebrief over Benoemen openbare ruimte - Toekennen straatnamen 'Polderslootpad' en 'Arie Schaapweg' - Raadsinformatiebrief

25. Raadsinformatiebrief over het 3^e voortgangsbericht Stadsas Dordt - Raadsinformatiebrief

26. Raadsinformatiebrief over Beantwoorden motie 231219/M5 Neem besluiten over toepassen Wvg tijdig - Raadsinformatiebrief

- 27. Raadsinformatiebrief over Beantwoord initiatiefvoorstel “woonwagenebewoners hebben recht op standplaatsen” - Raadsinformatiebrief**
- 28. Raadsinformatiebrief over Besluit tot wijziging van het omgevingsplan inzake cultureel erfgoed e.a. - Raadsinformatiebrief**
- 29. Raadsinformatiebrief over Nieuwe Dienstverleningsovereenkomst Afvalinzameling - Raadsinformatiebrief**
- 30. Raadsinformatiebrief over Nieuw hoogspanningsverbinding 380kV tussen Geertruidenberg en krimpen aan den IJssel of Crayestein - Raadsinformatiebrief**
- 31. Raadsinformatiebrief over Afkondiging netcongestie elektriciteitsnet - Raadsinformatiebrief**
- 32. Raadsinformatiebrief over Navorderen leges door OZHZ - Raadsinformatiebrief**
- 33. Raadsinformatiebrief over Uitvoeringsprogramma Inclusieve Stad, inclusief advies Wmo adviesraad; beantwoorden motie 230919/M10 Dordrecht Toegankelijk - Raadsinformatiebrief**
- 34. Raadsinformatiebrief over Herstelgerichte ondersteuning als nieuwe maatwerkvoorziening Wmo - Raadsinformatiebrief**
- 35. Raadsinformatiebrief over Verlenging huurcontract Crabbehoeve - Raadsinformatiebrief**
- 36. Raadsinformatiebrief over Voortgang Glansrijke Toekomst Dordtse jongeren - Raadsinformatiebrief**
- 37. Raadsinformatiebrief over Evaluatie Fixi 2023 - Raadsinformatiebrief**
- 38. Raadsinformatiebrief over Stand van zaken In Control programma: Fundament op orde - Raadsinformatiebrief**
- 39. Raadsinformatiebrief over Voortgang gesprekken tussen vier gemeenten en Chemours na het tussenvonnis van 27 september 2023 - Raadsinformatiebrief**

De voorzitter: Is er nog iemand die iets over de stukken ter kennisname wenst te zeggen? Mevrouw Van Engelen zie ik. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Ik moest even mijn microfoon installeren, voorzitter. Dank u wel. Kleine positieve opmerking bij agendapunt 33, mede namens onze commissielid de heer bootsman. GroenLinks Dordrecht is blij dat de door ons geïnitieerde motie Dordrecht toegankelijk zo goed verankerd wordt in de toegankelijkheidsagenda. Ook zijn we blij met de aandacht voor een herstelbudget, om locaties die nu nog ontoegankelijk zijn aan te pakken en met het inclusief spelen en sporten, zodat kinderen met en zonder beperking samen kunnen opgroeien.

De voorzitter: Hartelijk dank. Anderen nog? De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Gaat over punt 29, Nieuwe Dienstverleningsovereenkomst Afvalinzameling. Fractie van Waardhuizen is meer dan verbaasd over de beantwoording met betrekking tot gescheiden tariefstelling, zoals opgenomen in de bijlage, behorend bij dit agendapunt. De inhoudelijke koppeling is naar onze mening wel degelijk aanwezig, waarbij vanuit, naar onze mening, het causale verband er logischerwijs wel is in de tariefstellingen. Wij komen hier nader op terug via artikel 40-vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog ten aanzien van de stukken ter kennisname? Dan kunnen we daar verder kennis van nemen, met inachtneming van hetgeen daarover is gezegd.

Stukken ter bespreking

40. Initiatiefvoorstel Fijn fietsen in Dordrecht fractie CDA (gewijzigd initiatiefvoorstel)

De voorzitter: Dan gaan we naar het eerste bespreekstuk. En dat is eigenlijk geen bespreekstuk, maar een stuk waarvan we hebben afgesproken daar slechts over te stemmen met mogelijk een stemverklaring. Dat is het initiatiefvoorstel Fijn fietsen in Dordrecht, van de CDA-fractie. Gewijzigd initiatiefvoorstel moet ik erbij zeggen. We zullen niet meer inhoudelijk over het stuk spreken, maar alleen stemmen en een stemverklaring. Het initiatiefvoorstel komt van de CDA-fractie. En daar is meermaals over gesproken in de commissie. Het voorstel is ook nog even recent aangepast. En daar gaat u over stemmen. En ik weet dat er hier en daar behoefte is aan een net iets ruimere stemverklaring.

In plaats van de gebruikelijke één of twee zinnen zullen we twee of drie zinnen toestaan. Gul vandaag achter deze tafel. Ik heb begrepen dat de heer Klerk als eerste graag het woord wil voeren. En dan kijk ik even wie er een stemverklaring... Maar ik begreep dat de heer Kuhlmann ook van tevoren had aangegeven een stemverklaring te hebben. De heer Klerk, gaat uw gang.

De heer Klerk: Dank u wel, voorzitter. Het CDA waardeert het dat veel, natuurlijk niet alle, maar behoorlijk wat punten uit het initiatiefvoorstel Fijn fietsen in Dordrecht zijn gerealiseerd in de behandeling ook van het uitvoeringsplan fiets en de mobiliteitsnota. Ook naar de inwoners van de stad van wie wij veel input ontvangen, is dit een mooi signaal. Door het stuk nu in stemming te brengen, kan de raad zich uitspreken dat het initiatiefvoorstel voldoende in beleid is verwerkt en wordt ook recht gedaan aan de input van de Dordtse inwoners die hebben gereageerd. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Allereerst waardering voor de inspanningen van het CDA. Het stuk waar we vandaag over stemmen is maar liefst 30 pagina's dik. En ook waardering voor de vasthoudendheid waarbij zij hun voorstel verdedigen. Ook al vond de Fietsersbond het een slecht idee om CDA groene fietspaden te introduceren,

deze volhouders laten zich niet van de wijs brengen en het staat nog steeds op pagina 8 van het stuk waar we over gaan stemmen. En zelfs nadat slechts 3 raadsvergaderingen geleden het amendement van het CDA om het STOMP-principe expliciet vast te leggen werd verworpen door een raadsmeerderheid, doen deze fanatiekelingen er nu in hun gewijzigde voorstel nog een schepje bovenop door te stellen dat het STOMP-principe vergaand moet worden ingevoerd. De Dordtse VVD houdt vast aan de pragmatische koers die we met de meerderheid van de raad al hebben uitgezet, met het vaststellen van de uitgangspunten van het mobiliteitsplan en het Uitvoeringsprogramma Fiets. En wij zullen daarom tegen het initiatiefvoorstel stemmen, maar wel met respect voor de gedrevenheid en het fanatisme waarmee het CDA onverstoord volhoudt, vasthoudt aan dit initiatiefvoorstel.

De voorzitter: Dank. Andere stemverklaringen? Ik denk dat ik gewoon even het rijtje afga, want volgens mij wil iedereen hier kort iets over zeggen. Wilt u hier iets over zeggen. De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Wij volgen de woordvoering en de stemverklaring van de Dordtse VVD.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ook hulde voor het initiatiefvoorstel, wat wij van harte ondersteunen. Behalve natuurlijk dat de fietspaden gewoon SP rood moeten zijn.

De voorzitter: Dat is wel heel rood. Gaat uw gang, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, ook natuurlijk vanuit Beter voor Dordt waardering voor het initiatiefvoorstel. Vorig jaar hebben we ingestemd met het Uitvoeringsprogramma Fiets, waar wat ons betreft ook voldoende elementen al inzitten die ook terugkomen in het voorstel van het CDA. Maar dit initiatiefvoorstel bevat daarnaast een aantal elementen waar wij minder positief over zijn, zoals bijvoorbeeld die groene fietspaden, meer eenrichtingsverkeer en de dominantie van het STOMP-principe. Wij stemmen niet in met het voorstel.

De voorzitter: Dank u zeer. Gaat uw gang, de heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ook van onze kant waardering voor het voorstel van het CDA en de gedrevenheid waarmee zij inderdaad, zoals Kuhlmann zei, dit volgehouden hebben allemaal. We hebben de debatten gevolgd die erover waren in de commissie en de aanpassingen gezien. En dat is voor ons aanleiding ook, als we kijken hoe het verwerkt is in het Uitvoeringsprogramma Fietsen, dat we in kunnen stemmen. Waarbij we ervan uitgaan dat niet alles letterlijk overgenomen wordt. En dat geldt onder andere voor de kleur van de fietspaden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Voorzitter, laat ik het kort houden. Wij stemmen tegen.

De voorzitter: De heer Groenewege, u wil graag groene wegen?

De heer Groenewege: Nee, we sluiten ons wat dat betreft aan bij de SP. Geloof het of niet. We kunnen ons in grote lijnen vinden bij het initiatiefvoorstel, op een paar punten na. We delen de nieuwe conclusie in het initiatiefvoorstel dat het voldoende is verwerkt in het beleid. Namelijk een aantal punten niet. En stemmen daarom voor.

De voorzitter: Dank u zeer. De VVD-fractie hebben we al gehad. GroenLinks, de heer Van der Meer of mevrouw Kruger, mag allebei hoor. U bent allebei raadslid. Zegt u het maar. De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Wij sluiten ons aan bij het punt van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter: De heer Gündogdu:

De heer Gündogdu: Voorzitter, onze waardering uiteraard richting onze collega's van het CDA. En vooral voor die volhardendheid. Wij gaan helaas tegenstemmen tegen dit initiatiefvoorstel. En dat heeft een eenvoudige reden. Wij hebben enige tijd geleden ook tegen het voorstel van het college gestemd rondom mobiliteit, de mobiliteitsvisie. Wij zijn nog steeds van mening dat het proces rondom het ontstaan van die mobiliteitsvisie niet de juiste is en dit zou daarop voortborduren. Onze stem heeft het CDA helaas niet.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij kunnen ons in grote lijnen vinden in wat de heer Kuhlmann van de VVD net heeft aangegeven, want ook de VSP is geen voorstander van het STOMP-principe. Nou staat er wel in dat initiatiefvoorstel, geeft een stevige impuls aan het bevorderen van het hoog in de prioriteit staande trappen, oftewel fietsen. Voor het vervoer binnen de stad krijgt het fietsgebruik een prominente plaats. Daar zijn wij op zich niet tegen. Maar doordat erin gezet is, niet doen door automobilisten te ontmoedigen. Want de auto is voorlopig nog niet uit ons straatbeeld verdwenen. En dat willen we ook graag zo houden. Maar omdat er zoveel werk inzit in een initiatiefvoorstel en daar zoveel aanpassingen zijn gedaan, met de kanttekeningen die wij net hebben gemaakt, zullen we instemmen met het initiatiefvoorstel.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal tegen het voorstel stemmen. En ik sluit me aan bij de woordvoering van de VVD. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. CDA-fractie heeft denk ik... Sla ik zomaar u over. Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Wij stemmen ook in met het voorstel. We willen wel nog de noot meegeven dat we graag zien dat er ook kleine verbeteringen worden aangebracht in het huidige fietsnetwerk. En dat we benieuwd zijn hoe we burgers de mogelijkheid geven om deze kleine knelpunten laagdrempelig te melden.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan hebben we denk ik alle stemverklaringen gehad. Of wilt u nog een stemverklaring geven? Nee? Hoeft niet. Nee? Dan gaan we stemmen. Als u voor bent, dan drukt u plus. Als u tegen bent, dan drukt u min. En het gaat om het initiatiefvoorstel Fijn fietsen in Dordrecht. Initiatiefvoorstel van de CDA-fractie. Voorstel is aangenomen. 22 stemmen voor, 13 stemmen tegen. Tegen de fracties Beter voor Dordt, Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, Fractie van Leeuwen, Van Waardhuizen en de VVD-fractie. En de overige fracties voor. En daarmee is het voorstel aangenomen. Gefeliciteerd daarmee. En sowieso ook van deze kant waardering voor het feit dat er een initiatiefvoorstel ingediend is. Dat is een mooi middel wat de raad heeft. En goed dat daar ook gebruik van wordt gemaakt. Dan gaan we naar agendapunt... Dank. Dat was bij de woonwagens ook. Dat was een hamerstuk natuurlijk. Dat is ook zo. Inderdaad. Dat geldt natuurlijk ook voor de fracties die het vorige stuk... Dat is ook zo. Helemaal waar. Mevrouw Stolk, gefeliciteerd. Heel goed.

41. Vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet voor Bomenprogramma - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan zijn we nu bij agendapunt 41, vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet voor het Bomenprogramma. Hierover heeft u op 23 januari beeldvormend gesproken en op 13 februari oordeelsvormend. En de commissie heeft besloten dat het onderwerp als bespreekstuk naar de gemeenteraad gaat, waarbij voor het debat twee zaken centraal staan. Eén, de politieke vraag, biedt het voorstel voldoende ruimte voor een toekomstbestendig bomenbeleid? En twee, moties en amendementen.

Ik heb een aantal moties en amendementen gezien. Twee amendementen van Beter voor Dordt en de SP. Vijf moties van Partij voor de Dieren, GroenLinks, ChristenUnie/SGP, VVD, CDA. Die hebben er twee. En Partij voor de Dieren drie. Samen vijf. Ik kijk even rond of dat klopt. Dat is het geval. Ik verzoek u allen zich tot de politieke vraag te beperken en tot een reactie op de amendementen en de moties.

De heer Wringer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Wringer.

De heer Wringer: U gaf net aan dat wij twee amendementen hebben, maar we hebben er maar één.

De voorzitter: Dat klopt. Sorry. Eén van Beter voor Dordt en één van de SP. Ik zei twee amendementen van Beter voor Dordt en SP, maar dat is een terechte correctie. Klopt het dan dat dit het is? Het zijn toch wel veel amendementen en moties. Ik stel voor dat we, ondanks de politieke vraag, toch ook eerst de moties en amendementen aan de voorkant kort toelichten, zodat iedereen daar goed op in kan gaan in de woordvoeringen. En we hebben natuurlijk ook buiten de demonstratie gezien die dit onderwerp raakt. Fantastisch. En hartstikke goed dat er op deze manier gebruik gemaakt wordt van het demonstratierecht. En ik hecht eraan om toch nog even in deze zaal ook te herhalen dat dat demonstratierecht uiteraard in de openbare ruimte geldt, maar expliciet niet in de gemeenteraadzaal. Dat is een vergadering van de gemeenteraad. En daar moet de gemeenteraad zonder afkeuring of goedkeuring over kunnen spreken met elkaar. Ik geef

graag de indieners van de amendementen en de moties het woord. En ik begin dan bij de fractie Beter voor Dordt. Mijnheer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank voorzitter. We hebben een amendement. En ik denk dat het amendement zichzelf wel verklaart. We willen graag een beter onderhoudsprogramma voor de bomen. We willen het van scenario C opkrikken naar scenario B. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. En als u die dan ook wilt inleveren bij de griffier, dan is dat daarmee afgehandeld. Het is amendement A1. Dan kom ik bij de heer Portier, namens de SP, voor het tweede amendement. Gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, ook wij kiezen voor een ander scenario. Er zijn een flink aantal scenario's op een rijtje gezet, waarbij dan het enige scenario dat voldoet aan de visies die we met elkaar hebben vastgesteld A+ heeft gekregen, alsof het iets heel extreems zou zijn. Maar wat ons betreft is dit inderdaad het scenario dat gekozen moet worden. En daarom dien ik een amendement in, samen met de Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we de amendementen gehad. Dan heb ik de moties. Als eerste de drie moties van de Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Drie moties. Specifiek gericht alle drie op het kapbeleid. Want naar onze mening komt het te vaak voor dat grote beeldbepalende bomen zomaar vergunningsvrij worden gekapt. Daar is ook regelmatig gedoe over tijdens het vragenhalfuur, omdat keer op keer blijkt dat omwonenden verrast worden. We willen bomen en omwonenden daarom beter beschermen door de vergunningplicht uit te breiden. En zoals u heeft kunnen zien in onze aangepaste motie doen we dat alleen binnen de bebouwde kom. Onze motie Betere bescherming voor bomen is dat. onze tweede motie gaat over herplant. Voor iedere gekapte boom een nieuwe planten. We vinden dat de bestaande herplantplicht niet soms, maar standaard moet worden toegepast bij bomen waarvoor een kapvergunning is vereist. Met een bomenfonds voor wanneer herplant niet mogelijk is. Excuus. Dit bomenfonds draagt vervolgens weer bij aan het Dordtse bomenareaal. Wat ook goed is om aan te stippen, is dat die herplantplicht inhaakt op de uitbreiding van de vergunningplicht in onze eerste motie. Want voor al die bomen die je nu vergunningsvrij kan kappen binnen de bebouwde kom, geldt nu natuurlijk ook geen herplantplicht. Dat is win-win. Dat is onze motie Herplantplicht en bomenfonds. Dan de laatste. Ten slotte merken we op dat kapvergunningen in Dordrecht nog steeds gratis zijn, terwijl de gemeente geld tekort komt voor het bomenprogramma. Dat vinden wij gek, omdat tegenover een kapvergunning wel degelijk reële kosten van de gemeente staan. De leges die je normaal gesproken daarvoor betaalt, alleen niet in Dordrecht, zijn bedoeld om die kosten te dekken. En omdat kapvergunningen nu gratis zijn, subsidiëren we nu eigenlijk als gemeente organisaties die bomen willen kappen in plaats van organisaties die bomen willen planten. Daarbij vindt de Partij voor de Dieren dat grotere vergunningaanvragen duurder zouden moeten zijn. En dat is ook gerechtvaardigd, omdat daar meer inzet van de gemeente mee gemoeid is. En dat is onze motie Meer kappen is meer betalen. En ik

wil ook nog even mijn dank uitspreken voor ons commissielid Irma van Herwijnen, die veel heeft bijgedragen aan de totstandkoming van deze drie moties.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan zijn dat de moties M2, 3 en 4. Die mag u indienen bij de griffier. Dan kom ik voor de laatste twee moties. Dat zijn moties van de fracties GroenLinks, ChristenUnie/SGP, VVD en CDA. Wie gaat deze toelichten? De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Bomen zijn van levensbelang voor een aantrekkelijke, leefbare en gezonde stad, voor het tegengaan van hittestress en voor het voorkomen van verdere opwarming van het klimaat en voor het behoud en versterking van natuur en biodiversiteit. We kunnen ons simpelweg niet veroorloven ons bomenbestand achteruit te laten gaan. Het moet verbeteren. In de eerste motie, die ik namens alle coalitiepartijen indien, vragen we de raad om uit te spreken dat in elk geval het huidige niveau niet naar beneden mag gaan. Niveau C als strikt minimum gehanteerd moet worden bij de komende begrotingen en meerjarenbegrotingen. Maar dat is naar ons oordeel niet genoeg. En ook niet in dat van de VVD en de ChristenUnie/SGP.

Deze drie partijen dienen daarom een tweede motie in met de titel, Meer investeren in bomen. Om tot voorstellen te komen bij de Kadernota, die in elk geval structureel tot niveau B leiden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik dacht dat het allebei ook door de CDA-fractie was ingediend, maar dat geldt voor één van de twee moties. En dat zijn de moties M5 en M6. Dan geef ik het in beraadslaging aan de raad voor de eerste termijn. Ik begin bij de VVD-fractie.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Kuhlmann.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, een punt van orde.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, een punt van orde. Ik weet niet of meer het hebben, maar de wifi doet het niet. Wij kunnen de moties niet lezen in onze apparatuur. Bij ons niet. Als ik de enige ben...

De voorzitter: Als het goed is, is er net een andere code, vraag mij niet wat het allemaal is, doorgestuurd, waardoor hij het zou moeten doen. Klopt dat? Ja. Dan gaan we nu beginnen. Dan geef ik het woord aan de Kuhlmann voor de eerste termijn.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Bomen zijn belangrijke aankleding van onze openbare ruimte, van onze straten en buurten. Als alle bomen morgen uit onze stad zouden verdwijnen, dan zou de straten er kil en leeg uitzien als een huis zonder meubels. Het bomenbestand onderhouden is een kostbare zaak. Hoe ouder bomen worden, hoe meer zorg ze nodig hebben. Oude bomen hebben grote, zware takken die plotseling

kunnen afbreken, soms met dodelijke ongelukken tot gevolg. Het is daarom alleen verantwoord om oude bomen te houden in een stad met meer dan 121.000 inwoners, wanneer die bomen goed worden gemonitord en onderhouden. Elke boom komt vroeg of laat aan zijn einde. Ook bomen hebben niet het eeuwige leven. We moeten blijven investeren in nieuwe bomen. We willen daarom dat het bomenonderhoud tenminste op niveau C plaatsvindt, ook in 2026. En we zouden het heel mooi vinden als het zelfs zou lukken om richting niveau B te gaan. Daarom onze moties, die we samen met GroenLinks en ChristenUnie/SGP en deels ook met het CDA hebben ingediend. Ook het voorstel van Beter voor Dordt wil naar niveau B. We vinden elkaar, denk ik, in dat streven. Het verschil zit in de financiële onderbouwing. Het lijkt ons niet verstandig om uit te MOP-pot voor meerjarig onderhoud te graaien. Dat geld is nodig om bijvoorbeeld het riool te vervangen bij het Kromhout. En ik vind het niet uit te leggen als drollen uit de wc omhoog komen, omdat we dat onderhoudsgeld hebben uitgegeven aan bomen. De voorstellen van de Partij voor de Dieren kunnen we niet steunen, omdat die diep ingrijpen in de vrijheid om je eigen tuintje in te richten. Bijzondere bomen worden al beschermd. Maar deze moties stellen voor dat elk boompje in elke Dordtse tuin een kapvergunning nodig heeft. Dat je daar grif voor moet betalen.

En als je al een vergunning krijgt, dat je dan ook nog eens verplicht wordt om een nieuwe boom te planten in je tuin. Alsof je bij de aankoop van een relaxfauteuil in de woonkamer te horen krijgt dat je hem voor altijd in de woonkamer moet laten staan, hoe versleten het ding ook wordt. Dat je alleen kans maakt om ervan af te komen als je toestemming krijgt van de gemeente. Dat je daar grif voor moet betalen. En als dat dan al lukt, dat je dan ook nog eens verplicht bent om een nieuwe relaxfauteuil in je woonkamer te zetten. Iedereen begrijpt dat dat een bizarre inbreuk zou zijn op de vrijheid om je huis naar eigen inzicht in te richten. Waarom zouden we die inbreuk dan wel accepteren bij het inrichten van je tuin? Tot slot, het amendement van de SP steunen we niet, omdat deze extra uitgave van vier miljoen per jaar op geen enkele manier wordt gedekt. Er staat immers geen geldboom in onze tuin, in onze stad.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een interruptie of een aantal interrupties. Voordat ik de interrumptanten het woord geef. Achter in de zaal zie ik een bord van demonstranten. Dat bord moet weg. Wilt u dat alstublieft laten zakken? Dat is meteen de laatste waarschuwing. Daarna gaat degene die nog een uiting geeft van ongenoegen of van genoeg meteen de zaal uit. Dank u wel. Ik ga naar de heer Groenewege. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: De heer Kuhlmann slaagt er zoals altijd in om de voorstellen van de Partij voor de Dieren tot op het bot te ridiculiseren. Wat wel interessant is, is dat wat de heer Kuhlmann zegt dat iedereen begrijpt dat dat regels zijn die gewoon in een hoop gemeenten nu al gelden. En zelfs in Dordrecht geldt dat in sommige particuliere tuinen. Als je boom daar op de bomenlijst staat, dan heb je een vergunning nodig om hem te kappen. Het is heel normaal dat je leges betaalt voor een kapvergunning. Wij zijn juist een beetje de gekkie in Nederland dat kapvergunningen bij ons gratis zijn. En een herplantplicht is ook een heel gewoon ding in bomenland. Is de heer Kuhlmann daarmee bekend?

De heer Kuhlmann: Jazeker. Waar het gaat om bijzondere bomen, dat noemde ik ook, daar hebben we bijzondere regels voor. Echter wat de Partij voor de Dieren voorstelt,

dan heeft iedereen in elke tuin daarmee te maken. Wij vinden dat veel te ver gaan. Ik ben ook benieuwd of de Partij voor de Dieren zich realiseert dat het misschien eigenlijk weleens heel erg averechts zou kunnen werken, als we nu besluiten om dit te gaan doen. Die regels komen eraan. Dan zou het best eens kunnen zijn dat mensen die toch al twijfelen over de inrichting van de tuin nog eventjes snel vergunningsvrij en kosteloos die bomen gaan kappen, waar ze dat misschien anders niet hadden gedaan. En dat iets in sommige andere steden, gemeenten zo is, hoeft nog niet te betekenen dat we dat hier zo doen. We zijn weliswaar schapenkoppen, maar als de één schaap over de dam is, gaan we natuurlijk niet allemaal er achteraan springen.

De voorzitter: Dank u zeer. Ik zag nog een interruptie van de heer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: De heer Kuhlmann zegt misschien uit gewoonte over onze voorstellen dat wij er geen enkele dekking aangeven. Maar de dekking staat gewoon in het amendement.

Wij zeggen, kijk naar de middelen die gereserveerd zijn voor Stadspark XXL, waar iets van vijftig miljoen nog in de pot zit en waar plannen gemaakt zijn voor grote investeringen, die helaas niet alleen maar naar groen gaan, maar ook inderdaad veel naar asfaltwegen, beton et cetera. Kijk gewoon naar die pot. Dat is de dekking die wij aangeven. En het staat gewoon in het amendement, maar misschien heeft u die vanwege de ontbrekende wifi inderdaad nog niet kunnen lezen.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Het is goed dat de heer Portier daarop wijst. Sowieso is het denk ik van belang om ook te investeren in dat Stadspark. Maar nog eigenlijk veel belangrijker, het één is een eenmalige investering, om dat Stadspark voor elkaar te krijgen. En voor wat betreft het bomenonderhoud, dat is natuurlijk iets wat we voor altijd doen. Dat zijn structurele uitgaven. En wat denk ik iedereen die een beetje nadenkt over gemeentefinanciën wel snapt, is dat je niet uit een eenmalige pot structurele uitgaven kunt doen. Dat is een extra reden waarom we dit niet verstandig vinden.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik heb ook nog een amendement waarin gevraagd wordt structureel geld daarvoor vrij te maken. Maar het klopt dat we het liefst dit structureel willen hebben. We weten ook allemaal dat er een grote dip in de financiën aankomt, omdat dat zo werkt met het kabinet. Het geld dat ze het vooruitzicht hebben gesteld voor het Gemeentefonds. Daarom zeggen we, pak het voor de komende vier jaar uit deze reserve. Daar blijft dan nog een heleboel geld in zitten om mooie dingen te doen, als we daar eenmaal aan toekomen bij dat Stadspark XXL. Maar we roepen inderdaad ook op, zoals ook in de toelichting staat, om te gaan kijken hoe we het geld dat benodigd is structureel kunnen maken. Maar dat is dan voor een volgende gemeenteraadsperiode.

De voorzitter: Dank. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Reagerend daarop. Het gaat om een heel groot bedrag. We weten tegelijkertijd dat er moeilijke tijden aankomen. En met name bomenonderhoud is iets

van de lange duur. Om nu echt op te plussen en te doen alsof de bomen tot aan de hemel groeien, met het ravijn in zicht, lijkt ons niet een hele verstandige financiële keus. Maar dat is aan de SP.

De voorzitter: De heer Portier, tot slot.

De heer Portier: Voorzitter, in ons voorstel krijgen de bomen in ieder geval kans om een stukje dichterbij de hemel te gaan groeien dan in de voorstellen die de VVD ondersteunt. Wij stellen juist voor om nu naar de reserves te kijken, omdat we beseffen dat er een zware tijd aankomt. Maar investeren in bomen is ook een investering. Want als je ze verwaarloost, dan is er straks veel meer onderhoud nodig, zoals we ook gezien hebben met de vorige bezuinigingen die in de bomenprogramma's zijn doorgevoerd.

De voorzitter: De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Heel kort. Het is niet slim om van hoog naar laag, van laag naar hoog te gaan. Een consistente lijn is veel logischer, om bomen eerst een tijdje A+ te geven en daarna weer terug te gaan. Laten we kiezen voor een realistische benadering. En ik denk dat we met de moties, die we mede met andere partijen indienen, dat dat op die manier echt goed gaat.

De voorzitter: Dank. Dan is daarmee de eerste termijn van de VVD geweest. Dan ga ik naar GroenLinks. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Het voorstel van het college betekent achteruitgang van het bomenbestand, zeker in kroonvolume. Nu al, maar zeker vanaf 2026. Dat moeten we niet willen. En het is naar onze overtuiging ook zeker te vermijden. Ik noem een paar denk- en zoekrichtingen. Een slimmere aanpak en prioriteitstelling binnen de beschikbare budgetten voor groenonderhoud. In de Dordtse Dinsdag besprekingen zijn daar suggesties voor gedaan. Onder andere het inzetten van bewoners voor boomspiegel onderhoud en het inzetten van deskundige vrijwilligers voor bomenonderhoud, maar er zijn meer mogelijkheden. Ten tweede, het beleidsprogramma groen, duurzaam en ruimtelijk kent ook budgetten voor andere doelen dan groenonderhoud, zoals klimaatbestendigheid, klimaatneutraliteit, veilige openbare ruimte, kwaliteit leefomgeving.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De heer Van der Meer: Bomen zijn voor al die doelstellingen van belang. Er zijn slimme combinaties mogelijk.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Schalken. De heer Schalken. Dank u wel.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Het is al eventjes terug. Er werd net aangegeven dat er meer mogelijkheden zijn dan bijvoorbeeld het inzetten van vrijwilligers voor het onderhoud van boomspiegels. Maar ik ben benieuwd naar die andere dingen die er dan zijn volgens de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: We zijn gewend om de commissievergaderingen hier niet over te doen. Maar daarin is onder andere iets genoemd over accentverlegging van het onderhoud van ander groen naar meer onderhoud van bomen. Ik noem alleen maar mogelijkheden die er zijn waar we naar kunnen kijken, omdat onze moties het college oproepen, en wij denken daar natuurlijk graag over mee, om creatief te zoeken naar betere oplossingen. Er zijn, als u de commissievergaderingen en ook de inspraak naluistert, een heleboel suggesties op dit punt gedaan. Voorzitter, de derde mogelijkheid die ik wil noemen, is dat ook in andere programma's dan groen en duurzaam, bijvoorbeeld gezond, sociaal en zorgzaam het belang van bomen van belang is. Misschien kunnen daar ook slimme combinaties voor gemaakt worden. Kunnen we een klein deel van de toenemende ozb-opbrengsten voor het leefbaar houden van de stad reserveren.

Goed bomenonderhoud helpt ook mee om in de toekomst grote maatschappelijke kosten door hittestress, door ongezondheid, door aangetaste natuur te voorkomen. Dat zou investeringen uit reserves in feite als een soort van voorfinanciering moeten rechtvaardigen. In de tijd van structurele krapte moeten we creatief zijn en goede prioriteiten stellen. En bomen horen zeker bij die prioriteit.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Schalken, bij interruptie.

De heer Schalken-den Hartog: Ik dacht, de heer Van der Meer is ook aan de tijd. Ik heb even gewacht. Maar ik wil nu toch inderdaad een korte interruptie richting de heer Van der Meer. De heer Van der Meer geeft aan dat ze van alles willen onderzoeken en bekijken. Maar ik had toch eigenlijk gehoopt dat de heer Van der Meer zich ook wat steviger zou willen uitspreken voor beter bomenonderhoud dan alleen maar het vooruitschuiven en verder kijken naar mogelijkheden.

De heer Van der Meer: Voorzitter, ik denk niet dat wij alleen vooruitschuiven. Om te beginnen hebben we een motie ingediend om C als minimumniveau te definiëren. Ten tweede hebben we een motie ingediend om bij de Kadernota te praten en keuzes te maken, zodat we niveau B kunnen realiseren. Ik kom daarmee ook graag op de, als dat mag... Maar de heer Schalken wil geloof ik nog reageren.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, van mij wel. Volgens mij is de voorzitter degene die daarover gaat.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, ik had geen interruptie meer. De heer Van der Meer vroeg aan mij of hij verder mocht gaan, maar dat gaat volgens mij via u.

De voorzitter: Er is een misverstand. Maar gaat u verder, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Een misverstand. Ik kom van daaruit graag op de motie van Beter voor Dordt.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Als de heer Van der Meer nu toch naar het volgende overgaat, heb ik nog een vraag over zijn eigen motie 6, Meer investeren in bomen. Ik probeer nu helder te krijgen, is het nu zo dat GroenLinks en de andere twee indieners vragen om dat te onderzoeken en bij de Kadernota dat af te wegen of dat kan? Of zegt u, bij de Kadernota willen wij gewoon dat er een voorstel in zit voor scenario B? Of is het niet zo stellig? Hoe moeten we dat precies duiden? Wat is uw verzoek?

De heer Van der Meer: Het verzoek is om een voorstel neer te leggen, zodat wij op scenario B kunnen uitkomen. En natuurlijk snap ik heel goed dat er een afweging moet worden gemaakt. Wij hebben al extra in deze periode in bomenonderhoud geïnvesteerd. Daar kunt u ook de handtekening van GroenLinks mede in zien in het geheel. Maar dat is niet structureel. En wij willen het structureel maken. Wij vragen om na te denken over voorstellen te doen hoe we op niveau B minimaal kunnen komen structureel in de komende jaren. Dat zal niet gemakkelijk zijn. En daar zullen we afwegingen in moeten maken. En ik heb er alle begrip voor dat een aantal partijen die afweging niet op dit moment kunnen maken. Maar bij de Kadernota is een heel geschikt moment om die afweging wel te maken en dan echt prioriteiten te stellen. Maar dat kan alleen als er ook voorstellen liggen over hoe we het zouden kunnen doen.

De voorzitter: Dan nog een keer de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, toch graag nog een vraag aan de heer Van der Meer met betrekking tot dat hij wel graag, tenminste GroenLinks wel graag niveau B zou willen, maar dat dat afhangt van een aantal factoren. En natuurlijk is het altijd keuzes maken. Maar zover mij bekend, is GroenLinks de partij geweest die zich altijd sterk heeft gemaakt voor een groener Dordrecht. En denk ik dat ze eigenlijk daarmee ook nu wel kunnen zeggen dat zo'n niveau B, wat ze eigenlijk wensen, dat dat er tenminste zou moeten komen. Dan zie ik helemaal geen reden waarom GroenLinks niet mee zou kunnen gaan met ons amendement.

De heer Van der Meer: Voorzitter, niveau B is absoluut gewenst. Sterker nog, eigenlijk is niveau A of A+ gewenst, als je vanuit het dossier bomen, hittestress, klimaatadaptatie en dat soort dingen naar het geheel kijkt. Wij voelen ook andere verantwoordelijkheden. We moeten daar zorgvuldig naar kijken. Maar onze inzet is inderdaad om het uiterste te doen om op dat niveau B uit te komen. Wij staan op zichzelf sympathiek tegenover het amendement van Beter voor Dordt om de komende twee jaar niveau B te realiseren, met in feite incidentele middelen. Maar we vragen ons af hoe handig dat is. Dat je daarna bij wijze van spreken weer terugvalt naar niveau D lijkt ons niet aantrekkelijk. We wachten graag eerst de reactie van de wethouder op dat punt af, voordat we een definitief oordeel over het amendement van Beter voor Dordt hebben.

De voorzitter: Dank u wel Dan zie ik nog een interruptie van mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: En daarna van mijnheer Groenewege. We zitten een beetje in de verkeerde kant van het gebouw vandaag. Even concreet dan, voorzitter. Biedt het

voorstel voldoende ruimte voor een toekomstbestendig bomenbeleid? Hoor ik mijnheer Van der Meer nee zeggen?

De heer Van der Meer: Ik begrijp de vraag niet

Mevrouw Koene: De politieke vraag aan de hand waarvan we dit onderwerp behandelen op dit moment.

De heer Van der Meer: Dat klopt. Het voorstel zoals het er nu ligt, als het daarbij zou blijven...

Mevrouw Koene: Dan stemt u als GroenLinks tegen?

De heer Van der Meer: Over de stemming heb ik het op een later moment, want de vraag is wat dat betekent.

Mevrouw Koene: Ik niet.

De heer Van der Meer: Nee, dat is een vraag aan de wethouder. Wat het betekent als de raad tegen dit voorstel zou stemmen. Welk budget is er dan voor bomenonderhoud? Wij hebben er wel voor gezorgd dat er in elk geval meer budget is voor bomenonderhoud dan in het verleden het geval geweest is. En we zoeken naar mogelijkheden om dat te continueren. We zijn niet tegen het raadsvoorstel om die extra gelden inderdaad aan te wenden voor het behoud van bomen, maar we willen dat verder uit gaan bouwen. Overigens niet wij alleen, maar ChristenUnie/SGP en VVD willen dat ook. Dat is de inzet. Maar als uw vraag is, is het huidige programma toereikend om toekomstbestendig te zijn, dan is ons antwoord als GroenLinks nee.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Anders gezegd misschien. Is het voorstel vanuit het college, wat er nu ligt, hetgeen waar GroenLinks mee in gaat stemmen? Volgens mij is dat nee. En dat is alleen maar wat ik wilde horen.

De heer Van der Meer: Ik denk niet dat u helemaal begrepen heeft wat ik zei, want... Sorry, ik geloof niet dat mevrouw Koene helemaal begrepen heeft wat ik zei, voorzitter.

Mevrouw Koene: Ik geloof dat ik best begrijp wat u zegt. Alleen we zitten hier in een politieke arena. Er zijn al weet ik hoeveel commissies over gegaan. Er wordt een concurrente vraag aan u gesteld, aan de heer Van der Meer. Sorry, voorzitter. En ik vraag alleen maar of daar ja of nee op gezegd wordt. En het klinkt als een nee. Dat is dan mijn vertaling, maar ik begrijp het wel.

De heer Van der Meer: Mijn antwoord op de politieke vraag die op de agenda staat, is inderdaad nee. Maar dat betekent niet automatisch dat wij tegen het voorstel stemmen, omdat dat zou kunnen betekenen dat... Dat is de vraag, wat betekent dat? Want dan

alloceren we het extra geld wat wij geregeld hebben niet. En de vraag is wat dat betekent. Misschien kan dat verder in het debat opgehelderd worden.

De voorzitter: Dat zullen we straks zien. De heer Groenewege nog, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ik denk dat mevrouw Koene wel de vinger op de zere plek legt en dat het betoog van GroenLinks inderdaad onnavolgbaar is. Want de vraag is, als GroenLinks kennelijk zoveel moeite heeft met de opstelling in dit raadsvoorstel, waarom heeft GroenLinks dan geen amendement ingediend om meer budget uit te trekken voor het bomenonderhoud? Waarom een motie? Dat is onbegrijpelijk.

De heer Van der Meer: Een motie, omdat wij dit goed willen meewegen in een totale afweging die er moet plaatsvinden. We kunnen nu wel ergens een potje aanwijzen, waar ongetwijfeld geen overeenstemming in de raad over zal komen. Of we kunnen zeggen, dit is een structurele uitdaging waar we bij de Kadernota een afweging moeten maken wat en hoe we daar geld aan willen besteden. En onze inzet moge duidelijk zijn, wij willen minimaal op niveau B uitkomen.

De voorzitter: De heer Groenewege nogmaals.

De heer Groenewege: Dan nogmaals om het wat duidelijker te krijgen. Ik constateer een verschil tussen wat GroenLinks wil, wat op zichzelf al heel mager is, minimaal niveau C, en wat in het voorstel staat, namelijk vanaf 2026 naar niveau D. Als Partij voor de Dieren zouden wij dan de afweging maken, wat wij willen, staat niet in het voorstel. We stemmen tegen. En ik probeer nog steeds te begrijpen waarom GroenLinks zegt, dat voorstel is niet wat we willen, maar we gaan toch voorstemmen. Ik geef de heer Van der Meer nogmaals de gelegenheid om dat toe te lichten.

De heer Van der Meer: Ik ben heel pragmatisch. Ik wil gewoon zoveel mogelijk... Niet zoveel mogelijk, maar zoveel geld voor bomenonderhoud als redelijkerwijs nodig is om dat bomenbestand op peil te houden. En als dat ten koste van bepaalde dingen moet gaan, moeten we het daar met elkaar over hebben. Maar wij willen niet op dit moment zeggen, dit voorstel is niet toereikend, wij gaan voor iets anders en dat wordt afgestemd. Dan zijn we bij het raadsvoorstel of nog minder dan dat. En dat is niet wat wij willen. We willen gewoon regelen dat er meer geld voor het bomenonderhoud komt.

De voorzitter: Dank u zeer. De heer Kuhlmann, interruptie.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Nu ik deze uitwisseling zo hoor, vraag me eigenlijk af... GroenLinks heeft er natuurlijk hard voor gestreden in de onderhandelingen rondom het politiek akkoord om het niveau D, wat aan het begin van deze raadsperiode er stond, om daar C van te maken. En ik snap het dat u probeert natuurlijk om met ons en met ChristenUnie/SGP nu te kijken om dat nog wat mooier te maken. Maar als anderen daar zo negatief over doen, het is eigenlijk natuurlijk wel een mooi onderhandelingssucces wat u aan het begin heeft binnengehaald. Bent u daar niet trots op?

De heer Van der meer: Op elk succesje zijn wij trots. Maar tegelijkertijd houden wij een open oog voor de toekomst en de uitdagingen die er liggen. En dan is er echt meer nodig dan dit.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan is daarmee ook de termijn van GroenLinks afgesloten. Ik ga zo de vergadering even schorsen. Achter in de zaal zitten nog steeds posters en pamfletten waarmee afkeuring of goedkeuring over het beleid of over hetgeen u bespreekt wordt uitgesproken.

Ik heb gewaarschuwd. Ik ga nu degenen die dat bord omhooghouden verzoeken en vorderen om de zaal te verlaten. En ik vraag de beveiliging daarbij van dienst te zijn. En in de tussentijd schors ik de vergadering. Dank u wel. De vergadering is heropend. We gaan door beste mensen. Ik geef het woord graag aan de vertegenwoordiging van Beter voor Dordt. De heer Wringer, gaat uw gang.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. We hoeven niet uit te leggen waarom bomen goed zijn voor Dordrecht en naar inwoners. Dat hebben we net ook al gehoord vanaf de tribune. Dat snapt iedereen wel. En daar hoort een betaalbaar financieel evenwichtig goed bomenprogramma bij. Zoals vermeld in de startnotitie bomenprogramma Dordrecht staat dat dat nu nodig is om op kwaliteit te sturen in plaats van financiën en budget. Daarom is het ook vreemd dat het college kiest voor scenario C en niet hoger. Beter voor Dordt vindt scenario C onderhoudsprogramma te laag en wil een stapje bijzetten voor het bomenonderhoud en dit opkrikken naar scenario B. We hebben twee suggesties gedaan voor de financiering. Daar kunnen we eventueel nog een derde suggestie bijvoegen, om het te betalen uit de 6,2 miljoen die is toegevoegd aan de algemene reserve stad, waarover de raad heeft besloten op 9 september jongstleden. En dat was het eigenlijk. Kort maar krachtig.

De voorzitter: Dit is inderdaad kort maar krachtig. Dank u wel. Heel goed. Dan gaan we naar de... Er is een vraag, een interruptie. De heer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Dank u wel. Vraag aan de heer Wringer van Beter voor Dordt. Het voorstel houdt in voor dit jaar en volgend jaar naar niveau B gaan. Wat dan verder, zou mijn vraag zijn. Hoe kijkt u tegen de situatie daarna aan? Want dan vallen we in 2026, volgens het raadsvoorstel in elk geval, terug op niveau D. Is zo'n kortstondige extra investering niet te incidenteel in uw ogen om een klein deel van het bomenbestand wat beter te onderhouden? Mooi natuurlijk. Meegenomen. Maar is dat de handigste manier in uw ogen om geld wat we ergens kunnen vinden te besteden?

De heer Wringer: Dank voor deze vraag. Natuurlijk hadden wij ook dit structureel gezien voor 2026 en verder. Maar op dit moment zijn er nog te veel onduidelijkheden over de financiële haalbaarheid van vele programma's, vanwege de drie miljard bezuiniging van het Rijk. Het demissionaire kabinet heeft besloten om de beslissing over deze drie miljard af te laten hangen over het nieuwe kabinet. De komende twee jaren kunnen nog heel veel dingen veranderen. En mocht de financiële situatie van de stad beter worden, dan willen we het graag structureel voor langere tijd vastleggen. Maar op dit moment is denk ik dit het beste te halen voor de komende twee jaar.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar de...

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Toch nog een interruptie. De heer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Eigenlijk twee vragen richting de heer Wringer. Eerst blij dat Beter voor Dordt nu het belang daar zo van ziet. We hebben een lange periode waarin uw partij toch maatgevend was in deze raad gehad, waar het lag op niveau D. Wat dat betreft is het heel prettig. Want ik denk dat we elkaar daarin vinden. Het streven naar D, dat dat heel mooi zou zijn. Heel concreet de financiering. In uw voorstel wordt de dekking gevonden in het meerjarenonderhoudsprogramma, MOP. En daar is nog wat geld over inderdaad, omdat er door tekort aan handen niet alles in het daarvoor bestemde jaar kon worden uitgegeven. Maar waar het gaat om het vervangen van het riool, ik hoop dat Beter voor Dordt, dat u het toch wel met me eens bent dat we dat toch moeten doen en dat we niet dat geld kunnen gebruiken voor de bomen.

De heer Wringer: Dank voor deze vraag. Nee, natuurlijk riolen moeten ook vervangen worden, zeker als ze wat ouder zijn. Dit fonds MOP is in de Kadernota extra gevuld met 7,1 miljoen. Ik heb nog geen raadsvoorstellen gezien om daar geld uit te halen. Of het voor het riool besteed wordt, dat weet ik nog niet. Daarnaast noemde ik net ook, we hebben 6,2 miljoen, even kijken hoor, in de algemene stad reserve gestopt. En daar heb ik ook nog geen raadsvoorstellen gezien om uit te halen. Als het college een beetje hard zoekt, moet het geld te vinden zijn.

De heer Kuhlmann: Ik luister met aandacht straks naar de reactie van het college.

De voorzitter: Dank. Dat geldt voor ons allen, denk ik. Maar voordat we dat doen, eerst de andere fracties. Om te beginnen bij de VSP-fractie. Gaat uw gang, de heer In 't Veld.

De heer In 't Veld: Dank u wel, voorzitter. Als eerste zal ik aangeven hoe de VSP naar het raadsvoorstel, het amendement en de moties heeft gekeken. Om dan vervolgens met ons voorlopig standpunt hierover te komen. Natuurlijk is ook de VSP voorstander van een bomenprogramma op een zo hoog mogelijk niveau. De keerzijde hiervan is echter dat het prijskaartje dat hier aanhangt momenteel wel tot de nodige hoofdbreken leidt. Helaas beschikken we niet over een geldboompje waaraan we kunnen schudden. De VSP is van mening dat een duurzame oplossing alleen te realiseren is met structureel geld. Zoeken naar oplossingen met incidenteel geld is het creëren van de eigen teleurstelling op termijn, omdat je dan over één of twee jaar weer voor hetzelfde dilemma komt te staan. Zoals bekend staan we aan de vooravond van een enorme bezuinigingsoperatie van jaarlijks twintig à dertig miljoen aan structureel geld. Binnen alle sectoren zullen onvermijdelijk keuzes gemaakt moeten worden die de Dordtse inwoners heel veel pijn gaan doen. Wat gaat dat betekenen voor de kwaliteit van bijvoorbeeld de ouderenzorg, sport, wegenonderhoud, veiligheid, jeugdzorg, culturele instellingen en woningbouw en ga nog maar verder? Wie het weet, mag het zeggen. De VSP vindt dat het vooruitlopend op de bezuinigingsoperatie niet juist is om nu op dit moment structureel of incidenteel geld te bestemmen voor 2025 en verder. De te maken keuzes moeten weloverwogen en integraal zijn. Dat zijn we verplicht aan onze inwoners. De realiteit is dat we nu onvoldoende inzicht hebben om deze weloverwogen keuzes te kunnen maken.

Hiermee sluiten we overigens niet uit dat er geld beschikbaar kan komen voor het bomenprogramma. Maar niet eerder dan dat een integrale afweging heeft kunnen plaatsvinden over hoe de pijn van de bezuinigingen wordt verdeeld.

Vervolgens zal ik nu ingaan op de amendementen en de moties, hoe we daartegen aankijken. Het amendement van de SP en de PvdA, Kies echt voor bomen. Gelet op de woordvoering zal duidelijk zijn dat we hier niet in meegaan. Geen steun, omdat het heel veel geld is en er geen afweging gemaakt kan worden van, wat gaan we hiervoor laten? Dan de motie van GroenLinks, VVD, ChristenUnie/SGP en het CDA.

De voorzitter: Voordat u daarnaartoe gaat, eerst een interruptie van de heer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, er wordt nu gezegd, we moeten eerst kijken hoeveel geld we ter beschikking hebben voordat we definitieve besluiten nemen. Betekent dat dat u er in ieder geval nu tegen bent om bezuinigingen in te voeren, totdat we meer weten? Of zegt u, laten we voorlopig maar akkoord gaan met de bezuinigingen, zoals die nu ingeboekt worden?

De heer In 't Veld: Bedoelt de heer Portier de bezuinigingen? Relateert hij het aan het bomenprogramma?

De heer Portier: Er wordt voorgesteld om terug te gaan naar niveau B. Bent u het daarmee eens of bent u het daar niet mee eens?

De heer In 't Veld: Voor nu wel, gelet op de omstandigheden. Ik bedoel, het neemt niet weg dat wij ook voor een zo hoog mogelijk niveau van bomenonderhoud zijn. Maar op dit moment zien wij niet dat we een andere keus hebben dan in feite voor het voorstel... Om daarin mee te gaan op dit moment.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Portier: Die andere keuze is er natuurlijk altijd wel. Het is maar gewoon waar je je geld aan uit wil geven. Maar ik constateer dan dat de VSP geen geld over heeft voor een fatsoenlijk bomenonderhoud.

De heer In 't Veld: Voorzitter, dat is dan een misvatting van de heer Portier. Wij willen op dit moment hier geen geld aan uitgeven, omdat we niet weten ten koste waarvan het gaat. Ik bedoel, hoe je het ook went of keert, als je er geld in gaat steken, het gaat ten koste van iets. We kunnen op dit moment die afweging niet maken ten koste waarvan het gaat. Misschien betekent dit dat al speeltuinen dicht moeten, omdat we geen geld hebben meer voor subsidie. Alle ouderenzorg moet verdwijnen, omdat we daar geen geld meer voor hebben. We weten het gewoon niet. Wij vinden het dan onverantwoord om op dit moment die keuze te maken voor de bomen, zonder dat je daarbij het integrale verhaal hebt bekeken en die afweging hebt kunnen maken. En die afweging moeten we maken.

De voorzitter: Dank u wel. Een interruptie van de heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: De vraag aan de heer In 't Veld zou zijn, of hij vindt dat bijvoorbeeld bij de Kadernota die integrale afweging wel gemaakt zou kunnen worden? Hij geeft duidelijk aan dat een hoger niveau van bomenonderhoud gewenst is. Is daar helemaal niets nu over te zeggen? Bijvoorbeeld minimum C. En zo nee, is er dan in elk geval bij de Kadernota, wat de VSP betreft, over te spreken of we daar wellicht in de afweging meer geld voor moeten reserveren?

De heer In 't Veld: Voorzitter, de vraag van de heer Van der Meer is heel terecht. Natuurlijk zijn wij er voor om dit bij de Kadernota, als duidelijk is wat de bezuinigingsoperatie inhoudt. En wat ons betreft is gewoon het bomenverhaal daar een onderdeel van. Ik bedoel, we moeten enorm veel geld inleveren. En we moeten dan gewoon kijken als we alles duidelijk hebben van, wat moeten we inleveren? Hoeveel? En wat zijn de mogelijkheden? Daar moeten met elkaar over in debat. En dat zou kunnen betekenen dat er voor het bomenprogramma, als we daarvoor kiezen, geld vrijkomt. En ik wil het nog wel iets nuanceren, wat dat betreft. Het hoeft van mij nog geeneens niveau C, niveau B te zijn. Je kan ook niveau C, D hebben. Dat je er half tussen gaat zitten. Ik bedoel, dan kan je weliswaar niet alles doen wat je bij niveau B zal doen, maar je kunt dan in ieder geval weer meer doen dan bij scenario C. Maar dat is afhankelijk van, welke mogelijkheden hebben we?

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Was u al klaar met uw betoog, mijnheer In 't Veld? Gaat u verder. Uw spreektijd is wel op. Hou het kort.

De heer In 't Veld: Ik ben jarig. Een klein cadeautje.

De voorzitter: Vooruit, nog een minuutje extra dan.

De heer In 't Veld: In feite geldt voor die moties ook dat wij, en dat geldt ook bij die twee moties van GroenLinks, om het zo maar even te noemen, als er geld gevraagd wordt, hetzij incidenteel, hetzij structureel, dan zijn we daarop tegen. Daar gaan we niet in mee. De drie moties van de Partij voor de Dieren hebben ieder op hun eigen manier, wat ons betreft, een positief effect op het beheer van het bomenbestand. Steun voor die drie moties. En dan het amendement van Beter voor Dordt. Geen steun, om redenen die ik net al aangegeven heb. En in principe, maar we wachten de beraadslagingen af, steunen we het raadsvoorstel. En we zijn ook wel benieuwd wat de wethouder financiën over het financiële vraagstuk, met betrekking tot de bomenprogramma, te melden heeft en de consequenties daarvan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende fractie. ChristenUnie/SGP-fractie. Wie mag het woord geven? Gaat uw gang, mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. Bij heel wat begrotingsprogramma's spelen bomen een cruciale rol. Of het nu gaat over vergroening, klimaatbestendigheid of de kwaliteit van de woon- en de leefomgeving.

Rij je op een warme zomerdag op de fiets van de stad naar Dubbeldam, dan voel je op de Dordwijklaan dat je beter bomen kunt planten dan een airco kunt nemen. In het verleden is de fout gemaakt om op het bomenonderhoud te bezuinigen en te kiezen voor onderhoud op scenario D. En ik hoop van harte dat we van het verleden geleerd hebben.

Maar dat blijkt nog niet uit de meerjarenbegroting, waarin het bomenonderhoud terugzakt naar scenario D. Om dat te voorkomen, hebben we samen met GroenLinks, VVD en CDA een motie ingediend om scenario C als absoluut minimum te garanderen. Bij bomenonderhoud zijn we ervan overtuigd dat we bij een keuze voor scenario D penny wise, pound foolish te werk gaan. En voor mevrouw Koene dat goedkoop duurkoop wordt. Het liefst gaan we nog een stap verder. Vandaar de motie om financiering te zoeken, zodat we toe gaan groeien naar scenario B. En wie weet wat daarna nog volgt. Amendementen die kiezen voor per direct scenario B of A+, daarin is het echt zoeken naar de goede balans tussen de betaalbaarheid en wat je daarvoor krijgt. En echt, we zouden graag naar scenario A gaan of nog beter A+, maar de dekking die de indieners hebben gekozen op dit moment is niet onze keuze. We zijn heel erg benieuwd naar de reactie van de wethouder op de moties van de Partij voor de Dieren. Wij vinden het interessante opties, vooral ook omdat ze alternatieve financieringsbronnen gaan onderzoeken. Zo hoeven we het misschien niet zelf te reserveren, maar kunnen we mensen laten betalen die ook bijvoorbeeld eens een boom kappen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de CDA-fractie. De heer Van der Kruijff, gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik denk dat elke fractie hier in de raad, en zeker ook het CDA, kiest voor bomenonderhoud van een goed niveau. En vervolgens komt er ook wel de vraag achter vandaan, kun je je dat financieel permitteren? Als wij de hele nota lezen die we gekregen hebben, zien we onderhoudsniveau C, wat we op het moment hebben gefinancierd met incidentele middelen als consolideren van wat we hebben. En dat is ook wel wat we moeten doen. De vraag is, zou je het beter moeten doen dan naar niveau B? En dan moet je extra geld, een half miljoen, per jaar gaan vrijspelen. En dat vinden wij toch wel een hele ingewikkelde opgave op dit moment. Want dan sluiten we aan bij ook wel de denklijn die de VSP net gaf. Als je nu een half miljoen een extra bomenonderhoud gaat uitgeven, hoe kijk je dan straks aan tegen de vragen van armoedebeleid? Ook een aantal dingen incidenteel gefinancierd. Wijkteams, inclusiviteitsbeleid, betere fietspaden, suswachten waar we nog geld voor moeten vinden, onderhoud van openbaar groen, Cultuurnota waar nog geen geld voor is, parkeeroplossingen die moeten komen, oude schoolgebouwen, de Dordtpas, ov voor minima. Ik kan nog wel even doorgaan. En dan vinden wij het nu, als we het alleen over het bomenprogramma hebben, echt te ver gaan door nu al die keus te maken het daaraan te besteden, wetend dat we tientallen miljoenen moeten gaan bezuinigen. Want dat is wat op ons afkomt.

Daar zit onze vraag. Als we dan de motie, moet ik even het nummer erbij zoeken, motie M6, Meer investeren in bomen van onze drie coalitiegenoten zo mogen lezen dat je zegt, wilt u dat eens onderzoeken en afweegbaar maken bij de Kadernota, dan willen we daar nog wel in meegaan. Maar het dictum gaat nu wel wat verder. Daar staat gewoon, er moeten voorstellen in de Kadernota komen dat dit mogelijk gemaakt wordt. En dan doe je nogal een uitspraak. Die hebben wij onze coalitiegenoten niet horen doen als het gaat over armoedebeleid of over de Dordtpas of over gratis ov voor minima. Vindt u dat dan minder belangrijk?

Wij vinden dat lastig afweegbare zaken, maar zouden die niet vandaag al willen doen, maar het liefst bij de Kadernota en de meerjarenbegroting en het hele ombuigingsprogramma wat voor ons ligt. Voorzitter, wat betreft de moties die ingediend zijn door de Partij voor de Dieren vinden we die sympathiek. We zagen dat in een van de moties uitgelegd staat wat de definitie van een boom is. Een stamdikte van 20 centimeter, 130 centimeter boven de grond. In de andere moties staan die definities niet, maar we denken dat daar dezelfde definities gelden. Ik zie de heer Groenewege ja knikken. Want dat is voor ons wel van belang. Waar heb je het dan over precies? Maar als dat het is, vinden we de denklijn interessant. Staan we er ook positief tegenover. Maar daar komt nog wel een vraag achter vandaan. Is dat ook uitvoerbaar? Dat hebben we ook vanuit de Tweede Kamer geleerd. Je kunt een hoop beleid maken, maar de vraag is, kan het ook goed en praktisch uitgevoerd worden? En dat willen we graag nog even van het college horen qua reactie, voor we ons definitieve standpunt bepalen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Er is al het een en ander over gezegd. Wij vinden dat het collegevoorstel niet genoeg politieke wil en inventiviteit laat zien. En daarom vinden we ook dat het voorstel niet genoeg ruimte biedt voor een toekomstbestendig bomenbeleid. We hebben meer middelen nodig voor onderhoud, maar we vinden dat we ook een ander perspectief nodig hebben om het groen om ons heen. Dat perspectief moet weliswaar groeien, maar daar kunnen we nu al op inzetten door mogelijk te maken dat we bomen adopteren in straat, wijk of buurt en dat we personeel kundig opleiden. En als het dan gaat over de moties en de amendementen die zijn ingediend. We hebben inderdaad samen met de SP een amendement ingediend om voor scenario A+ te kiezen. We vinden dat dit de aankomende vier jaar bekostigd moet worden uit de dekking Stadspark XXL. We hebben er nooit een geheim van gemaakt dat we denken dat er meer groen in de wijken moet plaatsvinden. En we denken ook, waarom nu kappen als we straks allerlei bomen gaan bij planten in dat park? Het geld moet, vinden wij, in groen zitten en niet in infrastructuur en steen, zoals net ook al wel door de heer Portier werd aangegeven. Het amendement van Beter voor Dordt onder andere over Bomen verdienen beter. We zijn in principe voor, want ik bedoel, we willen graag naar een hoger scenario. Maar het roept inderdaad wel de vraag op hoe we na de aankomende 24 maanden verder gaan. Daar is wel net al kort antwoord op gegeven. En dan hebben we nog de motie van GroenLinks, VVD en ChristenUnie/SGP.

Hier is de wens ook om tot scenario B te komen. Maar met voorstellen hiernaartoe te groeien. Wij zien graag dat we voor scenario A+ kiezen.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel. Ik hoor mevrouw Schnabel, het was net een paar zinnen terug hoor, spreken over een ander perspectief. Ik vond dat heel erg leuk om te horen. Maar ze stipte heel kort twee dingen aan.

En even, zonder daar nu al te diep op in te gaan, maar de vraag is, heeft mevrouw Schnabel daar ook zelf bepaalde uitgebreide ideeën over of zijn er plannen om daar misschien wat meer onderzoek naar te doen? Daar ben ik even benieuwd naar.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Leuk dat mevrouw Pichel dat vraagt. We hebben een gesprek gehad met stichting DE STAD. En daar zullen veel andere partijen ook mee gesproken hebben. Zij hebben hele mooie, goede ideeën over hoe je dat perspectief kunt uitbreiden, door inderdaad te denken aan het adopteren van bomen in je buurt, wijk of op een andere manier. Daardoor krijg je veel meer een band met het groen om je heen. En op het moment dat je meer een band creëert, dan leer je ook meer voor het groen om je heen te zorgen. Dat is denk ik de beantwoording op de vraag van mevrouw. Pichel.

De voorzitter: Dat was uw termijn of had u nog meer?

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Ik zie nog een interruptie van de heer Kuhlmann. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik hoorde zojuist mevrouw Schnabel zeggen, voor wat betreft de motie van GroenLinks, VVD en ChristenUnie/SGP, u wilt A+. Dan is groei naar B wat anders dan u wil. En u zei het niet met zoveel woorden, maar ik dacht daaruit te verstaan, dan stemmen we niet voor die motie, die we mede indienen. Nou ben ik toch benieuwd, want er zit misschien straks ook wel in de stemming een zekere volgordelijkheid. En het zou kunnen, het is een enkele keer weleens eerder gebeurd dat een motie of een amendement van de SP door deze raad niet wordt aangenomen. In dat bijzondere geval, zou u dan, als het niet lukt om vanuit uw perspectief het maximale te bereiken, dan toch nog wel voor de motie die we mede indienen te stemmen? Of zegt u, dan dat ook niet. Zou u daar iets over kunnen zeggen?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, dank u wel. Natuurlijk kan ik daar iets over zeggen. We vinden dat scenario C, voorgesteld in het voorstel, niet genoeg is. We stellen zelf, samen met de SP, scenario A+ voor, omdat we denken dat we dat ook kunnen bekostigen vanuit Stadspark XXL. Maar mocht blijken inderdaad dat daar niet genoeg animo voor is, we willen sowieso het beste voor bomen. We zullen dan niet tegen de motie gaan stemmen, omdat we vinden dat dat ontzettend belangrijk is.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Nog twintig seconden.

Mevrouw Schnabel: Dan heel snel. Dan zijn er nog een aantal moties van de Partij voor de Dieren. Betere bescherming tegen bomen. We zijn bezorgd dat dit een tegengesteld effect oplevert en vinden dat je mensen intrinsiek eerst moet zien te overtuigen van het kappen van een boom.

Daarnaast zijn we voorstander van het bomenfonds, maar dit vraagt wel dat duidelijk gemaakt wordt hoe die middelen uit het fonds besteed worden en waar die bomen dan

vervolgens komen te staan. En dan Meer kappen is meer betalen. We vinden het wat te ambtelijk en technisch klinken, maar we wachten eventjes de woorden van de wethouder af.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik naar de overkant. Partij voor de Dieren. De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Zoals de heer Portier als zei, als je alle groenambities van de gemeente bij elkaar optelt, kan je niet anders dan gaan voor een vooruitstrevend onderhoudsniveau voor de Dordtse bomen. Maar het omgekeerde gebeurt. Het wordt dankzij dit raadsvoorstel juist nog minder dan het magere niveau wat het nu al is. Dordrecht is gekroond als Wereldbomenstad. Als je daar nu over nadenkt, dan denk je, hoe is dat ooit mogelijk geweest? Maar dat is echt gebeurd. En er ligt nu een plan van dit college dat, als de raad hiermee instemt, ten koste zal gaan van tienduizenden bomen. Dat alleen al is niet te rijmen. En de Partij voor de Dieren voelt plaatsvervangende schaamte voor deze aanpak. Het lijkt ons dan ook niet meer dan passend om alle verwijzingen naar Dordrecht als Wereldbomenstad van de gemeentewebsite te verwijderen. En we roepen het college op om dit toe te zeggen. Voor sommige ambities van het college trekt het onmiddellijk zonder mokken de portemonnee, maar de groene ambities staan achteraan in de rij. Het college is koning in incidenteel investeren. Een groot prestigepark om mooie sier te maken bijvoorbeeld, maar structureel investeren, dat niet. Want ook voor dat grote prestigepark is er geen structureel onderhoudsbudget.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Even kijken. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ik hoor mijn buurman zeggen, is bereid om de portemonnee te trekken voor... En toen kwam er niks. En ik wil graag even zien hoe de Partij voor de Dieren het één zich laat verhouden tot het ander. Waar trekt het college volgens de Partij voor de Dieren dan wel de portemonnee voor, van wat mijnheer Groenewege dan misschien niet oké vindt?

De heer Groenewege: Een van de dingen die ons opviel in het coalitieakkoord, was dat het college in de top vijf wil komen met Dordrecht als een van de meest MKB vriendelijke steden. En dan denken we, als wij daar een afweging over hadden gemaakt als Partij voor de Dieren, dan hadden we het geld wat daaraan besteed wordt wellicht liever besteed aan een groene, leefbare stad voor iedereen. Het lijkt erop dat de meerderheid van deze raad dit tij niet nu wil keren. Maar hopelijk kunnen we als raad wel het verschil maken in het Dordtse kapbeleid. Want een stad die haar bomen beschermt en haar inwoners en belanghebbenden een stem geeft, is ook met dit budget haalbaar. Daar heeft de Partij voor de Dieren drie voorstellen voor gedaan. De Partij voor de Dieren steunt de inzet van de SP voor een goed onderhoudsbudget.

Maar we hopen dat de heer Portier in zijn bijdrage nog wat woorden kan wijden aan de dekking van zijn amendement. De doekjes voor het bloeden van GroenLinks en co zijn niet des Partij voor de Dieren en zullen we niet steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar mevrouw Koene, Gewoon Dordt.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Misschien even een heel ander geluid. Maar volgens mij is dit nu wat het is. Er ligt een collegevoorstel. En er is al diverse malen over gesproken. En er is heel duidelijk in beeld waar de problemen zitten. En dat is vooral in financiën. Nou ben ik op zich niet blij met moties die door een hele coalitie worden ingediend, want dat is nogal beperkend van aard. Maar in dit geval is in ieder geval het streven om het onderhoudsniveau op C te houden, gedurende deze periode. Dat is dan weer iets wat wij weer wel kunnen waarderen. We roepen wel iedereen op ook om ervoor te zorgen dat we met de Kadernota, want mijnheer In 't Veld zei dat ook al, laten we alsjeblieft zorgen dat we wel met elkaar gaan kijken waar we structureel gewoon bepaalde dingen anders kunnen doen en gewoon even extra geld opplussen of wat dan ook. Laten we gewoon eens even de rust nemen om te kijken hoe we wel fatsoenlijk onderhoud kunnen realiseren. Dat zou heel fijn zijn. En niet alleen wat betreft de bomen, maar ook het algemene onderhoud in de stad, want ook daar laten we nog weleens wat steekjes vallen in onderhoudsniveau. Vind ik wel even voldoende zo.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de heer Gündogdu, Op Ons Eiland. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De voorzitter: Toch nog een interruptie. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik ben toch benieuwd, ik weet niet of mevrouw Koene een tipje van de sluier kan lichten, hoe zij kijkt naar de, laat ik het toch wat betuttelende moties rondom bomen in je eigen tuin van de Partij voor de Dieren kijkt.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dit is gewoon de bal op de stip leggen en de keeper naar huis sturen. Natuurlijk vinden wij dat niks. Ik bedoel, wij gaan ervan uit, en ik heb echt wel mensen om mij heen meegemaakt hoor die een boom moesten kappen, bijvoorbeeld in hun tuin, dat is niet iets waar je maar even makkelijk toe besluit.

En ik snap ook zelfs dat een vergunning aan moeten vragen best nog weleens tot een hindernis kan leiden om zo'n proces in gang te brengen. En nou is het ook nog zo dat de bedrijven waar je dan vaak mee te maken krijgt, want de gemiddelde Nederlander kan niet makkelijk zelf een boom weghalen, daar komt een bedrijf bij kijken. Die zijn daar meestal dan weer wel in bedreven, enzovoort. Maar dat zijn heel andere processen als dat waar wij ons volgens mij als gemeenteraad mee bezig moeten houden om te moeten willen regelen.

De voorzitter: De heer Groenewege, u bent inmiddels uitgenodigd, denk ik. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Zeker. Ik vroeg me af of mevrouw Koene ermee bekend was dat het op dit moment al zo is dat er talloze bomen in Dordrecht, die op particuliere grond staan, kapvergunningsplichtig zijn, omdat ze op de bomenlijst staan en of zij daar dan ook tegen is?

Mevrouw Koene: Ik ben me er heel bewust van dat er bomen op een lijst staan en dat die een kapvergunningsplicht hebben. En ik ben me er ook bewust van dat de meeste mensen om mij heen, waar ik dat meegemaakt heb, dat die zich daar gewoon aan gehouden hebben. En dat is allemaal gewoon netjes geregeld. Ik zie echt het probleem niet. Ik zie echt geen illegale houtkapactiviteiten 's nachts of zo ergens. Ik bedoel, dat is een beetje wat de heer Groenewege nu impliceert. Dat is helemaal niet aan de orde. Volgens mij gaat er niemand voor zijn lol een boom uit zijn tuin weghalen. Of dat ding staat in de weg hinderlijk en kan gevaarlijke situaties opleveren. En dan een heel bekend voorbeeld is die bij het Anne Frankhuis, jaren geleden, die dan toch ook weggehaald is. Ik bedoel, het is niet zo dat mensen maar even een boom weghalen.

De Groenewege: Als ik mag? Maar is mevrouw Koene het niet met ons eens dat er toch wel een soort drempel zou moeten zijn voor het zomaar kappen van een boom? En dat het ook goed zou zijn als de goede redenen die mevrouw Koene aangeeft ook door een onafhankelijke instantie getoetst kunnen worden, als er bijvoorbeeld burens zijn die denken, volgens mij kan die boom nog jaren mee. Hij staat niemand in de weg. Waarom wordt hij gekapt? Is eeuwig zonde. Dat moet toch ook mogelijk zijn, mevrouw Koene?

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik weet niet beter dan als een boom een stam heeft van twintig centimeter of meer, dat er dan een vergunning voor aangevraagd moet worden. Ik zie allemaal nee om me heen. Hele grote paniek ineens. Niet doen. Dat dacht ik. Dan kan u nee blijven schudden, mijnheer Groenewege. Ik ben me daar altijd van bewust geweest dat als je een boom wil kappen dat je daar contact over opneemt of dat mag en of je daar een vergunning voor nodig hebt. En ik ga er ook vanuit dat de mensheid dusdanig is dat ook... Niemand gaat, nogmaals, dit is de derde keer, gewoon even zomaar even een boompje omleggen in zijn tuin.

De voorzitter: Tot slot, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik denk dat dat tegenvalt. Dat is precies het probleem wat mevrouw Koene aanstipt. Het is niet zo dat je voor iedere boom die voldoet aan de definitie van een boom, zoals de heer Van der Kruijff dat opnoemde, een vergunning nodig heeft. Sterker nog, voor veruit de meeste bomen heb je geen vergunning nodig, want die staan niet op de bomenlijst. En dat is juist het euvel dat onze motie probeert te fiksen, dat er bomen zijn die echt beeldbepalend zijn. Want wees je er wel bewust van, als het gewoon een stamdoorsnede heeft van twintig centimeter, dan is dat gewoon een flinke boom. Die mag je op heel veel plekken in Dordrecht op dit moment vergunningsvrij kappen. En ik hoop dat mevrouw Koene toch onze zorgen daarover deelt dat dat niet de bedoeling kan zijn in een Wereldbomenstad.

Mevrouw Koene: Vooral die laatste, voorzitter. Ik ga er gewoon echt vanuit dat mensen twee keer nadenken voordat ze een boom gaan kappen. En ik heb alleen maar in mijn omgeving, naast mensen die gewoon netjes een vergunning hebben gevraagd, of dat wel of niet terecht was weet ik niet, want we praten meestal over hele andere dingen. Ik ben gewoon even helemaal nu door mijn woorden heen hoor. Maar er was iets wat ik nog

per se wilde zeggen dat ik dacht, mijnheer Groenewege gaat dat dan als afsluiter niet leuk vinden.

De voorzitter: U kunt het eventueel overwegen om dat achterwege te laten.

Mevrouw Koene: Ik zit in de buurt van hem. Maar ik begrijp overigens mijnheer Groenewege zijn zorgen echt wel, maar ik deel ze niet.

De voorzitter: Keurig afgesloten. Dank u wel. Dan gaan we nu naar de overkant. De heer Gündogdu, Op Ons Eiland, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, het zal u niet verbazen dat de kleur groen niet zomaar in ons logo zit. Dat geeft maar ook eens aan hoe wij naar biodiversiteit en groen op ons eiland kijken. Voorzitter, we zitten wel aan een hels dilemma. Gisteren zaten we nog bij de BoerBurgerBeweging in Den Haag, de Provinciale Staten. En daar hebben we het gehad over heel veel regionale aangelegenheden. En met name een groot deel van ons gesprek ging over de bezuinigingen die aanstaande zijn en de betekenis daarvan voor de regio en onze stad. En dat is precies ook waar wij ook bij willen stilstaan, voorzitter. Gewoon het eerlijke verhaal, we weten het niet. Het college doet een voorstel richting deze raad met een minimaal onderhoudsniveau, waar we eigenlijk niet gelukkig van zijn. In principe zou u daar nee tegen moeten zeggen. Daartegenover staat wel, voorzitter, we weten ook niet waar we straks mee te dealen hebben. De collega aan mijn linkerkant van de VSP, mijnheer Van der Kruijff heeft dat ook netjes verwoord. Als wij nu ja iets op een motie zeggen dan wel tegen dan wel voor dit voorstel stemmen, wat betekent dat straks in de uitwerking bij andere programma's? Voorzitter, in ieder geval om bij de motie van GroenLinks stil te staan. Wij willen graag een totaaloverzicht, zodat we bewust een keuze maken bij de Kadernota. Daar gaan we ook mee instemmen.

En voorzitter, het mag duidelijk zijn, ook niveau A+ is wat ons betreft onvoldoende als we juist dit eiland en dit land verder willen geven aan onze volgende generaties. Maar tegelijkertijd zijn wij ook wel heel transparant en eerlijk. Proberen we eerlijk politiek te bedrijven. Je kan nu natuurlijk niet die keuze maken, die wel nodig is, omdat we niet weten wat het allemaal betekent financieel. We willen onze inwoners ook niet extra belasten. Dat is allemaal overweging die wij nu hebben. En zien ook graag de reactie van het college, tenminste richting al die moties die nu zijn ingediend en de amendementen. Hierbij wil ik het even laten, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar de SP-fractie. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, wie kiest voor het door het college voorgestelde scenario, die kiest voor onder andere het verdwijnen van 5.000 oude en beeldbepaalde bomen, de zogeheten veteranenbomen, die als enige allen in het scenario A+ behouden blijven.

We besteden heel veel geld aan allerlei bureaus om voor ons mooie visies, plannen, vergezichten, et cetera te bedenken, onder andere op het gebied van klimaatbeleid, onder andere voor de Omgevingsvisie. En in al die visies en plannen leggen wij vast dat wij een groene stad willen zijn, dat we groen belangrijk vinden voor schaduwwerking, om de temperatuur in de stad waar mensen onder het lijden hebben omlaag te brengen. Het

is ook goed voor de leefbaarheid. Het is goed voor de gezondheid, ook voor de geestelijke gezondheid, als je in een groene omgeving zit. Maar uiteindelijk hebben we er gewoon geen geld voor over. Daar komt het op neer. En er wordt gezegd, maar we gaan moeilijke tijden tegemoet. Maar dat is opnieuw een kwestie van keuzes maken. Afgelopen tijd nog hebben we meegemaakt dat de onroerende zaakbelasting net iets opgetrokken wordt tot onder het niveau wat in andere steden geldt. En is 2,3 miljoen gegeven aan de ondernemers in deze stad. Maar dat hebben we kennelijk niet over voor bomen, die ten goede komen aan alle inwoners van onze stad. Wij hebben rekening gehouden met het feit dat we niet weten hoe de financiële situatie de komende jaren is. Hebben we gekeken, voor de komende vier jaren, ook in overleg met ons vrienden van de Partij van de Arbeid gezegd, dan kijken we nu even naar de fondsen waarvan we zeker weten dat ze wel ter beschikking zijn. En dat zijn de gelden die uitgetrokken en gereserveerd zijn van Stadspark XXL. Natuurlijk willen we, even ook als antwoord op de heer Groenewege, naar een echte structurele uitgave van deze begroting. En ik denk dat dat ook mogelijk is, als je inderdaad andere prioriteiten stelt. Als je niet kiest voor A+, dan voldoe je gewoon niet aan de ambities die we als stad met elkaar gesteld hebben en had je die ambities helemaal niet vast hoeven te stellen. Daarom pleit ik er toch voor om ons amendement te steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar Forum voor Democratie. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Mevrouw Koene had het net al even over ander geluid. Dan zou ik hier maar even voor gaan zitten. De mens heeft sinds het verhaal van de schepping al een ding met bomen. Dat wereldberoemde verhaal over de boom van kennis van goed en kwaad en de levensboom, ook wel de Tree of Life genoemd. Ook zonder religieuze betekenis blijft de levensboom symbool staan voor het leven zelf.

De levensboom staat symbool voor groei en ontwikkeling, vruchtbaarheid, onsterfelijkheid en genezing. In de mythologische tradities staat het vooral symbool voor het leven, bescherming, kracht, wijsheid, schoonheid en verlossing. En niet alleen de gemeente Dordrecht, maar vele andere gemeenten met ons hebben te maken met enorme kosten voor bomenonderhoud, omdat de bomen ziek zijn, last hebben van parasieten, schimmels, bacteriën. En eenvoudig gezegd geen lang en gezond leven hebben. Als bomen symbool staan voor het leven, welke boodschap denkt u dan dat u hier mag ontvangen? Veel dingen in de natuur komen overeen met het menselijk lichaam. Heeft u weleens gelet op de structuur van de vertakkingen van de bomen en hoe die overeenkomen met onze bronchiën, de vertakkingen van de luchtpijp? Wat wil ik hier nu allemaal mee zeggen? Wat als deze bomen ons een spiegel voorhouden en ons willen laten zien hoe ziek we zijn en worden wanneer we niet in contact staan met de natuur?

Wat als er geen miljoenen euro's nodig zijn om de bomen te onderhouden, maar we erop dienen te letten dat we zelf weer gaan functioneren als de natuur, waarbij de boom ons laat zien hoe dat moet? Een constante stroom van schenken en ontvangen. De boom ontvangt onder andere water, zonlicht, koolstofdioxide en schenkt zuurstof, vruchten, schaduw. Deze universele werking van de natuur hoort ook bij de mens. Maar velen van ons zijn vergeten zo te functioneren. We blokkeren, zetten onszelf vast in conclusies en oordelen en weten niet meer hoe we onszelf gezond en vitaal moeten houden. De bomen

houden ons alleen maar een spiegel voor. Ook weer een geschenk om ons te herinneren aan wie we zijn. En bent u bereid om dit geschenk te ontvangen? Wij zijn groot voorstander van het behoud en de gezondheid van de bomen. Echter, het plan zoals het voorligt, met welk amendement of motie dan ook, is geen oplossing voor de kern van het probleem zelf en zal geldverspilling zijn of symptoombestrijding. De bomen vertellen ons wat anders. En wie oren heeft om te horen, zal luisteren. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Ik zie een interruptie van de heer Gündogdu. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, even een vraagje aan mevrouw Pichel. Ik heb het volgens mij niet goed begrepen. Maar wat is exact de kern van het probleem?

Mevrouw Pichel: Dank voor de vraag van de heer Gündogdu. De kern van het probleem zit erin dat we kijken naar bomenonderhoud en de ziekte en de problemen die we denken dat de bomen ons voorschotelen. Maar de kern van het probleem zit eigenlijk in dat we niet de vraag stellen wat deze bomen ons willen laten zien en dat bomen levende wezens zijn en ook een sterke kern van bewustzijn. En ons een spiegel voorhouden in wat we zelf kiezen. Ik weet niet of u mee was gegaan ook naar het VNG-congres, waar ook allerlei stands waren. En daar was een... Ik weet niet precies hoe die instelling heet. Maar zij doen ook onderzoek naar bomen in diverse steden. En zij gaven ook aan dat in heel veel steden of bijna alle steden in Nederland bomen gewoon een korte levensduur hebben. Bomen kunnen jarenlang, gewoon honderden jaren lang... Bomen kunnen 100, 200, 300, 400 jaar oud worden. En natuurlijk is dat lastig in steden.

Maar 25 tot 30 jaar is wel heel kort. En dat is best tekenend voor de natuur en waar we in leven. En dat is wel een heel belangrijk signaal. En dat is meer de kern waar we naar mogen kijken.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan nog de heer Kuhlmann, bij interruptie.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik heb met aandacht geluisterd. En waar het gaat om bomen in een natuurgebied, bijvoorbeeld in de Biesbosch, die kunnen natuurlijk heel oud worden. En voor mensen, maar ook voor bomen geldt, als je oud wordt, dan heb je meer zorg nodig. Sterker nog, dan kan er een tak uitvallen of wat dan ook. Midden in de Biesbosch, in een gebied waar niemand komt of mag komen, kan dat natuurlijk helemaal zijn natuurlijk beloop hebben. En zijn het hooguit bevers die zo'n boom omver halen. Maar in een stedelijk gebied is het natuurlijk van belang... Dat onderhoud natuurlijk telt, zodat we het hier veilig houden voor al die mensen in onze stad. Dat als je op de fiets of lopend door de stad gaat en het waait, dat het dan veilig... Dan moet je de bomen in de gaten houden. Juist dan, als je er geld aan uitgeeft, heb je een stad ook met oude bomen. Ik ben benieuwd, ziet u dat ook?

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter, aan de heer Kuhlmann voor deze vraag. Uiteraard is regulier onderhoud om takken in de steden, die bijna afbreken, iets wat we kunnen doen. Mijn inziens staat dat wel los van het leven en de weerspiegeling die de bomen geven. En natuurlijk hier en daar bijhouden en takken bijhouden of snoeien dat kan. En dat is vaak ook gevraagd door de natuur. Niet op alle plekken, maar zeker in de steden kunnen we dat wel doen. En daar kan zeker ruimte voor worden gemaakt. Het staat niet helemaal in lijn met wat hier ook in het hele bomenplan staat. Er wordt natuurlijk ook

heel erg gekeken naar de bomen die heel ziek zijn en die heel veel geld kosten. En dat staat representatief voor iets. En ik ben het volledig met de heer Kuhlmann eens dat we natuurlijk in de steden gewoon normaal moeten letten op onze bomen en zorgen dat we ze bijhouden en dat het leefbaar en veilig blijft. Absoluut.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de volgende fractie. Fractie van Waardhuizen. De heer Stam, gaat uw gang.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Zoals hier al vele malen gezegd, zijn bomen een onmisbaar element in onze samenleving qua leefbaarheid en gezondheid. We lopen echter al ruim tien jaar achter de feiten aan met betrekking tot de verhouding tussen beschikbare financiële middelen en onderhoud. Evenals in 2014 waar een bezuiniging is doorgevoerd ten koste van het bomenonderhoud, moet de gemeente de komende periode opnieuw gaan bezuinigen. En de vraag is uiteindelijk, wat dit voor structurele gevolgen zal gaan hebben voor het onderhoud in de toekomst. Wat dat betreft sluiten wij volledig aan bij de woordvoeringen, zoals die zijn gedaan door de VSP en het CDA. Als ik dan naar de moties kijk, dan zie ik moties die kosten allemaal geld. Of dat nu uit reserves komt of uit jaarrekeningoverschot, er wordt geanticipeerd. Bijvoorbeeld het bomenonderhoud van GroenLinks, CU/SGP en de VVD zegt letterlijk in de motie, het bedrag kan mogelijk worden gedekt. Wat dat betreft willen wij niet vooruitlopen. Wij zijn van mening dat eventuele forse overschotten bij jaarrekening de raad in een bredere afweging moet kunnen maken in plaats van nu al diverse voorschotten te willen nemen. En de heer Van der Kruijff van het CDA heeft er al een aantal voorbeelden bij genoemd. Wij vinden dat amendement en die moties echter wel sympathiek, maar wij willen echt een keus maken tussen ons verstand en ons hart. En ons hart zegt dat we meer moeten doen voor bomen, maar ons verstand zegt dat we gewoon andere keuzes nu moeten maken. Afwachten wat die bezuinigingen gaan opleveren, wat we daarmee kunnen doen en dan daarna goed met elkaar gaan kijken, wat kunnen we met dit beleid gaan doen?

De heer Portier: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van de heer Portier.

De heer Portier: Begrijp ik het goed dat voor de heer Stam bomen echt de sluitpost op de begroting zijn? Als we al het andere nodige geld hebben uitgegeven, dan kijken we of er nog iets over is voor bomenonderhoud?

De heer Stam: Ik interpreteer dit als een opmerking en niet als een vraag.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Hij zei, begrijp ik het goed. Maar u gaat over uw eigen antwoord.

De heer Stam: Ik zie het niet als sluitpost. Ik zie het meer als een brede integrale afweging. En wat dat betreft blijven wij het collegevoorstel om nu 1,8 miljoen te reserveren steunen. En als we naar de rest van de moties kijken, die...

De voorzitter: Even voordat u verder gaat, zie ik nog een interruptie van de heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Vraag aan de heer Stam. Hij zegt, er zijn ook andere dingen waar geld naartoe moet. Maar de vraag is, juist als we krap bij kas zitten, vindt hij dat niet een reden om opnieuw de vraag te stellen wat de prioriteiten zijn? En of die nu gesteld moet worden of bij de Kadernota, dat is voor discussie vatbaar. Maar is hij het niet met mij eens dat die vraag gesteld moet worden?

De heer Stam: Voorzitter, ik ben het wel eens dat die vraag gesteld wordt. En de wijze waarop je dat doet, dat is natuurlijk een andere manier. Wij zijn er voorstander van om eerst met zijn allen in rust te kijken van, wat leveren die bezuinigingen nu voor keuzes op? En ga daarna het beleid herijken, zodat je in een volgende collegeperiode goed met elkaar kan kijken wat dat betekent voor diverse onderhoudsplannen. Niet alleen op bomen betreft, maar ook op sociaal beleid, op woningbouw, noem maar op. De problemen zijn nu even te groot. Als ik dan verder mag gaan met mijn woordvoering.

De voorzitter: Zeker. Dat mag altijd. Gaat uw gang.

De heer Stam: Het laatste deel. We hebben heel veel moties van de Partij voor de Dieren gezien. En daar waren wij nooit zo'n hele grote fan van. Maar ik moet zeggen dat deze keer we wel positief zijn. En waarom zijn we positief? Omdat dat de enige moties zijn die enigszins nog geld in het laatje brengen.

Wat dat betreft staan we daar nu wel positief tegenover, in plaats van alle moties die nu geld kosten. En daar wil ik het voor de eerste termijn bij laten.

De voorzitter: Dank. De heer Groenewege weet wat hem voortaan te doen staat, als er moties moeten worden gemaakt. Dan gaan we naar de Fractie van Leeuwen. De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik hou het kort. Bomen zijn belangrijk in de stad. Ze geven zuurstof, ze ademen CO₂ in en ook maken ze een stad meer leefbaar. Wat mij betreft is er een bepaalde prioriteit om onze Dordtse bomen goed te onderhouden en ook meer bomen aan te planten. Wel is het uiteraard van belang om afwegingen per gebied te maken. We willen immers ook meer woningen en ook moet er ruimte blijven, dat is mijn standpunt, voor bijvoorbeeld voldoende parkeerplaatsen. Dan het voorstel.

Voorgesteld wordt niveau C voor het onderhoud voor een totaalbedrag van 1,5 miljoen euro per jaar. Zelf denk ik aan niveau B, omdat er dan meer ruimte is voor groeiplaatsverbetering. En, en dat vind ik zelf ook wel een heel belangrijke, er minder kans is op juridische aansprakelijkheid wat betreft de zorgplicht van bomen, zoals bij onderhoudsniveau C het geval is. Dit staat vermeld in, even kijk, het bomenprogramma Dordrecht. Eerlijk gezegd zou ik nog wel iets verder willen gaan dan niveau B. Maar ik doe dit niet, omdat het op dit moment nog onduidelijk is wat het totaalbedrag zal zijn aan bezuinigingen voor het sociaal domein bijvoorbeeld. Mijn idee is nu onderhoudsniveau B en op een later moment kijken of er meer kan. Dan wat betreft de amendementen. Ik steun het amendement van Beter voor Dordt, om voor de komende twee jaar het niveau op te krikken naar niveau B. Maar ik steun ook de motie, het is een motie, van, even kijken, GroenLinks, ChristenUnie/SGP en de VVD en het CDA. En dan met name trekt mij aan, hoe kun je zo goed mogelijk vrijwilligers inzetten? Hoe kun je

mensen meer, inwoners meer betrekken bij het bomenonderhoud? Dan de moties van de Partij voor de Dieren. Ik ben helemaal niet voor het instellen van leges. Ik vind dat de burger eigenlijk al te veel wordt belast. En ook de motie voor betere bescherming voor bomen zie ik niet zitten. Dank u wel. Dat was het.

De voorzitter: Hartelijk dank.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stam.

De heer Stam: Mag ik een vraag stellen? Die had ik ook eerder kunnen stellen aan andere partijen. U zegt, ik stem in met het amendement van Beter voor Dordt. Twee keer een half miljoen. Op zich vinden wij dat ook best wel sympathiek. Maar heeft u ook nagegaan met de wethouder of er capaciteit in de organisatie aanwezig is om die gelden op een goede manier te besteden?

De heer Van Leeuwen: Ik heb geen argumenten gezien waaruit dat niet blijkt. Kom ik ook niet tegen in het bomenprogramma bijvoorbeeld. Ik ga ervan uit dat die capaciteit er is. Als die capaciteit er niet zou zijn, hoor ik het graag van de wethouder. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. En daarmee hebben we de eerste termijn van de raad gehad. Is het tijd geworden voor de eerste termijn van het college. Het woord is aan wethouder Merx, gaat uw gang.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Zoals de heer Stam het al zei, voorzitter, een gevecht tussen verstand en hart, dat is wat je hier hoort. Waarbij niet gezegd is, zo heb ik de heer Stam ook niet begrepen, dat de mensen met verstand geen hart hebben en dat de mensen met het hart geen verstand hebben. Of zei ik nou twee keer hetzelfde? Maar u begrijpt wat ik bedoel. Deze discussie onderstreept in ieder geval het breed gedragen belang van bomen om deze te onderhouden. Zeker in deze tijd van klimaatverandering en aandacht voor biodiversiteit. Overigens is het beeld in de buitenwereld wel iets gedifferentieerder. Ik ben ook verantwoordelijk voor Fixi.

En we krijgen vele verzoeken om bomen te kappen of tot de stam toe terug te snoeien, omdat vogels in de bomen de auto onderpoepen, de poep van bladluis de auto vies maakt of de straat plakkerig maakt, het uitzicht belemmert komt ook met grote regelmaat voor, bladeren in de tuin vallen in de herfst en dat geeft ook een rotzooi, maar ook de zon weghouden voor zonnepanelen. Dit is echt een kleine bloemlezing uit wat wij regelmatig krijgen. Daarmee aangegeven dat er echt ook nog wel anders gedacht wordt. Maar laat vooropstaan dat het college het belang van bomen echt wel groot voor heeft staan. Want niet voor niets hebben we gedetailleerd inzichtelijk gemaakt wat er mogelijk is voor een bepaalde hoeveelheid geld per jaar. En ik kan eigenlijk uit mijn jarenlange ervaring als raadslid niet herinneren dat het ooit zo inzichtelijk is gemaakt. Daarmee klop ik niet mezelf op de borst, maar willen wij u graag een instrument in handen geven om straks bij allerlei afwegingen keuzes te kunnen maken op basis van gegevens, op basis van feiten. En wat ook inzichtelijk is geweest, is wat de gevolgen zijn geweest van twaalf jaar onderhoud op niveau D en hoeveel geld dit kost. Maar wat ook duidelijk maakt, is dat het bomenonderhoud gebaat is bij zekerheid en een duurzaam budget. Bomen

worden eens gemiddeld in de zes jaar onderhouden. En het maakt echt verschil of je weet hoe je financiën er over vele jaren eruitzien. De planning bestrijkt namelijk ook die jaren. En het is niet zo dat men aan het begin van de week denkt of aan het begin van het jaar, welke boom gaan we dit jaar eens onderhouden of gaan we deze week eens onder handen nemen? Daar gaat een serieuze planning aan vooraf. En zoals u heeft kunnen lezen, willen we ook steeds meer gaan kijken naar de individuele behoefte van een boom in plaats van een planning te maken van, die bomen zijn dan en dan aan de beurt. Maar de tijdshorizon voor bomen is wat langer dan één of twee jaar. En natuurlijk willen wij ook A+. En dat over lengte van vele jaren. En als we dat geld hadden gehad, voorzitter, dan had er gewoon ook een ander voorstel gelegen. Maar we willen ook armoedebestrijding. Eigenlijk de heer Van der Kruijff noemde het allemaal al op.

Onrendabele toppen in de woningbouw afvangen, schone en veilige wijken, onderhoud van het groen, voldoende geld voor sport, goede zorg voor onze inwoners, een goed cultureel aanbod, investeringen in duurzaamheid, goede fietspaden, ontsluitingswegen voor sommige wijken, geluidsschermen, voldoende kinderspeelplaatsen en gaan zo maar door. Voor niets gaat de zon op. Maar we kunnen dat allemaal niet op het hoogste niveau. En met de bezuinigingsopgave voor de deur wordt het alleen maar ingewikkelder. Het is al vele malen gezegd. Maar ook het belang van de bomen is voor ons belangrijk. En het is ook niet voor niets, en het is al een paar keer gezegd, dat in de coalitieonderhandelingen extra middelen zijn vrijgemaakt, namelijk 1,8 miljoen, die vanavond of vanmiddag hier op tafel liggen om die op deze manier te gaan investeren, zoals het college voorstelt. Datgene wat anderen willen doen geloven, en ook hier een paar keer vanmiddag is voorgesteld, dat is gewoon niet waar. Dit is geen bezuinigingsvoorstel. Dit is het voorstel hoe wij met de vrijgemaakte 1,8 miljoen denken om te moeten gaan. Ik heb de moties en amendementen met veel belangstelling gelezen. En als een meerderheid van de raad het wil, gaan we op zoek naar om volgend jaar, 2026 ook nog dat jaar zo dicht mogelijk in de buurt van niveau C te houden. Want dat geeft ook de mogelijkheid om een nieuwe coalitie in 2027 de ruimte te geven om dan weer verder te gaan. En we kunnen ook, als u dat wenst in meerderheid, de bezuinigingsopgave ophogen met vijf ton per jaar. En daarmee proberen geld vrij te maken voor het onderhoud voor bomen op een hoger niveau.

Maar voorzitter, ik zie de moties. En ik heb het nu over de motie van GroenLinks, de VVD, CDA en de ChristenUnie/SGP, in geval één en de ene zonder het CDA, ook echt als een inspanningsverplichting en niet als een resultaatsverplichting. Een resultaatsverplichting, voorzitter, kunnen we gewoon niet waarmaken. En het zou ook niet eerlijk zijn ten opzichte van alle andere voorstellen, die er ook nog gaan komen, waar ook extra geld naartoe moet of misschien meer geld naartoe moet. Het is al een paar keer gezegd, we zullen echt met elkaar een integrale afweging moeten gaan maken bij de Kadernota, deze of misschien wel volgend jaar, als in volle omvang inzichtelijk is op welke manieren we wat kunnen gaan bezuinigen. En dan moeten we kijken in hoeverre we ambities voor bomen of voor andere producten waar kunnen maken. Dat wat betreft deze twee moties. Even kijken. Ten aanzien van het punt, dat is ook een mooie, de vrijwilligers. Het is net nog een paar keer herhaald, ook door, voorzitter, de laatste spreker. De vrijwilligers inzetten, dat dat een heel mooi idee is. Ik kan u vertellen,

bij de medewerkers van de afdeling die hier jaren voor gestudeerd hebben en heel veel ervaring hebben, gingen de koude rillingen over de rug. Vrijwilligers die gewend zijn om één keer per jaar even de appelboom onder handen te nemen, loslaten met zaag en bijl op onze bomen, is echt geen goed plan. Als er vrijwilligers zijn die de juiste opleiding hebben, ervaring hebben en dat ook aan kunnen tonen en zeggen, ik heb een paar dagen in de week vrij, ze kunnen zich morgen nog melden Want het is echt wel een probleem om de goede mensen te krijgen. Maar gewoon vrijwilligers loslaten op onze bomen waar we allemaal zo zuinig op zijn, is geen goed plan.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: De wethouder heeft gezien dat in onze motie gaat het over deskundige vrijwilligers voor het onderhoud van bomen.

De heer Merx: Voorzitter, dat klopt. Dat heb ik gezien. En dat deskundigen geef ik ook nog enige toelichting. Namelijk mensen met de juiste opleiding, diploma en ervaring. En dat zijn er niet zoveel. Maar nogmaals, dan herhaal ik mijn woorden, als ze er zijn en ze hebben dagen in de week over, ze mogen zich morgen melden. Even kijken. En als er iets is wat het bomenprogramma en onze discussie laat zien, is dat boom structureel aandacht vragen, heb ik al gezegd, en structureel onderhoud. Het amendement van Beter voor Dordt haalt geld uit het meerjarenonderhoudsprogramma. Dat geld, het is al gezegd, is incidenteel en bestemd voor vele concrete ambities, ook die al op dit moment worden uitgevoerd, zoals Kromhout, de Groenedijk en ook de Krispijnseweg. En daar zit ook met name geld in wat we ook willen gebruiken in die 7,1 miljoen voor als je met zo'n groot project bezig bent, en ik herhaal nu eigenlijk de woorden die ik ook bij Kadernota en de begrotingbehandeling gezegd heb, die we ook gebruiken om meteen bij zo'n project de bomen mee te nemen, de boomspiegels waar het kan, het groenonderhoud, biodiversiteit en die zaken meteen mee te nemen daar waar het kan en mogelijk is. In die zin is het dan eigenlijk een sigaar uit eigen doos, maar ook nog uit een doos waar je eigenlijk geen geld uit wil halen, omdat dat bestemd is voor andere projecten. En dan zullen we, als u dat wil, een keus moeten maken, welke projecten doen we dan niet meer?

Dat moet ik helaas afwijzen. Hartverwarmend ook het voorstel van de SP om van niveau B naar A+ te gaan goed. Ik had eerst de dekking niet gezien, maar die staat er nu in. Maar daar geldt eigenlijk hetzelfde verhaal voor. Stadspark XXL en alle andere ideeën die er inmiddels zijn gepasseerd, ik roep u echt om niet vanmiddag zomaar even lukraak uit allerlei potjes geld te halen, maar die afweging ook integraal te maken met die programma's voor je neus, als het ware. Zodat je weet, als we daar geld uithalen, wat zijn dan de consequenties daarvan? Want als u vanmiddag besluit uit Stadspark XXL een aantal miljoenen te halen, dan heeft dat betekenis. En dan wilt u ook, mag ik aannemen, weten wat die betekenis is en wat dat doet? Vandaar dat ik ook dat amendement helaas moet afwijzen. En dan kom ik bij de moties van de Partij voor de Dieren.

De voorzitter: De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, de wethouder pleit ervoor om niet lukraak geld uit allerlei potjes te halen. Nu verwerp ik sowieso al het woord lukraak. Maar in het voorstel zelf wordt gezegd, we halen ook het geld voor de komende jaren uit het bestemmingsreserve bomenonderhoud en biodiversiteit. Dat is toch ook een potje waar je geld uithaalt en geen structureel geld?

De heer Merx: Dat klopt helemaal. En vandaar ook mijn warme pleidooi om met elkaar in de toekomst, misschien wel in de nabije toekomst, als we het integraal beeld hebben met elkaar te kijken, wat vinden we echt belangrijk in deze stad en waar willen we structureel geld aan uitgeven? Want als deze stad aan één ziekte lijdt, dan is het wel het incidenteel geld uitgeven.

En niet met elkaar keuzes maken hoe je op de langere termijn fundamenteel investeert en onderhoud pleegt en daar ook de voldoende middelen voor beschikbaar stelt. En dat geld wat u noemt, dat potje, dat klopt, want dat is gecreëerd bij de onderhandelingen van deze coalitie om daar dat geld in te zetten voor dat bomenonderhoud. 1,8 miljoen voor dit plan, wat er voorligt. En 2 ton voor biodiversiteit. Dat is echt voor dit doel een gecreëerd potje. En dat proberen we nu met dit voorstel vrij te maken.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De heer Merx: Ik ben bijna bij de moties van de Partij voor de... Ik moet nog even wachten.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen, gaat uw gang, bij interruptie.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik ben het eens met de wethouder dat het gaat om een heel inzichtelijk stuk. Ben ik heel blij om. Ik heb nog wel een vraag over de sleutelwoorden bij scenario C, bij het derde puntje. Er staat, reële kans op juridische aansprakelijkheid op zorgplicht van bomen. Kunt u er iets over vertellen? En wat is het maximale risico, als je het in euro's uit zou drukken, wat wij hier gaan lopen bij niveau C?

De heer Merx: Laat ik vooropstellen dat we natuurlijk te allen tijde proberen om dat risico zoveel mogelijk te vermijden. U heeft ook in het plan kunnen lezen dat we toegaan naar meer bomengericht onderhoud in plaats van planmatig de bomen één keer in de zes langs te lopen. Meer gaan kijken, wat heeft een specifieke boom nodig? En dan hebben we het vooral over afvallende takken, afgewaaide bomen. En als dan blijkt dat in de afgelopen vijf, zes jaar totaal geen onderhoud aan die boom is geweest of ook geen inspectie is geweest, dan ben je als gemeente aansprakelijk. Dat proberen we natuurlijk te allen tijde te voorkomen, maar het is duidelijk, hoe meer mensen je hebt en hoe meer middelen je hebt, hoe vaker je kan controleren en hoe meer je een boom kan onderhouden. En hoe meer geld je hebt, hoe lager het risico wordt. Maar het is wel een risico. Je loopt altijd een risico. En het is een aanvaardbaar risico.

De heer Van Leeuwen: Toch nog even een vraag, voorzitter. U zegt, een reële kans. Ik ken u, u meent dat ook dat er een reële kans is. Wat voor soort bedragen gaat het dan om? Ik heb het er niet over dat er een ramp gebeurt, maar kunt u er iets over zeggen, wat zou de gemeente dan moeten betalen?

De heer Merx: Dat is erg afhankelijk, voorzitter, van waar die tak op valt. Valt hij op een oude fiets, dan ben je misschien vijftig euro kwijt. Valt hij op een nieuwe Maserati, dan kost het iets meer.

De heer Van Leeuwen: Dan ga ik u even helpen, voorzitter. Sorry.

De voorzitter: Of erger, op iemands hoofd, die nog een hele carrière te gaan heeft of zo.

De heer Van Leeuwen: Dan kost het flink wat. Maar ik ga de wethouder even helpen om tot een concreet antwoord te komen. Als je naar de afgelopen bijvoorbeeld vijf jaar kijkt, om wat voor soort bedragen is het toen gegaan? Want we weten dat er vanaf 2014 achttal onderhoud is. Kennelijk heeft de gemeente moeten betalen. Als u kijkt naar de afgelopen jaren, vier, vijf jaar, om wat voor soort bedragen ging het toen, in totaal dan?

De heer Merx: Ik kijk even naar tribune. En daar zitten beslist mensen die wellicht ergens kunnen opduikelen hoeveel wij in het afgelopen jaar of twee jaar betaald hebben. Ik heb dat gewoon niet paraat. Het was ook een hele mooie vraag geweest in de commissie.

De voorzitter: Ik wilde net zeggen, het is ook een beetje technisch van aard, zo langzamerhand. En misschien wel goed om ons weer even te beperken tot de moties en amendementen.

De heer Merx: Want mijnheer Groenewege zit ook te wachten op de appreciatie van zijn moties. Dat zijn moties, voorzitter, die in elkaar ingrijpen. Want op het moment dat je besluit om alle bomen, ik dacht eerst op heel het eiland, maar het blijkt nu binnen de bebouwde kom te zijn, las ik inderdaad ook in de aangepaste motie, vergunningsplichtig maken... In ieder geval alle bomen die een diameter hebben van twintig centimeter op een hoogte van één meter dertig. En die vergunningsplichtig maakt. En vervolgens zegt, en dan moet je ook voor al die bomen een vergunning aanvragen.

En hoe meer bomen je wil gaan kappen, hoe meer geld je moet gaan betalen. Dan grijpen deze moties wel echt in elkaar over. Dat moet je ook wel met elkaar in verband zien. Dat gezegd hebbend, de herplantplicht, en dat is dan de motie herplantplicht, die doen we eigenlijk al. In de zin dat de gemeente, voor daar waar de gemeente opdrachtgever is, altijd doet aan herplant.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, even over het in elkaar grijpen van die moties. Het kan je natuurlijk flink wat geld kosten als je tien bomen moet kappen met een omvang van twintig centimeter, diameter. Maar als je een tuin hebt waar tien van dit soort bomen in staan, dan vermoed ik dat je toch ook al over het geld beschikt waarmee je zo'n kapvergunning kan financieren. Of zie ik dat helemaal verkeerd?

De heer Merx: Zo herken ik wel de heer Portier met deze vragen, maar dat durf ik echt niet te zeggen. Ik kan niet in mensen hun portemonnee kijken. Ik ken mensen die een prachtig huis hier hebben in de binnenstad, maar die misschien niet al het geld hebben. Ik weet het gewoon niet. De vraag is ook vervolgens, als je zegt, er moet een vergunning aangevraagd worden voor al die bomen, maar ook nu, en daar willen we bovendien geld

voor vragen, zegt mijnheer Groenewege, voorzitter, we zijn gekke Henkie dat wij nog helemaal geen... We zijn de enige in Nederland die geen geld vragen voor een vergunning. Dat is niet zo. Er zijn meerdere gemeentes die geld vragen. Amersfoort, Veenendaal is daar eentje van.

De voorzitter: Heb ik het weer gegaan.

De heer Merx: Almere, Uitgeest. Dat zijn zo een paar gemeentes die we snel hebben kunnen opduikelen. En eigenlijk is dat in het verleden ingezet tegen de achtergrond van, we willen eigenlijk gewoon inzichtelijk hebben wanneer er bomen gekapt worden. En daar willen we iets van vinden. En als wij geld gaan vragen, en misschien wel heel veel geld gaan vragen, dan denken mensen misschien wel, weet je wat, ik ga 's avonds toch... Dan komt het angstbeeld van mevrouw Koene wel naar boven. 's Avonds even met mijn zaagje aan de gang en die boom is weg. En de volgende ochtend, ik weet ook niet wat er gebeurd is, maar de boom is weg. En dat is iets wat wij niet willen. Wij willen dat inzichtelijk hebben. We willen erover mee kunnen praten. En we willen de mensen kunnen aangeven, die boom moet u herplanten. En dat gebeurt in de praktijk, ik maak even mijn zin af, in tachtig tot negentig procent van de gevallen dat particulieren een boom die op de bomenlijst staat, dat zijn individuele bomen, maar ook bomen in bepaalde gebiedjes, dat die herplant moet worden. Tachtig, negentig procent bij particulieren en honderd procent bij de gemeente.

De heer Groenewege: Ik vind het knap, voorzitter, als ik mag... Mag het? Dank.

De heer Merx: Ik voel een compleet aankomen.

De heer Groenewege: Ik vind het knap hoe de wethouder de zaken precies tegenovergesteld voorstelt zoals ze zijn. Hij zegt, als we dit gaan doen wat de Partij voor de Dieren voorstelt, dan zou het zomaar kunnen zijn dat mensen in het holst van de nacht een boom kappen om de gemeentelijke handhavers te ontlopen. Maar het is precies juist nu dat dat mogelijk is. En de wethouder zegt ook, we willen met mensen in gesprek om de redenen waarom ze die bomen kappen. Het is precies nu dat dat niet mogelijk is, omdat de gemeente er helemaal niks mee te maken heeft. Voelt de wethouder zich niet geïnspireerd als een wethouder in een Wereldbomenstad door al die steden die vooruitstrevender beleid hebben om hun bomen te beschermen en die laten zien dat de drie maatregelen die de Partij voor de Dieren in onze moties noemt gewoon mogelijk zijn.

De heer Merx: Voorzitter, alle maatregelen zijn mogelijk. De vraag is alleen, moet je ze allemaal willen? En wat ik al aangeef, is de herplantplicht, die motie, dat doen wij al. Daar waar wij zelf bomen kappen, herplanten we ze. Misschien niet op precies dezelfde locatie, maar we herplanten ze wel. En daar waar particulieren de bomen gaan vergunning aanvragen en hem ook krijgen... Want dat wordt in principe dadelijk nee, tenzij. Dat is ook nog eventjes niet zomaar vinken en kappen die handel. Er wordt echt streng naar gekeken straks, als u hiermee akkoord gaat. Dan nog steeds in tachtig, negentig procent krijgt de bewoner de plicht om te herplanten, tenzij het bijvoorbeeld in een hele kleine tuin is of er allerlei kabels en leidingen in de weg liggen.

De voorzitter: Interruptie, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: De motie heet Herplantplicht en bomenfonds. Dat bomenfonds bestaat niet in Dordrecht. Het kan niet zijn dat het college die motie nu al uitvoert. Erkent de wethouder dat?

De heer Merx: Ik was nog niet helemaal klaar, want dat bomenfonds vinden we op zichzelf een interessant idee als zodanig. Dan hebben we het nog even niet over de precieze vulling daarvan. Of dat moet gebeuren door mensen die zeggen, ik wil hem niet herplanten, terwijl we eigenlijk willen dat hij wel herplant wordt. We willen ook enerzijds weer voorkomen dat mensen dadelijk zeggen, ik koop het lekker af. Hier heb je 200, 300 euro en succes met je boom. Dat willen we niet. We willen eigenlijk gewoon dat die boom herplant wordt. Daar willen we nog wel even goed naar kijken. En ook in de commissie is de suggestie gedaan van, misschien zijn er wel bedrijven of particulieren die zeggen, we hebben er eentje gehad die heeft zich gemeld, een particulier, die zegt, kan ik niet gewoon financieel bijdragen. Ik wil gewoon specifiek voor bomen wel een donatie doen. We hebben het nog niet gehad over de hoeveelheid. Dat hangt nog een beetje in de lucht. Maar daar willen we wel over na gaan denken over, hoe gaan we daarmee om? Onder één voorwaarde, die wil ik hier alvast publiekelijk uitgesproken hebben, dat het niet zo kan zijn dat dan vervolgens die particulier over die boom of over een paar bomen gaan bepalen wat er met die boom precies moet gebeuren. Want misschien koopt er dan iemand, ik ben misschien wat wantrouwend van aard, maar die zegt, hier heb je een donatie. Ik heb betaald. Dat boompje moet onderhouden worden. En ik wil graag dat u hem snoeit tot twintig centimeter boven de grond. Dat willen we voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Merx: Wij moeten nadenken over, en dat zeg ik u toe, hoe willen wij zo'n fonds gaan inrichten, als het al kan, en beheren en onder welke voorwaarden? Daar komen we dan nog op terug.

De voorzitter: Dat nog even in reactie op de heer Groenewege. Dan heeft u nog vijftien seconden. En u heeft misschien nog wel iets meer tekst nodig. Wilt u het spoedig afronden, want we kunnen over dit onderwerp nog heel lang bomen. Gaat u verder.

De heer Merx: Sorry. Betere bescherming bomen, die moet ik ook helaas afraden. Wij denken dat dit ongelooflijk veel ambtelijke capaciteit gaat kosten. Voor elke boom een vergunning aanvragen, bezwaar, beroep. Ook de bomenclub moet dan weer gaan adviseren bij elke boom. En als je dan al een vergunning hebt gehad, dan moet je ook nog toezicht gaan houden en eventueel dat geen handhaven. Er gaat ook een hele hoop capaciteit in zitten. En als deze motie zonder meer zou worden aangenomen, dan weet ik niet wat daar de gevolgen van zijn in tijd, capaciteit en geld. Om die reden wil ik hem op dit moment afraden.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, is het niet waar dat de leges die je als particulier of als organisatie moet betalen voor een kapvergunning bedoeld zijn om dat soort kosten te dekken en ook daarvoor mogen worden gebruikt? En dat wij eigenlijk voor het probleem

dat de wethouder schetst al een oplossing aanbieden in de vorm van onze motie, die het college oproept om leges te heffen voor kapvergunningen.

De heer Merx: Voorzitter, en daarom grijpen uw moties ook zo mooi in elkaar. U heeft er echt over nagedacht. Want als je tegen de ene ja zegt, dan moet je de ander ook doen. En als je de ene niet doet, dan ben je het tot de andere wel zo ongeveer verplicht. En ons verhaal is, wij weten niet, en ik zeg het letterlijk, of het heel verstandig is als je wil dat mensen zo inzichtelijk mogelijk maken wat er met die bomen gaat gebeuren, of je voor al die vergunningen een bedrag moet vragen. En dan nog eens een keertje, hoeveel je bedrag moet vragen? En of je voor elke boom een staffel moet. U heeft de voorbeelden meegestuurd met de motie. Daar willen we ook gewoon nog eens even induiken. We hebben niet zo heel veel tijd gehad om hier nog eens even heel goed naar te kijken. Daar willen we ook wel op terugkomen. Alleen zoals die motie nu voorligt, als we daar nu over zouden moeten stemmen zonder inzichtelijk te hebben wat precies daar de consequenties van zijn, dan moet ik hem helaas afraden. Ik had liever hier eerder met u en met de commissie diepgaand over van gedachten gewisseld en ook de tijd willen hebben om daar fundamenteel op te kunnen reageren. Maar dat heb ik niet. En kan ik op dit moment niet anders, omdat ik de consequenties niet kan overzien, dan dat af te raden. Wat anders is, of wat anders, die motie waar u het ook over had, meer betalen, dat oogt sympathiek

De heer Kuhlmann: Voorzitter.

De heer Merx: En dan sluit ik af, voorzitter, tenzij ik nog een interruptie krijg. Daar heb ik eigenlijk al alles over gezegd. Als u zegt, wij vinden het als raad een heel goed idee, dat moeten we vooral gaan doen, dan gaan wij hem verder uitwerken en uitzoeken. En dan komen we daar bij het kapbeleid, wat nog dit jaar of eind dit jaar, begin volgend jaar naar u toekomt, op terug. En dan nemen we al uw suggesties mee. Maar ik wil echt voor uw moties de tijd hebben om er even goed en fundamenteel naar te kijken.

De voorzitter: Dank u. De heer Kuhlmann en dan mevrouw Pichel.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik hoorde de wethouder zojuist reageren op de heer Groenewege over die moties van de Partij voor de Dieren, dat je dan voor ieder geval een kapvergunning nodig hebt. En dat het allemaal heel makkelijk gefinancierd zou worden uit torenhoge leges. Stel dat dat inderdaad zo is. Zijn daar eigenlijk mensen voor? Als we dat morgen op die manier gaan doen, kan de wethouder dan heel makkelijk de mensen vinden die dat moeten gaan beoordelen?

De heer Merx: Sowieso voor het bomenonderhoud is het al moeilijk mensen te vinden. In een van de moties staat ook een groeimodel. We kunnen nu wel vijf ton ter beschikking stellen, maar of je dan de mensen hebt die dat ook kunnen gaan doen, dat is maar zeer de vraag. Het kan best zijn dat we dan volgend jaar weer geld over hebben, omdat we gewoon simpelweg de mensen niet hebben.

Het andere punt, de vergunningen beoordelen, aanvragen, bezwaar, beroep, toezicht, handhaving, daar is het antwoord nee. En dat wil ik ook echt wel uitgezocht hebben wat de consequenties daarvan zijn. En dat heb ik nu niet. Vandaar dat ik hem afraad.

De voorzitter: Helder. Dank. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Het was een vraag die al in mij opkwam, maar de wethouder kwam net zelf ook met het punt dat het interessant zou zijn dat er mensen zijn, particulieren die zelf willen bijdragen. Mevrouw Schnabel had natuurlijk ook eerder een idee genoemd. Mensen die mogelijk bomen kunnen adopteren. Ik vraag niet zozeer om een toezegging, maar mijn vraag is wel, gaan wij nog terugkoppeling krijgen? Wordt dat verder onderzocht? Wat zijn daar de bedoelingen van?

De heer Merx: Daarom heb ik gezegd, dit soort ideeën willen we nog eens eventjes goed in gaan duiken om te kijken, wat zijn ervaringen elders in het land? Zijn die er? En hoe zouden we dat zelf dan willen gaan inrichten, ook als er geen ervaringen in het land zijn? Mochten we onoverkomelijke bezwaren hebben, dan gaan we dat ook terugkoppelen. Maar dit is wel een punt wat een paar keer is teruggekomen waarvan ik ook zoiets heb, dat is in ieder geval het waard om het uit te zoeken. En zonder meteen te zeggen, we gaan het doen. Maar ik wil het echt eerst even uitzoeken. Daar krijgt u zeker informatie over.

De voorzitter: Dank. Ik kijk even rond of er nog behoefte bestaat aan een tweede termijn. De heer Groenewege en de heer Portier. Nee hoor, u kunt lekker gaan zitten. Zijn er nog raadsleden die twijfelen aan hun stemgedrag? Nee. De heer Groenewege en de heer Portier. Gaat uw gang, de heer Groenewege eerst.

De heer Groenewege: Dank u wel. De tweede termijn is vooral om toch even netjes te kunnen reageren op wat vragen en opmerkingen vanuit de raad en vanuit de wethouder. Even kijken. Het CDA had het over de definitie van een boom. Daar doen we niks mee. Die staat al het APV gedefinieerd. We hebben daar geen problemen mee. Daarom hebben we die niet nader hergedefinieerd in onze moties. Dat is het korte antwoord daarop. De PvdA had het erover dat burgers doordrongen moeten worden van de intrinsieke waarde van bomen. En eigenlijk vinden wij dat ons kapbeleid daar nu niet aan bijdraagt. Als je de meeste bomen die in Dordrecht staan vergunningsvrij kan kappen en als een kapvergunning gratis is, dan geef je als gemeente niet het signaal af dat bomen waardevol zijn. En wij denken dat met onze moties, met die verandering in beleid, we dat signaal wel afgeven. Daar ligt bij ons best wel een verschil.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel, bij interruptie.

Mevrouw Pichel: Dank. Ik ben heel even in de war. Want als er dan wel leges betaald moeten worden voor zo'n vergunning en zo'n boom wordt dan gewoon gekapt, is dat dan de waarde van de boom? Of hoe moet ik dat zien?

De heer Groenewege: Dat is niet de waarde van de boom. Die leges staan tegenover de kosten die de gemeente maakt om de vergunningaanvraag te toetsen.

Mevrouw Pichel: Maar dan nog steeds, hoe staat dat in verhouding met wat men dan ervaart als de waarde van een boom? Want als er toch gewoon geld voor wordt betaald

en de boom wordt d alsnog gekapt, dan is er toch geen verband met de waarde van die boom en het willen behouden ervan? Of haakt dat dan weer ergens anders in?

De heer Groenewege: Wat ik vooral bedoelde te zeggen, is dat als je leges hebt voor een kapvergunning, dat je mensen meer wakker schudt over de waarde van bomen dan als je kapvergunningen gratis zijn. Maar ik ben het helemaal met mevrouw Pichel eens dat dat niet de volledige waarde van de boom, de lading daarvan dekt. Dat punt is helemaal terecht. Over het bomenfonds vroeg de PvdA, waar moeten die bomen dan komen? Eigenlijk hebben we al onze moties, en dat haakt ook in op een opmerking die de wethouder heeft gemaakt, zo ingestoken dat het college wat beleidsvrijheid heeft in de invulling ervan. En ook nog op een later moment met een nadere uitwerking kan komen. Die vervolgens kan landen in een verordening of in het kapbeleid. Eigenlijk zijn alle drie onze moties op die manier ingericht. En dat is ook een antwoord op de vraag van de PvdA over waar die bomen dan moeten komen. Dat is aan het college, die dat nader kan uitwerken.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Uw tijd is op. Ik zie nog een interruptie. U bent gesaved bij de bel, zullen we maar zeggen. Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Aan het begin van de collegeperiode mochten we inderdaad dingen meegeven. Dat hebben we gedaan. We hebben voor iedere Dordtenaar een boom. Dat is uiteindelijk gelukt. Maar het is wel bij een stekje gebleven dat je krijgt als je geboren wordt. En dat je kan ophalen bij het Duurzaamheidscentrum. In die zin is het ook een zorg vanuit ons dat er op het moment dat plekken aangewezen worden waar bomen komen te staan, dat er dan ook niet meer gezegd kan worden, er is eigenlijk geen plek. We geven je gewoon een stek voor op je balkon.

De heer Groenewege: De Partij voor de Dieren vertrouwt het college erop dat ze met een mooie uitwerking komen, als deze motie wordt aangenomen. Daarom zit ook dat bomenfonds erin. Dat als er geen plek gevonden kan worden waar een volwaardige boom geplant kan worden, misschien in de omgeving van waar hij gekapt wordt, dat die persoon dan een storting kan doen in het bomenfonds, waarmee de gemeente zelf bomen kan planten op een plek die wij wel beschikbaar hebben. En op die manier denken we, en we zien ook in gemeenten waar dat zo is, dat daar wel een volwaardige invulling aan gegeven kan worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar de heer Portier. Die krijgt ook een minuut.

De heer Portier: Voorzitter, laat ik even beginnen te zeggen waarmee ik het eens ben met de wethouder. Dat is namelijk dat bomenonderhoud een echte professie is. En een van de dingen waar we zouden kunnen kijken of het goedkoper is, kunnen we in samenwerking met bijvoorbeeld Yuverta tot een geregelde opleiding komen van bomenspecialisten, dat we die in vaste dienst kunnen nemen en kunnen besparen op inhuur en dat soort zaken. Dan nog even over dat het huidige voorstel geen bezuinigingsvoorstel zou zijn. Wij zitten natuurlijk al heel lang met een bezuiniging, doordat we teruggegaan zijn naar onderhoudsniveau D. Wat minimaal nu voorgesteld

wordt met B is eigenlijk weer teruggaan naar wat het was en het minimale onderhoud doen. Ik vind dat we daar echt wel een stapje bovenop kunnen doen. Nog één ding over een kapvergunning. We vragen van mensen die in hoge nood een voorrangsverklaring voor hun huis willen hebben 77,35 euro. We kunnen best wel een bedrag vragen van mensen die in hun villatuin 5 of 6 bomen willen kappen van groter dan 20 centimeter in diameter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we daarmee de... De heer Kuhlmann, interruptie?

De heer Kuhlmann: Ik wil graag de heer Portier erop wijzen dat er ook hele gewone Dordtenaren zijn, met een gewoon klein tuintje, waar ook een boompje in staat. Het beeld van dat het alleen maar om villa's gaat, is echt bizar.

De heer Portier: Om daarop te reageren. Dan staat er waarschijnlijk maar één boom in, die erg groot is. En dan kost het ze ook helemaal niet zoveel om die kapvergunning aan te vragen.

De voorzitter: Dank u wel.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer nog een interruptie.

De heer Van der Meer: Geen interruptie. Ik wilde een paar minuten schorsing vragen.

De voorzitter: Een paar minuten schorsing. Maar dan kijk ik even rond of er nog anderen zijn van de raad die in tweede termijn iets willen zeggen. Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij willen nog kort iets zeggen over de post of althans de dekking die we zouden willen zien voor A+. We zouden graag in beeld gebracht zien waar het gereserveerde geld van het Stadspark XXL naartoe gaat en welk geld dat je zou kunnen reserveren voor het bomenprogramma.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we de tweede termijn van de raad denk ik gehad. Wilt u die schorsing voor of nadat de wethouder nog even heeft gereageerd? Mag erna? Ik kijk even naar de wethouder. Is er nog behoefte om een reactie te geven vanuit het college?

De heer Merx: Heel kort, voorzitter. De suggestie van de heer Portier met Yuverta, dat doen we feitelijk al. Dat stond ook in het bomenprogramma. En waar het geld precies naartoe gaat, in het kader van het Stadspark XXL, kijk ik even naar mijn collega's. Maar ik denk ook dat dat een meer integrale afweging is. Er zijn ook wel andere potjes gepasseerd waaruit eventueel geld gehaald zou kunnen of misschien zou willen worden. Het geldt wellicht voor meerdere zaken. Ik denk dat het daar verstandig is om daar meer een integrale afweging op een later moment dit jaar in te maken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee denk ik ook de tweede termijn van het college gehad. Hoe lang wilt u ongeveer schorsen, heer Van der Meer?

De heer Van der Meer: Vijf minuten.

De voorzitter: Schorsen we de vergadering voor vijf minuten. Gaat u zitten, alstublieft. De vergadering is heropend. Ik kijk even naar de heer Van der Meer, die om schorsing had verzocht. Graag stilte ook op de publieke tribune. De vergadering is heropend. De heer Van der Meer, u bent eruit?

De heer Van der meer: Dank voor de schorsing. En we hebben onze standpunten bepaald. Dank u wel.

De voorzitter: Heel goed. Dan kijk ik even rond, nu we twee termijnen van raad en college hebben gehad, of er nog behoefte is... Of we gewoon over kunnen gaan tot stemming. Dat is het geval. Ik loop straks de amendementen af. Dan het voorstel zelf. En dan de moties. En u kunt natuurlijk stemverklaringen geven. Griffier en ik hebben even gekeken naar de amendementen. We gaan de volgorde omdraaien. Amendement A2 komt als eerste in stemming van de Partij van de Arbeid en de SP. Want dat is de meest verregaande.

Vandaar dat we daarmee beginnen. Het amendement, Kies echt voor bomen. Amendement A2. Ik kijk even rond of daar stemverklaringen zijn bij dat amendement. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, wij constateren dat er een brede bereidheid is om bij de Kadernota integrale afwegingen te maken. Dat vinden wij verstandig. En het lijkt ons niet handig om op dit moment dat te belasten met één van de twee amendementen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog bij A2? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Ik snap heel erg de intentie van dit amendement. En natuurlijk als het ook echt zo zou zijn dat het zou bijdragen, dan zou het geld ook niet uit moeten maken. Maar wat ons betreft blijft het wel symptoombestrijding. Vandaar tegen.

De voorzitter: Anderen nog? De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, er liggen amendementen, waaronder dit amendement, en moties voor. Alleen dit amendement bindt het college ergens aan. De moties doen dat niet. En de wethouder heeft al gezegd, we zien dit niet als een verplichting als een motie aangenomen wordt. Ik pleit er dan toch inderdaad voor om voor het amendement te stemmen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat had u al gedaan. Het ging even om uw eigen stem. En ik ging ervan uit dat u voor was. De heer Kuhlmann, gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Wij sluiten aan bij de stemverklaring van de heer Van der Meer.

De voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op amendement A2 van de SP en Partij van de Arbeid. Kies echt voor bomen. Voor is plus. Tegen is min. Amendement is verworpen. 32 stemmen tegen, 4 stemmen voor. Voor Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid en de SP. En de overige fracties of leden tegen. Dan gaan we naar amendement A1 van Beter voor Dordt. Dordtse bomen verdienen beter. Zijn er nog stemverklaringen bij dit amendement? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Eigenlijk eenzelfde stemverklaring als bij het vorige amendement. We begrijpen de intentie. Ook heel belangrijk. Maar toch ook symptoombestrijding. Tegen.

De voorzitter: Dank u zeer. Andere stemverklaringen? Is niet het geval. Gaan we stemmen op amendement A1. Als u voor bent plus. Als u tegen bent min. Is verworpen. 28 stemmen tegen, 8 stemmen voor. Voor waren de fracties Beter voor Dordt, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Fractie van Leeuwen. En de overige fracties tegen. Dan gaan we naar het voorstel zelf. Zijn er nog stemverklaringen? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Daar gaan we weer. Ik ga er eigenlijk vanuit dat dit voorstel wel breed gedragen wordt, omdat we toch bomenonderhoud moeten hebben. Zeker voorstander van onderhoud in het kader van veiligheid en takken weghalen. Maar omdat er ook een groot deel toch nog steeds een stuk symptoombestrijding is, zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen? De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Voorzitter, het voorstel gaat, zoals u begrepen hebt, ons niet ver genoeg. Maar we zijn er wel erg voor om het geld wat we vrijgespeeld hebben om aan bomenonderhoud extra te besteden, te besteden. En daarom zullen we voor het voorstel stemmen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen nog? De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Beter voor Dordt vindt het jammer dat een aantal partijen die vroeger bekend stonden als groene partijen, nu niet meer willen investeren in goed bomenonderhoud voor de komende jaren. Ze komen met excuses en vage beloftes als onderzoek naar structureel geld. Nu niet iets meer investeren gaat de gemeente het komende jaren veel meer kosten om de bomenonderhoud weer op niveau te krijgen. Wij vinden wat nu voorligt onvoldoende en zullen tegen dit voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, dat geldt ook voor de SP. Dit voorstel houdt gewoon een gigantische bezuiniging in. Weliswaar met enig uitstel. En daarom zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Groenewege nog.

De heer Groenewege: De Partij voor de Dieren sluit zich aan bij Beter voor Dordt en de SP.

De voorzitter: Anderen nog? Is niet het geval. Gaan we stemmen op het voorstel. Als u voor bent plus. Als u tegen bent min. Voorstel is aangenomen. 29 stemmen voor, 7 stemmen tegen. Tegen de fracties Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren en de SP. En de overige fracties voor. Dan hebben we de moties. Als eerste motie M2 van Partij voor de Dieren. Betere bescherming voor bomen. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik drukte op de verkeerde knop. Excuus. Wij steunen alle drie de moties van de Partij voor de Dieren, omdat de insteek is het kappen te ontmoedigen en waar mogelijk vervanging te garanderen. En dat lijkt ons goed. En ik denk dat de heer Groenewege voldoende heeft aangegeven dat er nog allerlei speelruimte is om de details van een regeling in te vullen.

De voorzitter: Dank u zeer. Anderen? Gaat uw gang, mevrouw Nieuwland.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: ChristenUnie/SGP sluit zich graag aan bij de woorden van GroenLinks.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, ook het CDA zal voor alle drie de moties van de Partij voor de Dieren stemmen. Bomenfonds spreekt ons aan. Wij zien in de moties nog heel veel ruimte voor het college om een en ander nader in te vullen. En waar iets echt niet mogelijk blijkt, horen we dat wel. Het is ten slotte een verzoek.

De voorzitter: Anderen nog? Is niet het geval. Dan gaan we stemmen op motie M2. Betere bescherming voor bomen. Voor is plus. Tegen is min. Motie is aangenomen. 24 stemmen voor, 12 stemmen tegen. Tegen de fracties Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Partij van de Arbeid, Fractie van Leeuwen en de VVD. En de overige fracties voor. Dan gaan we naar motie M3 van de Partij voor de Dieren. Herplantplicht en bomenfonds. Zijn er nog stemverklaringen? Is niet het geval. Gaan we stemmen op motie M3. Voor is plus. Tegen is min. Motie is aangenomen. 25 voor, 11 tegen. Tegen Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Fractie van Leeuwen en de VVD. De overige fracties voor. Daarmee is hij aangenomen. Gaan we naar motie M4. Ook van de Partij voor de Dieren. Meer kappen is meer betalen. Zijn daar nog stemverklaringen? Zo niet, dan gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min Deze motie is aangenomen. 27 stemmen voor, 9 stemmen tegen. Tegen fracties Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Partij van de Arbeid, Van Leeuwen en de VVD. En de overige fracties voor. Daarmee is M4 aangenomen. Dan gaan we naar motie M5 van GroenLinks, ChristenUnie/SGP, de VVD en het CDA over bomenonderhoud. Zijn daar stemverklaringen? De heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, ik zie deze motie een beetje als een schaamlap voor partijen die hebben ingestemd met forse bezuinigingen op het bomenonderhoud en die bewust

geen amendement hebben ingediend, die het college toch niets zouden vinden. Maar daarom met een motie komen. En daarom stem ik tegen.

De voorzitter: Anderen nog?

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Daar sluit de fractie van Beter voor Dordt zich bij aan.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, het CDA heeft bij de coalitieonderhandelingen mede ingestemd dat we deze periode extra konden investeren in bomen, zodat we scenario C kunnen handhaven. Maar dat vinden we ook dat dat voor het laatste jaar van de periode moet, namelijk 2026. Vandaar dat we voor deze motie uiteraard stemmen, die we mede hebben ingediend.

De voorzitter: Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M5. Voor is plus. Tegen is min. De motie is aangenomen. 23 voor, 13 tegen. Tegen facties Beter voor Dordt, Forum voor Democratie, Partij voor de Dieren, SP, Van Waardhuizen en VSP. En de overige fracties voor. Daarmee is die aangenomen. Dan heb ik nog motie M6 van GroenLinks, ChristenUnie/SGP en de VVD. Zijn er nog stemverklaringen? Zo niet, gaan we stemmen op deze motie. Dordt verdient meer investering in bomen. Voor is plus. Tegen is min. Ook deze motie is aangenomen. 20 stemmen voor, 16 stemmen. Tegen Beter voor Dordt, CDA, Partij voor de Dieren, Van Leeuwen, Van Waardhuizen en VSP. En de overige fracties voor. En daarmee hebben we agendapunt 41 ook afgerond. We hebben net al even geschorst. Ik wilde eigenlijk nu even schorsen, maar dat hebben we net eigenlijk al gedaan. Laten we nog maar even doorgaan, uurtje.

42. Aangaan van een koopovereenkomst voor Van Baerleplantsoen 26 en beschikbaar stellen van een krediet voor de aankoop, verplaatsing en restauratie van de Oranjerie/washuis - Raadsvoorstel

De voorzitter: We zijn bij agendapunt 42. Het aangaan van een overeenkomst voor het Van Baerleplantsoen 26 en het beschikbaar stellen voor een krediet voor de aankoop, verplaatsing en restauratie van de Oranjerie. U heeft hier in commissieverband beeldvormend over gesproken op 27 februari. Oordeelsvormend op 5 maart. Brede steun voor het voorstel, maar ook wat moties en amendementen aangekondigd. Ik heb drie moties gezien. Eén van de VVD-fractie en twee van Gewoon Dordt. Klopt dat? Twee van Gewoon Dordt en één van de VVD? Ik wil straks graag de gelegenheid geven om die moties eerst in te dienen en daarna langs alle fracties te gaan in eerste termijn. En ik wil eigenlijk even de heer Schalken verzoeken om de vergadering kort over te nemen, aangezien ik een dringend telefoontje even moet doen. Zou u dat willen doen, mijnheer Schalken? Mooi. Dank u. Ik schors even heel kort.

De plaatsvervangend voorzitter: Ik heropen de vergadering. En op dit moment is eerst de VVD en daarna Gewoon Dordt aan het woord om hun moties toe te lichten of amendementen. Gaat uw gang.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Van de Dordtse VVD zijn we positief over het voorstel en hebben we wat zorgen bij de locatie. Een succesvolle invulling als horeca is immers sterk afhankelijk van de locatie en het openbare karakter hiervan. En we denken dat er meer potentie zit in de kansrijke invulling voor de toekomst. En het voelt voor ons toch een beetje alsof we bij voorbaat dit beperken tot een tostitent voor de bezoekers van het Duurzaamheidscentrum. En dat zou wat ons betreft een gemiste kans zijn voor alle bezoekers van het park en de bewoners van Krispijn. En daarop dienen we een motie in, om een andere locatie gericht op kansrijke horeca en een aantrekkelijke aanvulling op het Weizigtpark te selecteren. En dat doen we samen met een aantal partijen, waaronder Gewoon Dordt, de VSP Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid en Fractie van Leeuwen. En ik zal hem zo meteen iets verder toelichten.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dan wordt dat motie 7. En dan ga ik naar mevrouw Koene voor de toelichting van haar moties.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. In de commissie heeft de heer Kleinpaste al uitgebreid met zijn collega's op dat moment over een aantal dingen gesproken. Hij heeft toen ook aangegeven dat hij een motie zou gaan maken. Die heeft hij uiteindelijk in tweeën gesplitst. En dat gaat om onder meer de eigen openingstijden voor de horeca in de Oranjerie, om die niet gekoppeld te houden met het Duurzaamheidscentrum Weizigt. En die is nog sympathieker. Zijn idee om de ophaalbrug tussen het Duurzaamheidscentrum en het Weizigtpark een naam te geven. En in dit geval van een beroemde bruggenbeschrijver, maar ook sowieso van alles wat in Dordt aan geschiedenis en dergelijke voor is gevallen, Frits Baarda. En om die brug die naam te geven. Dat zijn twee verschillende moties. Die kom ik nu even brengen.

De plaatsvervangend voorzitter: Dank u wel. Dat worden dan moties 8 en 9. En dan gaan we naar de eerste ronde. En volgens mij gaat de heer Noldus dat namens de VVD doen.

De heer Noldus: Zeker, voorzitter. Dank u wel. Gewoon Dordt, bij monde van de heer Kleinpaste, is al zo'n zes jaar bezig om dit onderwerp op de agenda te krijgen. Een lange doorlooptijd en de nodige volhardendheid. En dank daarvoor. We vinden wat er nu voorligt op zich een goed voorstel, met de opzet om de panden aan te schaffen en te investeren in renovatie van het monument Oranjerie. Met de beoogde invulling met daghoreca lijkt het ook een erg kansrijke, die voor een langere periode een goed gebruik van de Oranjerie mogelijk moet maken. En een kansrijk toekomstperspectief is belangrijk voor een duurzaam gebruik en daarmee het behoud van onze monumenten. De voorgestelde locatie is vanuit historisch perspectief een verklaarbare, maar wat ons betreft staat niet het historisch perspectief als leidend voorop, maar juist een toekomstige invulling en de waarde die het kan geven aan het Weizigtpark en Krispijn. Wij gunnen dit monument dan ook aan de stad en alle gezinnen die een dag vertoeven in het Weizigtpark en alle passanten die dagelijks het park doorkruisen op weg naar het station.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter.

De plaatsvervangend voorzitter: Mijnheer Noldus, er is een interruptie van de heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. En dank ook aan de heer Noldus voor zijn woordvoering tot zover. Ik heb toch een paar vragen. Ik heb ook uw motie gezien. En aanvankelijk sta ik daar in die zin sympathiek tegenover, dat we ook eerder gedacht hebben, en ook samen met de heer Kleinpaste van Gewoon Dordt, van, zou je niet een andere plek in het park moet hebben? En toen hebben we in de commissie natuurlijk besproken welke argumenten daar voor en tegen zijn. En er zijn toch heel veel argumenten die pleiten voor de locatie die nu voorgesteld wordt. Onder andere bijvoorbeeld het behoud van het rijksmonumentstatus en de financiële kanten die daarbij komen kijken. Ook het haalbaarheidsonderzoek wat er al gedaan is. Daarnaast, als je in het park iets zou willen, moet je een bestemmingsplanprocedure in. En zo even drie korte argumenten. En ik ben toch wel even benieuwd hoe de heer Noldus daar dan naar kijkt.

En dan als vierde, is de heer Noldus niet bang, of bang is niet het goede woord, maar bezorgd over dat zijn motie niet juist ook tot verdere vertraging kan leiden van dit monument of restauratie van dit monument, wat al twintig jaar aan het verrotten is?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, ik ben inderdaad niet bang. Er zit uiteraard wel een overweging in dat we ook willen dat dit aangepakt wordt en dat we vaart maken. Het duurt inderdaad al lang, maar we kiezen maar een keer een nieuwe locatie voor de Oranjerie.

En wij doen dat graag gedegen, goed doordacht en met een toekomstgerichte bril. En daar willen we in onze motie ook toe oproepen, omdat juist die invulling, wat ons betreft, echt bepalend is voor hoe de Oranjerie er de komende honderd jaar bijstaat. En dat is waarom we dit moment aangrijpen juist om daar extra over na te denken en een andere nadruk op te vragen. En op de eerste drie vragen, die hangen eigenlijk wel samen. Ik denk in de commissie ook ruim besproken. Maar er is denk ik een goed onderzoek geweest en uitwerking geweest over verschillende locaties. Niet alle locaties zijn meegenomen. Er zijn ook andere locaties in het park denkbaar die niet onderzocht zijn. Maar uiteindelijk geef je alles een weging. En daarom dat wij zeggen, kijk niet alleen naar de historische waarde, maar kijk ook naar de toekomstige waarde invulling in de aantrekkelijkheid van het Weizigtpark. En als je aan dat soort knoppen gaat draaien, dan kan er zomaar een andere locatie uitkomen die enorm veel waarde toevoegt voor het Weizigtpark, voor Krispijn, met enorm veel potentie voor zo'n monument. En dat is waarom wij denken dat een andere locatie beter zou kunnen passen.

De heer Van Dam Timmers: Voorzitter, heel korte reactie.

De voorzitter: Kort, gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Als ik het heel goed begrijp, dan is de VVD Dordrecht wel bereid om de rijksmonumentenstatus van de Oranjerie op te geven en van

het ensemble, en ook de mede-indiëners natuurlijk, als dat een andere locatie in het park oplevert?

De heer Noldus: Daar hebben we het in de commissie al over gehad. En daar kwam ook uit, het is niet zeker dat een andere locatie per se leidt tot het afvoeren als rijksmonument. De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed voert ook niet graag monumenten af van die lijst. Is ook niet zeker dat met de status als rijksmonument we in aanmerking zouden komen voor extra subsidies. Dat is ook niet zeker. En het is ook niet zeker dat er sowieso geen subsidie komt als we de rijksmonumentenstatus zouden verliezen. En ik ben blij dat we in Dordrecht ook gemeentelijk monumentenbeleid hebben. Dat we het serieus nemen. Waarbij we zorgen voor die monumenten in de stad die geen rijksmonumentenstatus hebben. We zien daar zeker mogelijkheden in en geven daar, denk ik, in onze motie ook voldoende ruimte in, in volgens mij de tweede of derde bullet van dictum, om ook de impact daarvan inzichtelijk te maken. Dat even als antwoord op het CDA, voorzitter. Ik heb nog een kort vervolwoordvoering.

De voorzitter: Interruptie nog. De heer Den Hartog, gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Ik hoor de heer Noldus zeggen over een gedegen onderzoek. En als je anders aan de knoppen gaat draaien, dan komt er een andere uitkomst uit. Dat is natuurlijk altijd zo. Maar is de heer Noldus dan van mening dat het huidige onderzoek, wat in totaal elf locaties heeft onderzocht, dat daar alleen is gekeken naar historische waarde of dat juist allerlei indicatoren hebben meegespeeld en dat uiteindelijk de uitkomst is zoals die is? De voorkeurslocatie die in het rapport staat, komt het beste uit de bus.

De heer Noldus: Uiteraard ben ik bereid te erkennen dat niet alleen is gekeken naar de historische waarde. Dat is namelijk een kwart van de punten die is toegekend. En daarom zeg ik ook, je kan kijken naar hoeveel waarde je hecht aan verschillende aspecten. En historische waarde hoeft van ons niet op nul, maar de toekomstige waarde en de aantrekkelijkheid van het park zou wat ons betreft daar hoger in moeten scoren. Het verschil tussen de best scorende locatie die is voorgesteld en de een na best scorende locatie is slechts tweeënhal punt. En zo zijn er meer locaties die dicht bij elkaar liggen daar, omdat we denken, wat ons betreft zoeken we een meer openbare en meer toegankelijke, meer in de loop en zichtlijnen van het park locatie. Zodat we hier echt een kansrijk perspectief kunnen bieden aan een horecaondernemer, om hier iets succesvols neer te zetten.

De heer Den Hartog: Voorzitter, maar met exact eenzelfde soort redentatie kun je natuurlijk ook beargumenteren dat de historische waarde zwaarder moet worden meegewogen, omdat het hier gaat om een uniek ensemble van landhuis, koetshuis en Oranjerie die bij elkaar past. En dat moet je niet uit elkaar halen. Er zijn ook tal van argumenten voor het verhogen van de weging van de historische waarde. En in het algemeen zou ik willen zeggen, wanneer we wegingen in onderzoeken gaan heroverwegen dan is het einde zoek. Want als er dan een nieuw onderzoek uitkomt die iets anders een hogere waarde geeft, dan heb ik ook nog wel een idee om weer een andere indicator een andere waarde mee te geven. Dat is een gebed zonder end, volgens mij.

De heer Noldus: Voorzitter, niet per se helemaal de vraag, maar in de argumentatielij van GroenLinks zou je ook eigenlijk het huidige voorstel niet kunnen steunen, want hier wordt immers ook een andere locatie dan de huidige voorgesteld. Je bent sowieso bezig met het monument in vervallen staat, zoals het nu is, af te breken en op een andere moment in ere te herstellen en een nieuwe functie te geven. En wij stellen voor niet op een andere plek in de stad, niet op een industrieterrein ergens langs de A16. Wij zeggen, in het Weizigtpark, op steenworp afstand van wat nu wordt voorgesteld, maar net buiten de kaders die ons eigen onderzoek daarin is meegenomen.

De heer Den Hartog: Voorzitter, als antwoord daarop, in het zeer uitvoerige onderzoeksrapport, het was meer dan honderd bladzijden geloof ik, is juist aangegeven dat de huidige voorkeurslocatie dat daar juist wel voldaan wordt aan de historische waarde, dat ensemble bij elkaar houden, samen overigens met een beperkt aantal andere locaties die om andere redenen afvallen.

Maar juist de locaties die in het park liggen, daar niet aan voldoen. Als je die historische waarde wil behouden, dan zul je moeten kiezen voor één, twee of drie. En in dit geval één C als de voorkeurslocatie.

De heer Noldus: Voorzitter, daar verschillen wij in van mening. Wat ons betreft dan ga ik ook verder met mijn woordvoering, want daar haak ik er denk ik wel op in. Daghoreca op de voorgestelde locatie bij de Duurzaamheidsfabriek voelt wat ons betreft te veel verstopt, niet openbaar en buiten de loop en zichtlijnen van het park. En nogmaals, de kans om een nieuwe locatie te selecteren, die doet zich maar één keer voor.

En dat moment is nu. En daarom onze motie om een alternatieve locatie, meer gericht op het openbaar karakter en de toekomstige functie en de aantrekkelijkheid van het Weizigtpark. En dan nog even over de andere moties, voorzitter. Want naast onze eigen motie zijn we over de motie van Gewoon Dordt om ruimere openingstijden mogelijk te maken... We zien het in principe ook als een verlengde van onze eigen motie. En echt een verbetering van het voorstel. Die hadden we bij wijze van spreken mede in kunnen dienen, zeg ik tegen mevrouw Koene. En ook de motie over het vernoemen van de brug vinden we een sympathieke en leuke invulling. De wethouder had in de commissie nog wel een aantal vragen die hij terug heeft genomen, vooral over de afstemming met de nabestaanden. We horen graag of daar iets uit is gekomen. Maar in de basis zijn we hier positief over, voorzitter. Dank.

De voorzitter: Dank u zeer. Twee seconden over. Het lijkt alsof u hiervoor geoefend heeft vanochtend voor de spiegel. We gaan naar GroenLinks. De heer Den Hartog, gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Dordrecht heeft een reden om trots te zijn op haar eigen stad. De oudste stad van Holland, met niet 1.000, maar meer dan 2.000 monumenten. Toeristen komen in toenemende mate naar onze stad, vanwege de historie die hier op te snuiven is. De historische waarde van de stad moeten we koesteren. En als er dan een mogelijkheid is om een uniek ensemble, ik benadruk uniek, van landhuis, koetshuis en Oranjerie te behouden en in oude luister te herstellen, dan kan GroenLinks dat alleen maar toejuichen. En hoe mooi komt het dan ook uit wanneer na een onderzoek van elf verschillende locaties de beste locatie voor de Oranjerie ook

nog eens vlak bij dat landhuis en koetshuis komt, zodat de drie eenheid behouden blijft. Daarbovenop komt nog dat juist deze locatie voor zorgt voor rijkssubsidie, wat onder andere te maken heeft met ook de ligging op een bepaald vlak op het zuiden, wat bij andere locaties veel minder het geval is. Dat het Duurzaamheidscentrum sowieso van de verouderde kas met enkel glas eigenlijk niet functioneel af wilde, dat maakt eigenlijk alles helemaal af. Wat betreft de horeca, gezien het publiek dat het Duurzaamheidscentrum bezoekt, en dat zijn voornamelijk kinderen met hun ouders of grootouders, past daghoreca het beste. Denk dan bijvoorbeeld aan een lunchroom. Elders in Dordrecht bestaat er ook daghoreca. Dat is prima rendabel uit te baten. En wellicht als idee kan dit ook met de inzet van Gemiva en Philadelphia. Dan de moties. De motie van Gewoon Dordt om de brug naar Frits Baarda te vernoemen, doen natuurlijk.

Ik verwacht eigenlijk een unanieme raad daarin. De andere motie van Gewoon Dordt is lastiger, omdat er dan buiten de nu geldende openingstijden mensen toegang hebben tot het hele terrein. En dat houdt het risico op verstoring van dieren in of wellicht vandalisme. Overal hekken zetten om dat tegen te gaan, is dan ook weer onwenselijk voor een terrein dat toegankelijkheid zou moeten uitstralen. We zullen tegen deze motie stemmen. Tot slot de motie van de VVD over de locatie. Er is een uitgebreid onderzoek gedaan naar elf locaties, waarbij de huidige de beste is. En het houdt ook verband met subsidies. Het heeft voor GroenLinks weinig zin om het onderzoek over te doen, want dan komen dezelfde conclusies eruit. De werkelijkheid verandert immers niet wanneer je die werkelijkheid niet leuk vindt. Daarom zullen we tegenstemmen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we naar Beter voor Dordt. De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Beter voor Dordt is voorstander van behoud van cultureel historisch erfgoed en is blij dat de Oranjerie eindelijk de aandacht krijgt die het verdient. Beter voor Dordt heeft in de twee commissievergaderingen aangegeven dat wij ons wel zorgen maken over de haalbaarheid van de exploitatie van een lunchroom op de voorgestelde plek. Vandaar dat we ook hebben aangegeven in de commissievergadering om de openingstijden op mooie dagen te verruimen en ook om de Oranjerie open te stellen in de avond voor bijvoorbeeld vergaderingen. Na het lezen van de motie van Gewoon Dordt over de openingstijden zullen we deze ondersteunen. En hetzelfde geldt voor de Frits Baarda brug. Frits heeft niet alleen een boek geschreven over 704 bruggen in Dordt, maar heeft veel meer betekend voor onze stad. Wat betreft de motie van de VVD, deze zullen we nu niet ondersteunen. Dank. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan ga ik naar de overkant. De VSP-fractie. Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, volgens mij hebben we een hele mooie discussie gehad, de afgelopen twee commissievergaderingen. Er is heel veel over gediscussieerd, ook over het cultureel erfgoed, waar we als Dordrecht trots op kunnen zijn. Maar wij hebben gemeend, tenminste, we hebben een aantal zorgen. Dat zijn de openingstijden, of het wel haalbaar is. En of het wel voor iedereen toegankelijk is. En volgens mij heeft de heer Noldus dat net keurig aangegeven. En daar sluiten wij ons dan ook volledig bij aan. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Den Hartog. Gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Nou doet hij het wel. Mag ik aan mevrouw Stolk vragen wat dan haar zorgen zijn voor wat betreft de openingstijden?

Mevrouw Stolk: Of het haalbaar is en of het haalbaar is op die locatie. Daar zit onze zorg. En je moet altijd maar iemand kunnen vinden die dat daar gaat exploiteren.

En ook omdat het een afgesloten terrein is. Mijnheer Noldus gaf dat ook aan. De zichtlijn, het ligt net buiten wat er dadelijk allemaal gaat gebeuren, de ontwikkelingen in het Weizigtpark. Wij hebben daar echt onze zorgen over. En niet dat we daar op tegen zijn, want dat is het niet, maar we hebben daar wel grote zorgen over.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Den Hartog: Dat snap ik. Het is alleen maar goed dat u zorgen heeft, want dat betekent dat het u aangaat. Maar dan zou ik toch ook graag willen weten... Want ik heb zoeven een suggestie gedaan, daghoreca wordt natuurlijk aanbevolen in het rapport, bijvoorbeeld een lunchroom. Ik heb ook iets gezegd van dat Gemiva en Philadelphia een rol zouden kunnen spelen, omdat natuurlijk het daardoor een stuk beter te exporteren is. Hoe kijkt de VSP daarnaar?

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik mag reageren. Voorzitter, ik ga nu een beetje een herhaling van zetten weer krijgen met de commissie. En dat wil ik toch een beetje proberen te bewaken, want dat gebeurt best wel veel vandaag. Wat wij aan hebben gegeven, en volgens mij is GroenLinks daar ook een voorstander van, dat je het ondernemen aan de ondernemers overlaat. En dat je niet al op voorhand zegt, we willen daar een daghoreca. Maak dat gewoon ruimer en laat dat vooral bij die ondernemers zelf. En dat is ook wat ik in de commissie heb gezegd.

De voorzitter: Dank u wel. Was uw termijn ook al klaar, mevrouw Stolk? Uw termijn was ook al klaar toch? Ja. Dan ga ik naar de ChristenUnie/SGP-fractie. De heer Laban. En dat is ook meteen zijn maidenspeech. U wordt niet geïnterrupteerd, voor alle helderheid. Succes.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Als fractie van de ChristenUnie/SGP zijn we verheugd dat er in de commissie unaniem steun was voor de herbouw en verplaatsing van de Oranjerie. We zien er dan ook naar uit dat de Oranjerie in zijn oude glorie kan worden hersteld op een nieuwe locatie. Op dit voorstel zijn een aantal moties gekomen, waar ik graag de mening van onze fractie over geef. De moties van Gewoon Dordt over de Frits Baarda brug. We vinden dit een sympathieke motie en zullen deze dan ook steunen. Het is voor ons wel belangrijk dat er afstemming plaatsvindt met de nabestaanden, zoals in de motie verwoord. Dan de motie over de openingstijden van de

horeca Oranjerie. We kunnen instemmen met een onderzoek naar ruimere openingstijden voor de horeca voor de Oranjerie, onder de volgende voorwaarden, waarvan we de mening van de wethouder willen horen. Kunnen de kosten van het onderzoek worden bekostigd binnen het voorstel? En wat zijn de kosten en voor wiens rekening komen deze als de toegang tot het Duurzaamheidscentrum met hekken wordt afgesloten? Een reden voor ons om de motie niet te ondersteunen, vinden we in de tweede bullet van het verzoek aan het college. Hier wordt gesproken over de Frits Baarda brug. Deze brug is tot op heden onbekend en bestaat niet in Dordrecht. Wat betreft van de motie van de VVD. Met deze motie kunnen we niet instemmen. Voor de fractie van de ChristenUnie/SGP is het behoud van erfgoed heel belangrijk.

Voor ons bestaat het erfgoed op deze locatie uit de combinatie van landhuis, koetshuis en Oranjerie. Daarnaast zijn we van mening dat het onbestaanbaar is dat de gemeenteraad de keuze maakt om de status als rijksmonument te verliezen. Dit zou dan ook precedentwerking kunnen hebben voor aanpassing door particulieren en bedrijven in de toekomst. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat klonk als een volleerd raadslid. We gaan naar de CDA-fractie. Wie mag ik het woord geven? De heer Van Dam Timmers, gaat uw gang.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. De CDA-fractie kan van harte instemmen met dit raadsvoorstel, waarin we recht doen aan erfgoed en tegelijkertijd heel veel leukigheid toevoegen aan het Weizigtpark en Krispijn. Een koffietent in Krispijn, dat is toch in één woord geweldig. Alle andere locaties zijn wat ons betreft voldoende onderzocht en in de raad zo besproken locatie is het beste gebleken. Om die reden zijn we ook tegen de motie van de VVD. Leidend voor ons is dat het plan snel uitgevoerd gaat worden. Alle andere locaties, ook die centraal in het park, staan een snelle uitvoering in de weg. Nog een reden om ook tegen de motie van de VVD te zijn. En wel zien we in dit voorstel, of eigenlijk zien we wel een opdracht voor het college ook, om samen met de toekomstige ondernemer na te denken over passende openingstijden. En dit hoeven voor de CDA-fractie niet exact de openingstijden te zijn van het Duurzaamheidscentrum. Om deze opvatting kracht bij te zetten, steunen en dienen we ook beiden mee in de motie van Gewoon Dordt, om in goed overleg te komen tot ruimere openingstijden. Voorzitter, de CDA-fractie is positief over het geven van een naam aan de brug. En gezien de betrokkenheid bij bruggen lijkt de voorgestelde naam logisch, maar we vinden het wel belangrijk dat er consultatie is met de familie van Frits Baarda. Als laatste roepen we het college op om voortvarend aan de slag te gaan met dit dossier, zodat we nog voor de volgende verkiezingen kunnen genieten van een koffie na het bezoek aan de kinderboerderij. Kortom, voor de moties over de openingstijden en de Frits Baarda brug. Maar we zijn tegen de verdragende motie, of die naar ons inzicht verdragende motie van de VVD.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Partij van de Arbeid. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn voor het restaureren en verplaatsen van de Oranjerie. Maar we vinden het een enorm gemiste kans om nu al te beslissen de Oranjerie te verplaatsen op een plek waar op dit moment de kas binnen het Duurzaamheidscentrum staat. We vinden, net als veel andere partijen eerder hebben aangegeven, het niet toegankelijk genoeg en het wordt onderdeel van het

Duurzaamheidscentrum. En we vinden, dan zal dat waarschijnlijk ook onderdeel worden van de bedrijfsvoering. En dat is in principe prima. Maar voor zo'n pand, en het is maar één keer uit te geven, denken we dat het belangrijk is om daar gewoon, in navolging van de motie van de VVD, wat langer over na te denken. Wat betreft het historisch perspectief en de ensemblevorming, we zien dat in de achttiende eeuw de Oranjerie veel verder weg stond van het landhuis. Dat kan geen argument zijn om ervoor te zorgen dat het dichtbij blijft.

Zoals de commissieleden hebben gehoord, de heer Damen heeft een warm pleidooi gegeven om de Oranjerie niet binnen het Duurzaamheidscentrum te plaatsen. We zinderden daarom van blijdschap toen we de motie van de VVD zagen binnenkomen. Dat gebeurt niet vaak, maar nu zeker. En we vinden dat de burger centraal staat, niet het historisch ideaal. En we hopen daarom ook dat deze motie het gaat halen van de VVD.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. De Partij voor de Dieren is voor dit raadsvoorstel om dit monument te herstellen. En we willen ook complimenten geven aan het college voor de inzet. Het college heeft een zeer gedegen onderzoek gedaan en een goede transparante afweging van alle relevante verschillende factoren gemaakt. Ook op zo'n manier dat het voor ons als raad inzichtelijk is hoe die afweging tot stand is gekomen. Nogmaals, complimenten. Dan de motie van de VVD over de locatie van de Oranjerie. Daar is de Partij voor de Dieren tegen, omdat die motie de impact op de rijksmonumentale status van de Oranjerie of negeert of niet serieus neemt. Wij vinden als Partij voor de Dieren dat de gemeente een voorbeeldfunctie heeft voor hoe je om hoort te gaan met rijksmonumenten. Als wij al onze rijksmonumenten laten vervallen tot een gemeentelijke monumentenstatus of geen monumentenstatus, wat voor voorbeeld geven we dan aan private Dordtenaren voor hoe zij met hun rijksmonumenten om moeten gaan. Geen steun. Dan de motie van Gewoon Dordt over de openingstijden. Daar hebben wij drie bezwaren tegen. Eén is dat er geen participatie is geweest met de buurt. Zit de buurt wel te wachten op avondhoreca op die plek? We weten ook niet of dit een impact heeft op de dieren die wonen bij het Duurzaamheidscentrum. Of het hen kan verstoren. En ten derde weten we niet of dit nodig is voor de businesscase van de horeca. Het onderzoek suggereert van niet. En om deze drie redenen zullen we tegen deze motie stemmen. Dan de motie over de naam van de brug. Die vinden we heel sympathiek, maar we vinden wel dat hier een verkeerde volgorde gehanteerd wordt. Want we vinden eigenlijk dat Gewoon Dordt zelf had moeten checken bij de nabestaanden, zijn die oké met deze naam van de brug? En het dan indienen in de commissie en in de raad. Maar niet nu al besluiten over die naam en dan vervolgens het college de opdracht te geven om dat te checken bij de nabestaanden. Dat vinden wij een vreemde volgorde en daarom zullen we er tegenstemmen als die nu wordt ingediend. Maar we willen eigenlijk aan Gewoon Dordt oproepen, hou hem even aan, check het en kom erop terug. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we meteen naar Gewoon Dordt toe. Mevrouw Koene, gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Voorzitter, dat is inderdaad een enorme diepe zucht. En dit is een dossier waar de heer Kleinpaste echt al jaren en jaren mee bezig is geweest, met die Oranjerie. En we zijn ook blij dat het zover is gekomen. Dat het nu zover is dat er een andere locatie komt. Is overigens niet alleen geheel de verdienste van de heer Kleinpaste. En ik hoorde een aantal collega's inderdaad al licht snerend de opmerking maken dat ze graag mede hadden ingediend. Dat doen we gewoon eens een keer niet. De heer Kleinpaste heeft deze motie gemaakt. Die heeft hem uiteindelijk gesplitst.

Dat zijn er twee geworden. En wij vinden dat een partij een motie in moet kunnen dienen waar een ander gewoon ook ja tegen kan zeggen, zonder dat zijn naam erop staat. En eigenlijk, voorzitter, alle inspanningen van de heer Kleinpaste komen eigenlijk een beetje nu samen. En ik weet niet of u het gehoord hebt, maar van de zomer gaat hij naar een heel ander recreatiepark. En zou dit een mooie erfenis zijn, die wij dan voor hem kunnen markeren op deze manier. Dat wilde ik dan toch even gezegd hebben. Een kleine opmerking richting de heer Den Hartog.

Want mijnheer Kleinpaste kijkt wel mee, ondanks dat hij ziek is. Is dat een kas nou eenmaal enkel glas heeft, omdat anders de warmte er niet in kan. Dat is even een detail opmerking. Over de het verzoek van de heer Groenewege met betrekking tot de familie om de motie even te skippen voor nu. Ik ga eens eerst even luisteren wat de wethouder voor een reactie geeft. En ik heb het idee dat wij duidelijk genoeg hebben aangegeven dat hier gepast contact over moet zijn. Er is niemand die als olifant door een porseleinkast is gelopen. En met betrekking tot de horeca een aantal opmerkingen gehoord, waarvan ik me wel kan voorstellen dat die gemaakt worden. Maar het is alleen niet zo logisch. Dat Duurzaamheidscentrum is tot vijf uur open. Logisch om het daaraan te koppelen. Maar de spaarzame momenten die wij hebben waarop het wat beter weer is, zou je je kunnen voorstellen dat je als gemeente met de exploitant of wat dan ook gaat kijken, wat is er mogelijk op die dagen dat het misschien wat mooier weer is? En dat zou ook kunnen betekenen dat het Duurzaamheidscentrum zelf misschien ook iets langer open is. Want vijf uur voor een Duurzaamheidscentrum is in deze tijd ook best wel opvallend. Wie weet kunnen we daar wel een mooie koppeling maken. Dat is even mijn eerste reactie.

De heer Den Hartog: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Hartog, bij interruptie.

De heer Den Hartog: Dank u, voorzitter. Als mevrouw Koene er prijs op stelt, dan zou ik met alle liefde een aantal sites aan haar door willen spelen waarin kassen met dubbel glas worden aangeboden.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik heb, toen ik de moties doorstuurde, gezegd dat ik een doorgeefluik was van mijnheer Kleinpaste. Dat geldt ook voor deze opmerking. Ik ga zo meteen, er zit wat vertraging op de lijn, vast wel een opmerking van hem krijgen. En die komt dan weer uw kant op.

De voorzitter: Dank u zeer. We gaan naar de heer Gündogdu. Gaat uw gang. Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel, namens Op Ons Eiland. Voorzitter, in ieder geval zijn we heel content met deze koopovereenkomst. En we denken dat dit een hele mooie zet is ook voor de positionering van Weizigtpark en omgeving. Voorzitter, we hebben natuurlijk de afgelopen tijd behoorlijk veel geïnvesteerd in het Weizigtpark. Niet iedereen was het ermee eens, ook wij op bepaalde punten niet. Maar in ieder geval de achterkant van het station op een rijtje, dat wordt een ontmoetingsplek. Dat gaat er straks heel mooi uitzien. Weizigtpark, een mooi park, ook in het kader van evenementen die er worden gehouden.

En vervolgens natuurlijk de investeringen bij Thureborgh, want daar komen natuurlijk ook behoorlijk wat nieuwe woningen. De Weizigtpark krijgt een nog betere of nog leukere functie dan het nu al heeft. En vervolgens, voorzitter, dan zitten we met de discussie Oranjerie. Wij zijn van mening dat je dit cultureel erfgoed eigenlijk tekort doet om het weg te stoppen.

En dat klinkt misschien heel ruw. We hebben uiteraard die onderzoeken ook gelezen. En daar komt de locatie, zoals dat nu voor wordt gesteld, als de beste locatie. Maar we hebben toch alsnog, en dat is ons politiek standpunt, het idee van, dit moet je juist niet willen wegstoppen. Vandaar dat we ook die motie van de VVD hebben mede ingediend. Voorzitter, vervolgens de motie van Gewoon Dordt, de openingstijden. Daar kunnen we uiteraard mee instemmen. En het voorstel voor de brugnaam Frits Baarda is heel sympathiek. We kijken nog even naar het college voor reactie. Maar wat ons betreft verdient deze mijnheer zeker een mooie plek in dit park.

De voorzitter: Hartelijk dank. De heer Portier, SP.

De heer Portier: Voorzitter, mooi initiatief om de Oranjerie het redden. En een schande dat Woonbron het jarenlang zo heeft laten verwaarlozen. Voor de verandering hulde voor de plannen van het college. Voor wat betreft de alternatieve locatie die voorgesteld wordt door de VVD, dat zien wij minder zitten, ook omdat we niet de rest van het park met nog meer gebouwen en dergelijke willen bezwaren. Want wat ons betreft is dat al genoeg een probleem. We kunnen ons wel ook voorstellen, en daarin gaan we dan even niets mee met de Partij voor de Dieren, dat je de openingstijden verruimt. En dan hebben we het niet over een nachthoreca of een restaurant wat heel laat open blijft, maar dan denken we eerder tot zes of zeven uur op een mooie avond dat mensen het ook nog gewoon kunnen bezoeken. En daar wilde ik het eigenlijk even bij laten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Pichel, Forum voor Democratie.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik kan hier ook vrij kort over zijn. We kunnen instemmen met het raadsvoorstel. En met betrekking tot de moties van Gewoon Dordt, beide moties zien wij als heel positief en kunnen we mee instemmen. Een motie van de VVD zien we op zich ook niet als negatief. Alleen het tweede bullet, om toch minder gewicht toe te kennen aan de historische waarde, dat staat ons een beetje tegen. Waarom is het niet en, en, want het is wel een ontzettend belangrijk onderdeel, die historische waarde.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Misschien dat ik daarop mag reageren. Want minder waarde, het gaat over een puntensysteem waar honderd punten verdeeld zijn over een aantal categorieën. Als je een aantal dingen belangrijker vindt, blijven er automatisch minder punten over binnen die honderd om te verdelen. Zo moet u eigenlijk dat stukje lezen over het minder punten toekennen aan of minder waarde toekennen aan. Het gaat puur over de puntensystematiek die is gehanteerd.

Mevrouw Pichel: Dank aan de heer Noldus. Ik snap het idee van een wegingsfactor. En die bedoelde ik niet vervelend. Maar dan nog blijft een historische waarde natuurlijk wel ontzettend belangrijk.

Wil nog niet zeggen dat ik dit geen sympathieke motie, of sympathiek, er zit niks sympathieks aan, maar een goede motie vind. En hoor ik graag ook even de reactie van de wethouder. Ik wacht het nog heel even af.

De voorzitter: Dank u wel. Fractie van Waardhuizen, de heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ook wij zijn blij en verheugd met het voorstel, zoals dat nu voorligt. We danken ook de heer Kleinpaste, want die heeft zich daar jaren voor ingezet. Soms tot ergernis aan toe. En soms is het ook wel lastig om te constateren dat Woonbron, wat mijnheer Portier al zei van, in de periode dat ze het nog mochten en konden dat hebben laten verslonzen. Met betrekking tot de moties, wij stemmen met alle moties in, omdat we die tijduitbreiding wel kunnen onderschrijven. De Frits Baarda brug is eigenlijk helemaal geen vraag. Dat vinden we prachtig. En wij vinden ook de motie van de VVD wel prettig. Want waar ik me wel enigszins over verbaas hier, is dat dat monument staat nu geloof ik al vijftien tot twintig jaar te verpauperen en nu ligt er een voorstel. En nu gaat iedereen opeens roepen dat het zo'n cultureel historische waarde heeft. Dan vraag ik me af waar al die mensen dan de afgelopen twintig jaar zijn geweest. Ik vraag me ook af of ze weten waar het gebouw staat. Als je daarnaar kijkt, dan zie je gewoon dat het is gewoon verpauperd. En dan maken wij de keus, als je dan toch moet kiezen tussen historisch erfgoed of functionaliteit, dan kiezen wij voor de functionaliteit. En daarom stemmen we voor de motie van de VVD.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de heer Van Leeuwen, tot slot.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Kort maar krachtig. Ik ben het ook eens met de aankoop en het restaureren van de Oranjerie. Wat betreft de moties, ik ondersteun de motie, end ie heb ik ook mede ondertekend, van de VVD om tot een nog betere, meer openbare locatie voor dat pand te komen in het Weizigtpark. Dit vergroot de kans op een succesvolle exploitatie en daarmee ook tot een duurzaam onderhoudbaar monument. Wat betreft de moties van Gewoon Dordt. De ruimere openingstijden kan ik achter staan. En die motie over de naam voor die brug of zo, daar wil ik nog eventjes de mening van de wethouder over weten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hadden we daarmee ook meteen de termijn van de raad afgerond. Kom ik bij het college. Het woord is aan wethouder Van der Linden. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel ook aan uw raad voor het prima overleg in de commissies. Brede steun voor het voorstel. Wat ook heel fijn is, omdat we dan eindelijk een probleem kunnen oplossen wat al heel lang speelt. Wat ook in toenemende mate is gaan spelen natuurlijk, als je kijkt naar het gebouw zelf. We beperken ons tot de moties. En dat doe ik in vrij rap tempo, want u heeft al een aantal argumenten voor of tegen gewisseld. Ik begin even met de motie van de VVD. Die vraagt onder andere aandacht voor de wegingssystematiek. Die weging is natuurlijk niet voor niets op die manier tot stand gekomen dat we de Oranjerie verplaatsen en niet bijvoorbeeld vervangen door een nieuwbouwexemplaar ergens. Heeft natuurlijk onder andere te maken met de historische waarde.

Het is een rijksmonument, zwaar versleten rijksmonument. Is heel veel voor nodig om het weer up-to-speed te krijgen. Maar dan heb je wel een rijksmonument, een uniek gebouw in een uniek ensemble. Dat heeft in de puntenwaardering veel punten gekregen, omdat we dat ook die investering waard vinden en vinden principieel dat je zoiets goed moet verzorgen. Dat is ook een argument om tegen te zijn, tegen deze motie. Wij vinden eigenlijk dat we een stad zijn met heel veel monumentale kwaliteit. Daar spreken we ook andere eigenaren op aan. Dat willen we ook voor onszelf serieus nemen. Dat is één. Twee, het aannemen van de motie zou natuurlijk kunnen leiden tot een heroverweging van de plek. Maar dan ga je een aantal kwaliteiten niet meenemen, zoals die bezonning, zoals de ligging. Je verliest het ensemble. Je verliest de status als rijksmonument, wat ook invloed heeft op het aanvragen en toegekend krijgen van rijks- of provinciale subsidies. We hebben in de commissie gewisseld. Er zijn gesprekken gaande over onder andere een provinciale subsidie. Die ga je niet krijgen als je geen rijksmonument tot je beschikking hebt. Daarnaast is het ook zo in de discussies, in de gesprekken over de ontwikkeling van het Weizigtpark en alle werkzaamheden die nu zijn geweest, is ook gesproken over, zou horeca een plek kunnen krijgen? Een aantal inspraakreacties ging daar ook over. En daarbij was aangegeven, zeker, maar wel het liefst dan zeer beperkt. Niet bijvoorbeeld avondhoreca. Dat zou denk ik ook mee kunnen spelen in de overwegingen. Qua bestemmingsplan is het nu ook niet mogelijk. Laatste overweging, Thureborgh is al genoemd. Daar is ook ruimte voor horeca. En bij de fietsenstalling zal ook een uitgiftepunt kunnen komen. Dat maakt dat aan die kant van het park er eigenlijk al voldoende is. Al met al is het principiële punt voor mij het meest doorslaggevend, maar de andere punten tellen ook mee. Ontraden. Motie Gewoon Dordt over de brug. Zeer sympathieke motie. Ik hoor brede steun. Als u de motie aanneemt, en ik zou hem best willen omarmen, maar laten we hier gewoon over stemmen, dan gaan we natuurlijk even zorgen voor een goed zorgvuldig communicatieproces om te kijken of dit waardering krijgt ook van de kant van mensen die er eigenlijk over zouden willen beslissen of over zouden moeten gaan. Laatste motie, motie over de openingstijden. Die vind ik best ingewikkeld. We hebben in de commissie al even gewisseld, eigenlijk is het rapport wat gaat over de bedrijfseconomische kant van de Oranjerie heel duidelijk. Daghoreca heeft een goede kans. Is ook voldoende potentieel. 175.000 bezoekers per jaar op het terrein. Eigenlijk is die plek best goed. Je maakt hem ook toegankelijk en op een goede manier toegankelijk. Openingstijden verlengen wil ook iets zeggen over inzet van mensen van Weizigt waarschijnlijk. Want je wil niet zomaar dat iedereen over het park gaat zwerven. Zegt ook iets over nachtrust voor de aanwezige dieren. Kortom, daar zullen we echt wel wat hekken voor moeten plaatsen en andere dingen voor moeten regelen. Dat werkt wel kostenverhogend.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De heer Van der Linden: Ja. Sorry, daar ga jij over.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik wilde net zeggen, is mijnheer van der Linden in zijn vrije tijd voorzitter geworden? Voorzitter, waarom, als er tot vijf uur bezoek wordt gebracht, hoeven er geen hekken te zijn en als het bijvoorbeeld tot zes uur is wel?

De heer Van der Linden: Omdat er tot vijf uur personeel op het terrein loopt.

Mevrouw Koene: Voorzitter, mijn voorstel wat ik er toen straks zei om wellicht ook eens te kijken naar de openingstijden van het Duurzaamheidscentrum zelf anno 2024, zou dat mogelijkheden bieden?

De heer Van der Linden: Zal ongetwijfeld kunnen. Misschien is het goed om daar even de portefeuillehouder Weizigt het woord over te geven. Maar daar zit natuurlijk een kostenaspect aan dan. Dat snapt u. Zal ik even mijn punt afmaken voor... Want ik zie nog wat handen. Zeker, we kunnen even in overweging nemen wat het doet als je openingstijden gaat verlengen. Maar besef wel, daar zit sowieso een kostenpost aan en er zit ook een principieel idee achter, moet je dit willen op een plek waar je ook een aantal dieren nachtrust kunt? Natuurlijk kun je het park ook ergens wel een ander hek geven, maar dan zou dat voor mij reden zijn om te zeggen, doe het niet.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Er heeft niemand gezegd dat we Armin van Buuren hier neer moeten gaan zetten, zeven dagen per week. Volgens ons gaat het erom dat het mogelijk is om een ijsje te eten of een drankje te drinken. En dat je je kan voorstellen dat je gezien het tijdsbeeld van nu, dat je gaat kijken van, misschien is het in de zomer wel logischer om dan niet om acht uur 's ochtends te beginnen, maar om negen uur 's ochtends en dan te verschuiven of wat dan ook.

De heer Van der Linden: Prima.

Mevrouw Koene: Ga niet gelijk zo halsstarrig zeggen dat er een kostenaspect aan zit. Ga gewoon eens zeggen, daar kunnen we het een keer over hebben.

De heer Van der Linden: Precies. Daar kunnen we het over hebben. En ik weet één ding heel zeker, uw raad gaat erover. Want uw raad gaat zeggen, inderdaad, dat willen we, hier is het budget om het mogelijk te maken. Dat is gewoon vanuit deze plek wel mijn rol. Een leuke rol om te doen. Maar ik zeg, wilt u dat overwegen, dan is het een uitspraak van uw raad waard. Maar daar horen waarschijnlijk kosten bij, die landen bij Weizigt. Punt. Tot zover. Verder een hele mooie motie.

De voorzitter: Dan een interruptie van de heer Portier nog.

De heer Portier: Ik hoor de wethouder zeggen, 's avonds. En we hebben het dan echt over tot zes of zeven uur, want dat is eigenlijk wat er bedoeld wordt. We hebben het echt niet over een nachthoreca. Er is geen personeel meer aanwezig van Weizigt. Maar als er inderdaad nog drankjes geschonken worden en ijsjes verkocht en wat mij betreft ook pannenkoeken, dat is er natuurlijk wel van de horecagelegenheid nog personeel aanwezig. En die kunnen natuurlijk ook een oogje in het zeil houden.

De voorzitter: We gaan nu wel heel erg in de uitvoering hoor mensen. Het signaal is duidelijk en het college, bij monde van de wethouder, gaat ermee aan de slag.

De heer Van der Linden: Misschien nog twee opmerkingen. Ik kan ook tellen. Ik zie dat er best veel steun is voor het verruimen van openingstijden. Als u de motie aanneemt, zou ik willen aanbevelen dat u ons gelegenheid geeft om een gesprek te hebben met de beoogd ondernemer t.z.t. En als hij zegt, ben je helemaal raar, dat wil ik helemaal niet, dan heb je natuurlijk een heel ander gesprek dan wanneer hij zegt, dat zou ik een fantastische kans vinden. En daar komen natuurlijk een aantal discussies achterweg. Die moeten we dan maar tegen die tijd voeren.

De voorzitter: En ik hoorde mevrouw Koene ook zeggen, misschien niet alleen verruimen, maar het kan ook verschuiven zijn.

De heer Van der Linden: Precies. Dat zou dan kunnen. Maar wat het college betreft, gezien de kansen die de plek biedt, die de Oranjerie biedt en die ook de exploitatie biedt, lijkt het ons niet nodig om te zeggen, dit gaat de kans vergroten dat het een succes wordt.

De voorzitter: Dan de heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. De toezegging van de wethouder zojuist heeft mijn vraag eigenlijk wel beantwoord. Het zou mooi zijn als we die noteren.

De voorzitter: Alle toezeggingen worden genoteerd. Dat was ook uw termijn meteen? Ja. Dank, wethouder. Dan kijk ik rond of er nog behoefte is aan een tweede termijn in de raad. Gaat uw gang, mevrouw Schnabel. Heeft u behoefte aan een tweede termijn? Inventariseer ik even of er nog anderen zijn waar dat ook voor geldt. De heer Laban en mevrouw Pichel. Die drie. Gaat uw gang, mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Waar we mee worstelen, we vinden een Duurzaamheidscentrum een fantastische plek. Dat staat buiten kijf. Dat is ook wat niemand beweerd heeft dat dat niet zo zou zijn. We kunnen maar één keer dat gebouw verplaatsen. Om op dit moment te zeggen, we gaan nu besluiten om de Oranjerie te plaatsen binnen het Duurzaamheidscentrum, waar je tegen allerlei haken en ogen ook aanloopt, dat vinden we gewoon te vroeg. We zouden er echt enorm voor willen pleiten om toch nog een keer extra mee te nemen waar dat op een andere plek in dat park zou kunnen plaatsvinden, zodat ook inderdaad het open toegankelijk is voor meer mensen. Niet alleen binnen die tijden van het Duurzaamheidscentrum vast beklonken zit. En dat ook mensen vanuit Krispijn dat als een hele mooie ontmoetingsplek kunnen zien. Dit is vanuit ons een warm pleidooi om ervoor te zorgen dat de Oranjerie op een openbaardere plek komt.

De voorzitter: Dank. Dan de heer Laban.

De heer Laban: Dank u wel, voorzitter. Ik had de wethouder nog twee vragen gesteld, waar het gaat over de kosten van het onderzoek die voorgesteld wordt in de motie van Gewoon Dordt. Of dat die kunnen worden bekostigd binnen het voorstel? En wat zijn de kosten en voor wiens rekening komen deze als de toegang tot het Duurzaamheidscentrum met hekken moet worden afgesloten?

De voorzitter: Dank voor het herhalen van die vragen. Die zullen straks worden meegenomen. Mevrouw Pichel, gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. De vraag is eigenlijk nog even aan de indiener van de motie, hoe heet hij ook alweer, de locatie van de VVD. En de wethouder mag mij corrigeren als ik het niet goed heb begrepen. Maar de wethouder had iets geroepen over dat als we die wegingsfactor anders indelen, dat dat iets doet met de status van het monument en dat dat ook een reden is om hiervoor te kiezen. Als dat niet klopt, hoor ik het graag. En ik zou graag een reflectie van de heer Noldus daarop willen hebben, want wat is daar dan zijn gedachten bij? En dan nog ook even een opmerking aan de hand van de motie van Gewoon Dordt over de openingstijden. Want als ik het goed begrijp, mevrouw Koene, staat in het dictum dat het gaat om te onderzoeken naar de mogelijkheden van een uitbreiding van de openingstijden of een verschuiving en niet zozeer de wens om dat gelijk te doen. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Als eerste de heer Noldus even in reactie op mevrouw Pichel. Gaat uw gang.

Dn Noldus: Voorzitter, dank. Wat we eerder ook hebben gehoord, maar we horen zo graag de reactie van de wethouder, is dat het niet vanzelfsprekend is dat de rijksmonumentenstatus wordt losgelaten als de locatie verandert. Evengoed ook niet vanzelfsprekend dat er een provinciale of rijkssubsidie komt als het wel een rijksmonument is of dat die per definitie niet komt als het geen rijksmonument zou zijn. Daar zitten wij pragmatisch in. We hebben een gemeentelijk monumentenbeleid, wat ongeveer identiek is aan het rijksbeleid daarop. We hebben een uitvoerig programma waarin wij onze gemeentelijke monumenten zeer serieus nemen. Want dat is toch ook de keuze. Kies je voor een financiering, een bedruiping vanuit je exploitatie, vanuit het toekomstig gebruik of vanuit een rijkssubsidie om een monument in stand te houden? En dan zien wij toch graag de financiering vanuit de exploitatie, vanuit een toekomstige functie. En dat geeft dan bij ons daarin de doorslag, ook omdat die andere aspecten, maar daar zal de wethouder zo op reageren, met enige onzekerheid nog ingekleed zijn.

De voorzitter: Dank. Ik kijk even naar mevrouw Koene of zij nog wil reageren op de vraag of suggestie van mevrouw Pichel.

Mevrouw Koene: Min of meer een vraag over het langer open moeten zijn of mogen zijn of whatever. We hebben heel duidelijk in de motie aangegeven dat dit alleen kan als het in afstemming is met de gemeente en de exploitant en het Duurzaamheidscentrum zelf. En in die zin is het niet per definitie zo dat dat nu direct in moet gaan.

Dat hoeft ook helemaal niet. Maar er moet wel een mogelijkheid zijn voor een exploitant om daar eventueel ook op te kunnen inspelen. Dat is het verzoek wat wij middels de motie indienen. Kijk eens even met elkaar wat er mogelijk is en wat er eventueel voor kosten mee gemoeid zijn en voor wie die dan zijn. Als er een exploitant inzit, als je wil ondernemen, dan zal je ook moeten investeren. Maar dat weet mevrouw Pichel heel goed.

De voorzitter: Helder. Hebben we dan de tweede termijn van de raad gehad? Ja. Dan kijk ik nog even naar de wethouder voor een reactie met name op de heer Laban.

De heer Van der Linden: Dank. De heer Laban stelde twee vragen. Wat kost een onderzoek? Onderzoek is een zwaar woord. In feite gaat het voor een deel om afstemming met de beoogde exploitant. En dan moet je ook even goed bekijken, wat gaat het doen als mensen, niet zijnde personeelsleden, op het terrein kunnen komen? Rechtvaardigt dat meer personeel? Rechtvaardigt dat misschien een investering in een hek, om te voorkomen dat je bij het gedeelte van het park kan komen waar de dieren leven, enzovoorts? Of zijn er nog andere dingen nodig? Die uren die daarin zitten, daar wordt niet iedereen blij van, maar die kunnen we heus wel dekken in het plan wat nu voorligt. Het onderzoeksdeel zal niet heel groot zijn. Mocht dat leiden tot de gedachte, dit zouden we kunnen overwegen... Ik kan me niet voorstellen dat we al die kosten als gemeente zouden willen dragen. Dat vraagt de motie ook niet. Dat zal dan wel door de exploitant in ieder geval voor een groot deel moeten worden gedaan. Dat is op de twee vragen van de heer Laban. En nog even in reactie op mevrouw Pichel. Ik had een betogje in reactie op de motie van de VVD over waarom de historische kant van dit dossier zoveel punten krijgt.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Even een verduidelijkende vraag hoor. Want ik begrijp hem niet helemaal. U zegt, ik hoor de wethouder zeggen, laat ik het dan zo zeggen, via u, dat je de kosten als, laat maar zeggen, die horecaexploitant die daarin gaat zitten, dat de kosten dan voor die exploitant komen. Klopt dat?

De heer Van der Linden: Dat gaat er natuurlijk van afhangen wat die kosten zijn en ook wat u daarvan vindt. Als u zegt, wij als raad hebben het ervoor over dat we een uur of twee uur extra horecagelegenheid gaan organiseren op het terrein van Weizigt. Daar hoort wellicht, wellicht ook niet, maar waarschijnlijk wel personeel bij van Weizigt, met een uurtarief. Daar hoort waarschijnlijk ook iets van afscheiding bij, want je wil niet dat mensen die na officiële sluitingstijd over het park gaan struinen bij alle dieren kunnen komen. Daar hoort waarschijnlijk een afzetting bij of een hek of een ander soort barrière. Dat zijn kosten. U kunt ook aangeven, die kosten gaan wij dragen. Maar mij lijkt dat van tevoren niet iets wat we nu gaan zeggen toch? Ik neem aan dat je dan in gesprek gaat. Ik neem aan dat de exploitant ook ofwel geen kans ziet na vijven en zegt, ik vind het een prima tijd. Dat sluit ook een beetje aan bij het rapport. En als u zegt, dan zie ik wel kansen, dan moet je dat gesprek voeren.

Maar op voorhand kan ik nu niet zeggen, dan gaat de gemeente al die kosten natuurlijk voor zijn rekening nemen. Ik neem aan dat dat ook voor een deel bij de exploitant gaat vallen. Dit ter verduidelijking.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: En dat roept een reactie op bij mevrouw Koene. Gaat uw gang.

Mevrouw Koene: Ter verduidelijking. Ik wilde net aangeven, voorzitter, dat het alleen nog ontbreekt wat mijnheer Van der Linden eet vanavond. Hij zegt van alles. Maar hou het bij die eerdere opmerking, dat we gewoon eerst gaan kijken nu wie wat gaat doen en wat dat voor consequenties gaat hebben, voordat we allemaal hekken gaan plaatsen die geld kosten. Ga eens eerst terug naar de basis van het verhaal.

De heer Van der Linden: Dan ga ik nog even reageren op mevrouw Pichel. Die 25 punten die in de historie zaten, die geef je natuurlijk omdat je van, en dat heeft u ook allemaal onderschreven, mening bent dat het pand een historische waarde heeft. Als we die historische waarde gaan afwaarderen, en dat kan natuurlijk, dan heb je ook automatisch minder waardering voor de rijksmonumentale status van het gebouw. Maar dat is natuurlijk wel een van de redenen geweest om er zoveel, want het is best veel geld, geld voor beschikbaar te stellen. Je wil het herstellen in zijn oude kwaliteit. En principieel vind ik, dat doe je onder andere omdat het een rijksmonument is. En dat nemen we in deze stad altijd heel serieus.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan hebben we daarmee volgens mij ook de tweede termijn van het college gehad en kunnen we richting stemming gaan. Voordat we over de moties gaan stemmen, eerst het voorstel zelf. Aangaan van een koopovereenkomst voor het Van Baerleplantsoen 26 en het beschikbaar stellen van een krediet voor aankoop, verplaatsing en restauratie van de Oranjerie. Zijn er nog stemverklaringen op het voorstel zelf? Mevrouw Schnabel. Graag nog even een kwartiertje stilte. Mevrouw Schnabel, gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Wij zitten met het dilemma dat we hopen heel erg dat de motie, maar ik weet niet of daar genoeg steun voor is, het haalt van de VVD, omdat we het we het een enorm gemiste kans vinden als de locatie van de Oranjerie niet heroverwogen wordt. Niet gelijktijdig wordt meegenomen. Wij zouden eigenlijk graag eerst afwachten of die motie het haalt.

De voorzitter: Dat gaat niet. We gaan nu echt over het voorstel stemmen. U kunt daar nu een stemverklaring voor afgeven, zoals het werkt.

Mevrouw Schnabel: Dat is enorm vervelend.

De voorzitter: Ik snap het. Het spijt me. Ik kijk even rond. Zijn er nog anderen die een stemverklaring willen afgeven over het voorstel? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen op het voorstel, aangaan van de koopovereenkomst en het beschikbaar stellen van krediet. Voor is plus. Tegen is min. Gaat uw gang.

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik heb een hele rare vraag, maar de heer Uysal moest even naar de wc. Ik weet wat hij zal stemmen.

De voorzitter: Dat gaat ook niet.

Mevrouw Kruger: Mag niet?

De voorzitter: Dat gaat ook niet.

Mevrouw Kruger: Het is te proberen toch?

De voorzitter: Mevrouw Kruger, wilt u zelfs even het kaartje eruit halen? Gered door de vraag. En daarmee is het voorstel unaniem aangenomen. Was het anders ook geweest trouwens, alleen met een stem minder. 36 voor en 0 tegen. Dan hebben we de moties motie M7 van de Dordtse VVD, Gewoon Dordt, VSP Dordrecht, Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid en de Fractie van Leeuwen. Goede locatie Oranjerie bepaalt het succes. Zijn daar nog stemverklaringen bij. De heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. De CDA-fractie zal tegenstemmen, vanwege het vertragend effect en de rijksmonumentale status die we niet willen riskeren.

De voorzitter: Dank u wel. Andere stemverklaringen? De heer Wringer.

De heer Wringer: Dank, voorzitter. Bij die stemverklaring sluiten wij ons aan.

De voorzitter: Anderen nog? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank. Wij sluiten ons graag aan bij stemverklaring van de heer Van Dam Timmers.

De voorzitter: En de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, als historicus vind ik eigenlijk dat je het monument helemaal niet moet verplaatsen. Maar in ieder geval een verplaatsing die de status als rijksmonument kan behouden, dat verdient onze voorkeur. We zullen tegenstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op deze motie. Motie M7, een goede locatie van de Oranjerie bepaalt het succes. Voor is plus. Tegen is min. Motie M7 is verworpen. 21 tegen, 15 voor. Voor waren Gewoon Dordt, Op Ons Eiland, Partij van de Arbeid, Van Leeuwen, Van Waardhuizen VSP en de VVD. En de overige fracties tegen. Dan hebben we motie M8 van Gewoon Dordt. Gewoon eigen openingstijden voor de horeca in de Oranjerie. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, wij zullen voor deze motie stemmen. En wij hopen ook een pragmatische invulling vanuit het college erin. En niet te veel gedoe met hekken en dat we ook niet allerlei hekken gaan tegenkomen in allerlei andere parken waar mensen

zonder toezicht van mensen die in de buurt werken in potentie bij dieren kunnen komen. Wat ons betreft gewoon een pragmatische invulling daarvan.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: De VSP sluit zich bij de... Wat een raar geluid.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van Dam Timmers. Het woord is aan de heer Van Dam Timmers.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Dat geldt ook voor de CDA-fractie.

De voorzitter: Anderen nog?

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Wij zullen instemmen met deze motie, met daarbij inderdaad de nadruk op het feit dat de motie puur vraagt om wat verdieping. En dat het woord onderzoek ook niet altijd zo heel erg zwaar hoeft te worden gezien, dat het een heel wetenschappelijk kader is. Maar gewoon dingen bespreken. Kijken wat er mogelijk is. En daarom steun ik deze motie.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op een motie waar de Frits Baarda brug alleen genoemd wordt trouwens. Plus is voor en min is tegen. De motie is aangenomen. 24 stemmen voor, 12 stemmen tegen. Tegen waren de fracties ChristenUnie/SGP, GroenLinks, Partij voor de Dieren. En de overige fracties voor. Dan hebben we tot slot motie M9. De motie over de Frits Baarda brug van Gewoon Dordt. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Enigszins met pijn in het hart gaan we hier toch tegenstemmen, hoewel we hem zeer sympathiek vinden. We gunnen Frits Baarda en zijn nabestaanden het beste, maar principieel vinden we dat je eerst hoort af te stemmen en dan pas besluitvorming.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik redeneer andersom. De gemeente, de overheid beschikt over het bevolkingsregister en die echt zorgvuldig alle nabestaanden na kan gaan. Het is een beetje vreemd hoor van een partij, die een initiatief of een idee heeft, te verwachten dat die zelf achter allerlei nabestaanden aan gaat. Wat ons betreft is dit geen enkel punt om voor de motie te stemmen.

De voorzitter: Anderen nog? Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, de heer Kleinpaste is een hele tijd bezig geweest met dit onderwerp. En wij gunnen de heer Kleinpaste dan ook een mooie aftocht. Hij heeft veel energie gestoken in... Jongens, die bedoel ik niet verkeerd.

De voorzitter: Mevrouw Stolk. Beste mensen, mevrouw Stolk bedoelt dat toch goed.

Mevrouw Stolk: Hij heeft veel energie hier ingestoken om dit op de agenda te krijgen. En wij zullen dan ook instemmen met deze motie.

De voorzitter: Dank. Anderen nog? Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Heel kort. Wij hadden net of ik had net niet aangegeven hoe we erin stonden, maar we zijn warm voorstander daarvan. Ze zullen ook voorstemmen.

De voorzitter: Anderen nog? Zo niet, dan gaan we stemmen op motie M9. Voor is plus. Tegen is min. Motie is aangenomen. 34 voor, 2 stemmen tegen. Tegen de Partij voor de Dieren. En de overige fracties voor. En daarmee hebben we agendapunt 42 afgerond. Gaan we straks verder met het vaststellen van de Visienota Evenementen 2030. Het is tien voor zes. Mijn voorstel is om nu gewoon te schorsen tot acht uur. Ik kijk naar mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Alvorens we schorsen wil ik dan toch nog wel even... Want mevrouw Stolk heeft hem al in de aftocht gezet. Maar ik wil mijnheer Kleinpaste wel feliciteren met al zijn inspanningen en dit behaalde resultaat. Maar hij is er nog tot van de zomer. Wie weet bedenkt hij nog wat leuks.

De voorzitter: Heel goed. De vergadering is geschorst. Ik wens u allemaal een goede maaltijd. We zien elkaar om acht uur.

43. Vaststellen Visienota Evenementen 2030 - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is heropend. Gaat u zitten, alstublieft. Ik hoop dat u allemaal een goede maaltijd heeft genuttigd tijdens de schorsing. We gaan weer verder met het avondprogramma. En dat bestaat uit evenementen en horeca, met name. We gaan als eerste beginnen met het vaststellen van de Visienota Evenementen 2030. Het voorstel heeft u in de commissie beeldvormend besproken op 16 januari en oordeelsvorming op 13 en 27 februari. De commissie heeft besloten het onderwerp als bespreekstuk door te zenden, waarbij alleen over moties en amendementen wordt gesproken. Verder geen politieke vragen. Het gaat echt over de moties en de amendementen. Met een spreektijd van twee minuten. Het is nog erg rumoerig. Graag stilte in de zaal. De vergadering is gewoon begonnen. Ik heb een amendement en drie moties gezien van de kant van de Partij voor de Dieren en een aantal andere fracties. En ik heb één amendement gezien van de Partij van de Arbeid. Ik kijk even rond of dat het ook is? Ja. Ik zie verder geen andere reacties. Dan denk ik dat het goed is om even die amendementen en die moties eerst in te dienen en dan het rondje te maken.

Ik begin bij de heer Groenewege, die zijn amendement en drie moties kan toelichten. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Drie moties en een amendement. Ik ga weer mijn best doen. Eerst over het gebruik van dieren voor menselijk vermaak. Als Partij voor de Dieren staan we daar niet achter, omdat we vinden dat het indruist tegen de intrinsieke waarde van het dier en ook de belangen van die dieren zelf meestal schaadt. Maar het hoogst haalbare dat we als gemeente kunnen doen, is er zicht op krijgen en het ontmoedigen. Eerst het zicht krijgen. We merken nu dat het college niet weet welke dieren gebruikt worden bij evenementen en ook geen toezicht kan houden op het welzijn. Om daar zicht op te krijgen, stellen we een vergunningplicht voor, voor evenementen met dieren. De gemeente kan die vergunning niet weigeren op gronden van dierenwelzijn, maar doordat die aanvraag binnenkomt weet de gemeente wel, daar zijn dieren, daar kunnen we toezicht houden. Vandaar onze motie Vergunningplicht voor evenementen met dieren. Dan het ontmoedigen. Als Partij voor de Dieren vinden we dat evenementen met dieren niet in aanmerking zouden moeten komen voor gemeentelijke subsidie. Maar we hebben in de commissie gemerkt dat het paard van Sinterklaas niet op breed verzet stuit in deze raad. Toch hopen we als Partij voor de Dieren dat deze raad andere evenementen met dieren, net als ons, wel bezwaarlijk vindt, zoals roofvogelshows of duiven die bij een evenement in kooien moeten zitten. En we hopen dat, ook al kunnen we als raad elkaar niet vinden over het gebruik van paarden, dat we nu wel iets voor al die andere dieren kunnen betekenen die worden gebruikt voor menselijk vermaak. Vandaar onze motie Geen subsidie voor evenementen met dieren, waar we paarden van hebben uitgezonderd. Als derde hebben we een motie om vervuiling door plastic, confetti en serpentine te voorkomen. Want kanonnen met dat spul zie je weleens op evenementen en ook particulieren kunnen dat verspreiden. De Partij voor de Dieren vindt dat het pleziertje om zo'n plastic confettikanon af te knallen niet opweegt tegen de milieuschade van plastic confetti. En daarbij zijn er ook prima alternatieven beschikbaar in de vorm van papieren confetti. Vandaar onze motie Verbod op plastic confetti en serpentine, samen met GroenLinks, ChristenUnie/SGP en CDA. Als laatste hebben we een amendement om dieren die in parken broeden te behoeden voor evenementen met versterkte muziek. Je kan je prima vermaken in een park, maar doe dat met respect voor de natuur. En als je het volume op honderd wil zetten, ook prima, maar doe dat dan niet waar vogels zitten te broeden. Vandaar ons amendement Geen evenement met versterkte muziek in parken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Deze moties en dit amendement zijn amendement A3 en de moties 10 tot en met 12. En die zijn al ingediend? Die mogen nu worden ingediend. Dan ga ik naar mevrouw Schnabel om haar amendement toe te lichten. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. We hebben een amendement ingediend om bij doelstelling drie in de Visienota Evenementen cultuur toe te voegen. Dat betekent dat er dan staat, vergroten van culturele, maatschappelijke en economische waarde. Dit hebben we gedaan, omdat we het belangrijk vinden om dat te borgen binnen de doelstelling, zodat de verschillende doelgroepen en gemeenschappen hun tradities, waarden en geschiedenis kunnen delen.

De voorzitter: Dank u wel. En dat is daarmee amendement A4. En die mag u ook aan de griffier overhandigen. Wat zegt u?

Mevrouw Schnabel: Ik wil heel graag zeggen dat we het samen indienen met Op Ons Eiland, GroenLinks en Forum voor Democratie. Excuus.

De voorzitter: Waarvan akte. Heel goed. Dank u wel. Dan ga ik het in bespreking geven. En dan kijk ik eerst naar de VVD-fractie. De heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. We hebben dit uitvoerig in de commissie behandeld. Veel toezeggingen ook gedaan door de wethouder. Dat stemt onze fractie ook tevreden. Deze visie is ambitieus en dwingt ons nu commitment af te geven om te gaan zoeken naar meer locaties en dit te verankeren en duurzaam te borgen in beleid. Belangrijk, zodat we in de toekomst zowel de lusten en de lasten van een goedgevulde evenementenkalender beter kunnen spreiden in onze stad. Het is ontzettend lastig om evenementen te organiseren in deze tijd. Want waar je als organisator tegenaan loopt, dat is niet gering. En dat terwijl Dordrecht een echte evenementenstad is. Iets waar Dordtenaren trots op zijn en graag naartoe gaan. Dan helpt het niet om zowel de kosten als in de organisatie richting evenementen, of dat voor een professional of voor de organisatie van een leuk straatfeest is, te stapelen in regels of kosten. Dat maakt het lastiger en kunnen bovendien ook weer doorberekend worden in de leges. We zullen alle voorstellen uit de raad op deze wijze ook wegeen. Op dit moment heeft deze sector al te kampen met een hoge bureaucratie en kosten. Iets waar we met deze visie juist een antwoord op willen bieden, zoals bijvoorbeeld langjarige vergunningen. Om die reden zullen we de voorstellen van de Partij voor de Dieren niet steunen. Eén daarvan, het confettiverbod, zien we bovendien als een wel regelrechte aanval op ons toch al prille carnavalsleven in het Ooi- en Ramsgat. En de kerststal ontvalt ons nu al. Het paard van Sinterklaas mag inmiddels wel blijven, zien we. Waarvoor dank, mede namens het thuisfront. En tot slot, voorzitter, het amendement van de Partij van de Arbeid leidt tot wat verwarring. En een vraag uit mijn fractie, hoe zien de indieners precies het verschil tussen maatschappelijke en culturele waarden? Dat is ook een toevoeging. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Interruptie van de heer Groenewege. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Ik ben toch wel benieuwd. In Breda en Tilburg geldt al een verbod op plastic confetti. En ze zijn daar echt een stuk beter in carnaval vieren dan wij hier. Hoe is dat te verklaren volgens de VVD? Dat zou toch onverklaarbaar moeten zijn. Ontbreekt het ons aan capaciteiten om goed carnaval te vieren? Waarom lukt het hun wel zonder plastic confetti, maar kan dat hier niet?

De heer Den Heijer: Ik hoop, maar misschien is het mijn fout dat ik deze opmerking natuurlijk ook met een knipoog heb bedoeld, maar misschien is dat niet voor ieder lid voor deze gemeenteraad waarneembaar. Goed dat u dat even bij mij aftast of dat inderdaad het geval was. Waar u naartoe wil met uw motie, dat is iets volgens mij ook vooruitlopend op wat er eigenlijk al wel gaat komen. En heel veel organisatoren...

Maar ook bijvoorbeeld van die gender reveal party's, dat is tegenwoordig ook helemaal een ding om te organiseren. Die confetti's zijn ook door de natuur te verteren. Maar wat ons betreft, wij wegeen eigenlijk echt elk voorstel op, maak je het ingewikkelder? En dan is het misschien in dit geval iets... Is het niet super meer ingewikkeld. Maar als je die consequente meetlat langs elk voorstel legt, dan is onze fractie gewoon consequent daarin en zien we geen reden om extra op te stapelen en daarmee het misschien onbedoeld ingewikkelder te maken en de kosten op te laten lopen.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik vind het wel een bepaalde manier van door een rietje naar de wereld kijken, als je alleen maar op dat criterium weegt. Want het is toch ook zo, en dat moet de VVD aan het hart gaan, dat plastic confetti gewoon het milieu vervuult en dat er prima alternatieven beschikbaar zijn. Waarom weegt dat dan niet mee in de afweging die de VVD maakt? Ik vind het nogal een smalle afweging.

De heer Den Heijer: Dan is meteen de discussie ontstaan, door wat voor rietje het dan bekeken wordt? Is dat bijvoorbeeld een biologisch afbreekbaar rietje of een plastic rietje? Ik vind het een beetje lastig om helemaal op dit niveau met elkaar die discussie te voeren. En tegelijkertijd, als je met elkaar ook gewoon googelt, zie je dat dit soort zaken eigenlijk al onze kant opkomen. En vind ik het ook niet per se aan een gemeenteraad om dit dan op deze manier zo meteen te verbieden. Het komt al onze kant op. Dan kunnen we het op een betere manier ook met elkaar uitvoeren. Laten we daar ook gewoon op wachten. En heel veel particulieren doen het al niet. Ik vraag me überhaupt af welk probleem u op probeert te lossen.

De voorzitter: Dank u wel. Er is nog een interruptie? Gaat uw gang, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik wil niet in herhaling vallen. Tenminste, ik wil niet Partij voor de Dieren herhalen. Maar ik ga een net andere vraagstelling gebruiken. Want het is natuurlijk lastig. Veel milieuregels zorgen ook weer voor dingen die niet kunnen. Dat horen we de VVD ook vaak zeggen. Nu ligt er een kans om een groene keuze te maken, zonder het feestje in de weg te zitten. Nu kunnen we gewoon lekker in alle vrijheid zeggen, dit doen we niet meer, want er zijn genoeg groene alternatieven. Wat let de VVD het dan om hier niet mee instemmen?

De heer Den Heijer: Hetgeen wat u eigenlijk als eerste stelt, dat is voor ons doorslaggevend geweest.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik raak een beetje in de war, want ik stelde juist dat het het feestje niet in de weg zit.

De heer Den Heijer: Dat was de conclusie die u op het eind maakte. Wat voor ons gewoon een strakke meetlat is, en dat is ook wel waar we deze discussie met elkaar willen starten, is dat iedereen natuurlijk wel weer een eigen wens heeft, weer een extra opstapeling. Terwijl we echt zien dat sinds corona het organiseren van een evenement ontzettend ingewikkeld is. En als we allerlei zaken daarbovenop aan gaan toevoegen, het is misschien iets kleiner materiaal, confetti is ook niet heel groot, dat klinkt misschien als klein bier. Tegelijkertijd, als je het bij de ene wel toestaat, omdat het toevallig goed uitkomt en bij de andere dan weer niet, vind ik dat ook weer inconsequent. We hebben hier te maken met een sector die onder druk staat, waar we zelf als gemeente geld voor moeten bijleggen om die evenementenkalender gevuld te houden. Dan moeten we ook

met elkaar de meetlatten ernaast kunnen leggen om beletselen, belemmeringen of eventuele oplopende kosten te voorkomen.

De voorzitter: Dank u wel. Volgens mij is het voldoende duidelijk dat u van mening verschilt en waarschijnlijk niet heel dicht tot elkaar zult komen op dit punt. Dan gaan we door naar GroenLinks. Mevrouw Van Engelen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde dezelfde conclusie trekken. We hebben het vandaag over evenementen. En je identiteit delen met anderen door middel van eten, kunst en muziek. Het is allemaal cultuur. Vandaar dat wij het amendement van de PvdA mee indienen, om het woord cultuur toe te voegen aan deze mooie visie. De motie Geen subsidie voor evenementen met dieren, daar hebben wij wat vragen over richting Partij voor de Dieren. Want om hoeveel evenementen gaat dit nog, aangezien er ook niet gesubsidieerde evenementen zijn met dieren? En met dit amendement kunnen die evenementen nog gewoon doorgaan. Schiet het amendement zijn doel dan niet voorbij? De vergunningsplicht voor evenementen met dieren, het andere amendement. Wat voegt dit amendement toe aan de huidige situatie? Nu moet je al bij je aanvraag voor een evenement doorgeven of je gebruik maakt van dieren. En dat moet binnen de kaders van de Wet dieren gebeuren. Zo moet je met hun omgaan. Wat voegt het nog toe? Dan het amendement van Partij voor de Dieren om geen evenementen met versterkte muziek in parken meer te organiseren. Hier zullen wij niet mee instemmen, aangezien elke vergunningsaanvraag ook langs de stadsecoloog gaat en wordt getoetst aan de Wet natuurbescherming. Voor ons gebeurt dat al genoeg. En de motie Verbod op plastic confetti en serpentine dienen wij mee in. Want als we de kans krijgen om de wereld groener en beter te maken zonder een feestje in de weg te zitten, dan pakken wij die natuurlijk met beide handen aan. Want als je toch een zak confetti gaat kopen, dan is het niet zo moeilijk om eventjes in Google in te tikken, confetti zonder plastic. En dan vind je vast ook een mooie zak voor een goede prijs. Dat was hem, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Is er nog een interruptie? Nee. Dan gaan we naar Beter voor Dordt. De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Laat ik even beginnen bij aansluiten bij de VVD. De woordvoering van de heer Den Heijer. Met één uitzondering, namelijk de motie van Partij voor de Dieren, als het gaat om confetti en serpentine. Bij deze, mijnheer Groenewege van Partij voor de Dieren, onze support. Daar kunt u op rekenen.

Beter voor Dordt is positief, voorzitter, als het gaat om de Visienota Evenementen 2030. Er wordt goed aandacht besteed aan verschillende aspecten van evenementen. Maar het succes zal afhangen van de effectieve uitvoering van de doelstellingen, dat waren er volgens mij vier, die in het evenementenbeleid worden genoemd. En uiteraard, het vermogen om de balans te bewaren tussen levendigheid, leefbaarheid en lokale betrokkenheid. En wat dat laatste betreft, voorzitter, bij Beter voor Dordt staat namelijk de Dordtenaar op nummer één. Het is hartstikke mooi dat wij met zijn allen streven dat Dordrecht evenementenstad van Nederland, op de eerste plek, maar in eerste instantie gaat het namelijk om de stad Dordrecht. En als het met de stad Dordrecht goed gaat, dan gaat het in Nederland volgens mij ook goed. Ten aanzien van de amendementen. Amendement van de Partij van de Arbeid. Dezelfde vraag had ik ook. U hebt het over

cultureel. Ik moet eerlijk zeggen, de toevoeging... Overigens onze steun hebt u. Alleen ik vroeg me af wat cultureel eigenlijk in dit opzicht betekent? Daar zou ik graag even een antwoord op willen hebben. De drie anderen, één amendement en twee moties, als ik het goed heb, van de Partij voor de Dieren. Die liggen bij mij of bij ons in een soort, dat mag ik niet zeggen van de fractie, maar ik doe het toch, zo eigenwijs als ik kan zijn, in een irritatiezone. En die irritatiezone, en degenen die de afgelopen twee dagen... Nee, wat was het ook alweer? Donderdag en vrijdag, onze tweedaagse bijeenkomsten had bijgewoond weet waar ik het over heb. De irritatiezone. Even een moment op de bank. Een momentje heet dat dan. Wat was het ook alweer? Een bankmomentje. Dat zou ik graag met de Partij voor de Dieren willen doen eigenlijk. De doelstelling van alle drie, één amendement, twee moties, die liggen meer in het verlengde... En daar is eigenlijk het bezwaar van Beter voor Dordt. Wat is de volgende stap? Is dat eigenlijk verbieden? Ik snap het. Wij zijn ook een partij die de dieren heel hoog heeft. Mens en dier, daar kun je niet zonder, maar daar kun je ook niet... Voorzitter, ik vind het echt heel moeilijk om zomaar even nee tegen dit soort moties en amendementen... En tegelijkertijd, de doelstelling achter een amendement, daar zit ik een beetje mee. En ik wacht gewoon heel keurig netjes af wat de wethouder te zeggen heeft. Alvast zeggen dat wij of tenminste dat de gemeente Dordrecht bezig is met een herijking van het dierenbeleid. En ik denk als je dit soort dingen wil, probeer het niet stukje per stukje, maar zorg ervoor dat die in het totale beleid opgenomen wordt. Dat lijkt mij een hele verstandige. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Ik ga naar de VSP-fractie. Mevrouw Stolk, gaat uw gang.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, dank. En laat ik beginnen met ook dank aan de wethouder en aan het ambtelijk apparaat. Ik denk dat we hele constructieve vergaderingen hebben gehad. Ook wij zijn blij met deze Visienota en kunnen hier ook mee instemmen. En laten we vooral, en dat heb ik volgens mij ook in de commissie aangegeven, niet te veel vastleggen. Want het is voor initiatiefnemers die evenementen organiseren in de stad al een hele worsteling om daar doorheen te komen. En laten we daar ook een beetje voorzichtig mee zijn. En natuurlijk wat de Katif ook aangeeft...

De heer Groenewege: Voorzitter.

Mevrouw Stolk: Zei er iemand wat?

De voorzitter: De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Er zijn een aantal steden waar zo'n verbod op plastic confetti al geldt. Want ik denk dat mevrouw Stolk daar mede op doelt, als het gaat om het moeilijk maken. Nee?

Mevrouw Stolk: Nee.

De heer Groenewege: Dan hou ik hem in.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, als ik mag, via u, naar de heer Groenewege.

De voorzitter: U mag altijd antwoorden als u wordt geïnterrumpeerd.

Mevrouw Stolk: Ik kom zo bij de moties en amendement. Volgens mij zijn het alleen maar moties. Het belangrijkste is natuurlijk de doelstellingen. Maar laten we ook het college een beetje de ruimte geven en het vertrouwen geven om dingen te gaan doen en te kijken of die doelstellingen ook haalbaar zijn en dat het ook gaat lukken. Want we zijn allemaal trots op onze evenementen die we in onze stad hebben. En dan ga ik gelijk even een bruggetje maken naar de heer Groenewege. Als we het dan hebben over de stad schoon en veilig doorgeven, dan heb je natuurlijk zoets als confetti, wat tegenwoordig best wel dingen zijn die biologisch afbreekbaar zijn. Kan ik u mededelen dat de VSP die motie zal ondersteunen. Dan kijk ik ook gelijk even naar de Partij van de Arbeid. Wij wachten even het verhaal af van de wethouder over uw motie. Daar komen we nog op terug. En daar wil ik het voor de rest bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank. Gaan we naar de ChristenUnie/SGP-fractie. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. De Visienota Evenementen, complimenten daarvoor, die kunnen we steunen. Als we dan verder gaan naar de moties en amendementen. Het vergroten van de culturele waarde van evenementen, daar kun je moeilijk tegen zijn. En om die reden zullen we voor het amendement van de Partij van de Arbeid stemmen. Waarmee we overigens niet willen zeggen dat het culturele evenement nu geheel ontbreekt. Het amendement van de Partij voor de Dieren, Geen evenementen met versterkte muziek in parken, kunnen we niet steunen. Spreiding van evenementen lijkt ons een goede zaak. Hiermee verdeel je de pijn. En wat is eigenlijk een park? Een tenminste voor een deel door de mens ontworpen en aangelegd groengebied, met een overwegend recreatieve functie. Daar past denk ik een evenement ook weleens in. Dat is ook recreatief. En broedende vogeltjes zitten overigens ook heel regelmatig buiten de parken. Dat argument vond ik ook niet zo sterk. Het amendement van de Partij voor de Dieren over geen subsidie en een vergunningsplicht voor evenementen met dieren gaat ons te ver. Dieren kunnen een educatieve rol hebben. En ook zonder vergunningsplicht kan de gemeente best toezicht houden. Er is ook de eis dat zorgvuldig om wordt gegaan met dieren. Een voorbeeld van het tegengestelde bewijst nog niet dat er heel veel misgaat. De motie over verbod op plastic confetti en serpentine omarmen we. Sterker nog, we dienen die mede in.

Een opruimplicht is ons inziens niet voldoende. Deze rommel is namelijk nauwelijks geheel op te ruimen. Tot zover. Dank u.

De voorzitter: Hartelijk dank. We gaan naar de CDA-fractie. Dat is mevrouw Van Vugt. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Wij zijn blij met de evenementenvisie, die inhaakt op andere visies die er liggen en daarmee bijdraagt aan een compleet beeld. We zijn ook blij dat er aandacht is voor de historische waarde en dat er in meerdere vergaderingen aan bod kwam dat de evenementen zich ook zullen richten op de wijk. Wij willen aandacht vragen voor de overlast die er soms is voor inwoners en voor natuur. Soms blijft er na een leuk feestje een nare smaak over, vanwege alle plastic en rommel wat er ligt. En daarom dienen we de motie van de Partij voor de Dieren mee in, om het verbod op plastic confetti en serpentine op te nemen in de plaatselijke verordening. De overige moties van de Partij voor de Dieren en het amendement is natuurlijk vanuit het belang van de dieren zonder meer positief te duiden. Maar ze zijn zo beperkend voor de

mogelijkheden voor evenementen dat we die als CDA niet zullen ondersteunen. Het amendement legt wel bloot dat er over voorwaarden wordt gesproken, maar dat deze niet expliciet zijn benoemd. En dat vonden we wel een punt om toch even te noemen, want dat hadden wij niet opgemerkt. Dan het amendement van de Partij van de Arbeid. Dat zullen we steunen. We zijn blij dat ook cultuur wordt toegevoegd aan de doelstellingen. Culturele waarde vinden we echt weer een heel andere waarde dan de maatschappelijke waarde. En het mogelijk maken van die beide vormen of een combinatie daarvan maakt onze stad inclusiever. Tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Schnabel, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Om te beginnen met een vraag die gesteld werd. Wat het verschil is tussen cultuur en maatschappelijk? Daar werd net al door het CDA kort antwoord op gegeven en ook al door GroenLinks. Maar maatschappelijk laat zich voor ons, en ik denk voor ons allemaal, vooral uitdrukken in hoe we goed met elkaar kunnen samenleven. Terwijl cultuur gaat over verschillende uitingen, activiteiten en het delen ervan. En dat zie je bijvoorbeeld terug in eten, beeldende kunst, theater, drinken, muziek, film, erfgoed, geschiedenis en gedeelde waarden. En hoe je dat vorm geeft? Dat doe je via een culturele uiting. En het effect dat dat geeft dat is dat het plezier geeft, het maakt creatief en het maakt je weerbaar en je ontmoet er anderen mee. We vinden het van wezenlijk belang dat dat ook binnen de doelstelling geborgd wordt. Dat wat dat betreft ons amendement. Dan hebben we nog de motie van de Partij voor de Dieren, Geen subsidie voor evenementen met dieren. Daar zijn we op dit moment tegen, omdat het ons net te ver gaat. Maar we zijn voor de vergunningsplicht voor evenementen met dieren. We denken dat dit een goede impuls geeft en ervoor zorgt dat er veilig en goed met dieren wordt omgegaan. Dan hebben we nog het amendement, Geen elementen met versterkte muziek in parken. Daar zijn we tegen. We begrijpen dit wel, maar we zien parken op dit moment vooral als een recreatieplek voor mensen uit de stad. We moeten er wel voor zorgen dat alles binnen de norm valt en dat we goed communiceren met buurtbewoners. En de motie van de Partij voor de Dieren over verbod op plastic confetti, daar zijn we voor.

Dat lijkt ons niet meer dan normaal.

De voorzitter: Perfect.

Mevrouw Schnabel: En dan, excuus, als allerlaatst willen we graag nog meegeven, in de commissie is het daar een aantal keer over gegaan, dat we de wijken goed moeten betrekken in het evenementenbeleid, omdat het per slot van rekening voor ons allemaal is. En we vragen of de wethouder nog een keer kan bevestigen dat de wijken ook definitief worden meegenomen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we daar de heer Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Dank u wel. Allereerst over het amendement van de PvdA over culturele waarde van evenementen. Dat steunen we van harte. En we hopen ook dat het in de uitvoering naar meer toegaat dan alleen een paar woordjes in een Visienota, maar dat je dat ook terug gaat zien in de uitvoering. Dan denk ik dat het goed is als ik mijn tijd besteed aan het beantwoorden van wat vragen. GroenLinks vroeg, hoeveel subsidie gaat

nu naar evenementen met dieren? Dat is ons onbekend. Die vraag kan ik niet beantwoorden.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Excuus. De heer Groenewege heeft mijn vraag anders geïnterpreteerd. Mijn vraag was, hoeveel gesubsidieerde evenementen met dieren zijn er nu? Niet hoeveel subsidie in totaal. Maar hoeveel evenementen met dieren die gesubsidieerd worden.

De heer Groenewege: Dat is mij niet bekend, uit mijn hoofd.

De voorzitter: Ook die vraag speelt u door naar de wethouder, voor zover mogelijk.

De heer Groenewege: Graag. Juist.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Groenewege: Dan wat voegt de vergunningplicht toe, vroeg mevrouw Van Engelen. Want als je een vergunning aanvraagt voor een evenement, dan moet je al invullen of er dieren bij zijn. Het punt is dat je voor heel veel evenementen die je organiseert geen vergunning hoeft aan te vragen, omdat die klein zijn. Deze vergunningplicht is vooral relevant voor kleine evenementen met dieren. Denk aan die roofvogelshows waar geen vergunning voor nodig is op dit moment, waardoor je als college niet weet dat het plaatsvindt en ook geen toezicht kan houden op het welzijn van die dieren. En dat is de toegevoegde waarde van die vergunningplicht voor evenementen met dieren. Dan een vraag van Beter voor Dordt over de irritatiezone. Wat is de volgende stap voor evenementen met dieren, verbieden?

Dat zouden we als Partij voor de Dieren best willen, want voor ons staat de intrinsieke waarde van het dier voorop. En het gebruik van dieren voor menselijk vermaak is daar niet mee in lijn. Maar dat kan de gemeente niet. Het enige wat de gemeente kan, is er zicht op krijgen, wat ik zei, en het hooguit ontmoedigen door er bijvoorbeeld geen subsidie voor te geven. De laatste vraag ging erover, hoort dit hier nu thuis bij het evenementenbeleid of hoort het thuis in het dierenbeleid? Uiteindelijk vinden we dat, als Partij voor de Dieren, die vraag krijgen we heel vaak, niet zo'n relevante afweging. Wat wij vooral belangrijk vinden, is dat het hier thuishoort in de raad. Wij zijn kaderstellend. En of we dat nu hier doen in die Evenementennota of in de Dierennota, dat maakt niet uit. Wij stellen de kaders. College voert uit. Dank u wel.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Er is namelijk nog een vraag onbeantwoord gebleven. Namelijk, kunt u niet wachten tot er herijking plaatsvindt van het dierenbeleid? En dat je daar dat op een volwassen en een algemene... Als je het hebt over kaderstellend, kun je op dat moment

dingen ook regelen. En wat ik nu zie, is namelijk een aantal moties en een aantal amendementen die, noem het maar met een mooi woord fragmentarisch. En ik gun u alle geluk van de wereld als het gaat om het binnenhalen van amendementen en moties. Maar dan denk ik, laten we eens gewoon op een goede manier een discussie voeren. En dat kan op het moment dat er namelijk een herijking plaatsvindt in het zogenaamde dierenbeleid. Er is een intrinsieke vraag trouwens erin. Als u daar een antwoord op kunt geven.

De heer Groenewege: Ik snap die vraag ook. Tegelijkertijd vinden wij als Partij voor de Dieren dierenbeleid heel breed. En wij zien nu al de bui hangen dat wij daar 10.000 onderwerpen willen aandragen en dat we dan geen tijd hebben om recht te doen aan al die onderwerpen. Hoe meer we van tevoren al hebben kunnen bespreken, hoe beter. Daarom hebben we ook als Partij voor de Dieren een beeldvormende sessie over evenementen met dieren georganiseerd. Een jaar geleden ongeveer. Daarom hebben we ook al tijdens de commissie met voorstellen.. Die hebben we toen al gepresenteerd. Daar is ook een hele discussie over geweest, waar u ook een rol in heeft gespeeld, in een oordeelsvormende commissie, om te bespreken, wat vindt de raad hier eigenlijk van? Wij vinden eigenlijk dat dit wel behandelbaar is nu, omdat de discussie is gevoerd. De informatie is naar voren gekomen. En we kunnen nu best daar wat van vinden.

De voorzitter: Dank. De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik heb een vraag aan mijnheer Groenewege. Nu heeft hij in het amendement geen subsidie voor evenementen met dieren expliciet opgenomen, verzoekt het college, waarbij hij paarden uitzondert. En nu was mijn fractie van plan om deze motie te ondersteunen, maar er staan paarden in. Dan kunnen wij daar niet in meegaan. Ik vind dat heel erg jammer. Waarom heeft u dat gedaan?

De heer Groenewege: Dat is lastig. Af en toe probeer je als partij een inschatting te maken waar de pijn zit en maak je die inschatting verkeerd.

De voorzitter: Dank.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, u heeft ook een interruptie?

Mevrouw Van Engelen: Zeker.

De voorzitter: Heel fijn. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Het is fijn dat we het nu hier eindelijk over hebben, want inderdaad bij het dierenwelzijnsbeleid zijn we een soort doorgestuurd naar het evenementenbeleid. Dat komt aan bod. Laten we daar ook de ruimte voor nemen. Nog even als laatste vraag aan Partij voor de Dieren, want het doel is nu duidelijk dat je voor elk evenement met dieren, hoe kleinschalig dan ook, een vergunning moet aanvragen. Maar we hebben ook al gehoord dat het steeds lastiger wordt om een evenement te organiseren. Dat er al veel regels zijn. Betekent dit dat de initiatiefnemers alleen een

vergunning aanvragen op het stukje dat zij dieren gaan gebruiken of moeten ze voor hun hele evenement ook door die rompslomp heen?

De heer Groenewege: Ze moeten door die rompslomp heen. En dat ontmoedigt hen om dieren te gebruiken. Want als ze ervoor kiezen om geen dieren te gebruiken, dan hoeven ze niet door die rompslomp heen. Dat is het stukje ontmoediging wat ik net aangaf richting de heer Katif.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we nu naar Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Ik ben wel steeds snel aan de beurt vandaag, voorzitter.

De voorzitter: Valt mee. Het is eigenlijk een beetje de afwezigheid van DENK die ervoor zorgt dat u...

Mevrouw Koene: Daarom. Dat kan ik niet in een rustige overpeinzing. Voorzitter, die Visienota die er voorligt, buiten dat hij vanaf het begin af aan al op mijn kritiek kon rekenen dat die veel te veel tekst heeft, is wel een mooi uitgangspunt voor te werken aan een nieuw evenementenbeleid, de komende maximaal twee jaar. En de doelstellingen die gehanteerd worden, daar kunnen wij volledig achter staan. Wij zouden het dan ook fijn vinden als er zoveel mogelijk ruimte blijft om dat evenementenbeleid, op basis van deze doelstellingen, vorm te gaan geven. En niet nu al bepaalde dingen te beperken. Ik denk dat ik het daar even bij laat. Want ik zie eigenlijk niet in wat we nu in detail verder op dit onderwerp moeten.

De voorzitter: Prima. Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Gündogdu. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Om te beginnen, voorzitter, onze complimenten richting het college. Mooi document. Een visiedocument waar we de komende jaren zeker nog mee vooruit kunnen. We zien zeker ook de uitwerking van dit document. En daar mag u ons ook op aanspreken, dat we onze positieve bijdrage daaraan zullen geven. Waar we expliciet ook om hebben gevraagd, voorzitter, is evenementen in de wijken. Zodanig dat evenementen in de wijk ook voet aan de grond krijgen en wat meer betrokkenheid geeft in de wijken. De sociale cohesie in de wijken. We lezen een aantal keren de wijken expliciet terug. Maar alsnog een vraag aan het college. Of zij in de verdere uitwerking expliciet willen aangeven wat er vervolgens in de wijken qua evenementen zal kunnen plaatsvinden. Vervolgens, voorzitter, uiteraard ook dank richting al die evenementenorganisatoren. Want je moet er aanstaan, financieel gezien. Alle kosten zijn enorm gestegen. En alsnog proberen deze mensen met man en macht een mooi evenement voor onze stad op te zetten. Enorme dank richting die mensen. En een oproep ook richting het college, voorzitter. Ons is ter ore gekomen dat er weinig gebruik wordt gemaakt van Dordts talent bij evenementen. En we zouden dat graag, in welke vorm dan ook, wat meer verankerd willen zien in de uitwerking van deze visie. Dat wij echt een podium bieden, welk podium dan ook, voor onze Dordtse talenten, die wij hopelijk in latere jaren op het wereldtoneel kunnen zien.

De heer Struijk: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Struijk.

De heer Struijk: Mag ik de heer Gündogdu vragen of hij ook nog wat over de moties en amendementen gaat zeggen, zoals we afgesproken hebben.

De heer Gündogdu: Was ik net aan toe, mijnheer Struijk. Voorzitter.

De voorzitter: U heeft nog 24 seconden daarvoor.

De heer Gündogdu: Ik kan heel snel zijn. Vergunningsplicht voor evenementen met dieren, daar heeft u zojuist mijn ideeën over gehoord. Dat gaan wij helaas niet steunen.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik gun de heer Gündogdu alle tijd. Hij maakt een opmerking over paarden. Die paarden staan in onze motie over subsidie met dieren, niet in de motie over vergunningplicht met dieren. Daar heeft hij nog niks over gezegd. Staat hij daar misschien dan wel open voor?

De heer Gündogdu: Voorzitter, wij hebben er heel uitvoerig over gesproken. Maar dan denken wij bijvoorbeeld aan een evenement als een bijenmarkt. En daar heeft u misschien een andere mening dan ons. Maar wij vinden een educatief karakter van een dergelijk evenement zo belangrijk.

Om daar dan vervolgens een vergunning aan te moeten binden, vinden wij echt wel te ver gaan. We begrijpen uw standpunt, maar we hebben toch wel een hele andere in deze.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang. Ik weet niet of u de heer Gündogdu gaat overtuigen trouwens.

De heer Groenewege: Maar ik zou dan graag van de wethouder nog horen of de bijenmarkt niet al een vergunning vereist, want dan maakt deze motie geen verschil.

De heer Gündogdu: Voorzitter, ga ik verder. U heeft ons trouwens, mijnheer Groenewege, wel aan uw zijde als het gaat om de motie Verbod op plastic confetti en serpentine. Dat is mooi. Vervolgens, voorzitter, amendement waar wij onder andere ons steentje aan hebben bijgedragen, Vergroot ook de culturele waarde van evenementen. Dienen we mede in. Want wij hebben toch het idee dat juist die culturele waarde van evenementen echt een meerwaarde kan zijn voor deze stad. En als laatste, Geen evenementen met versterkte muziek in parken, gaat ons net te ver. Want we hebben prachtig mooie evenementen in onze parken. En wat zou dat betekenen als we dit amendement zouden omarmen? Daar willen we niet vanuit gaan.

De voorzitter: Helder. Dank u wel.

De heer Gündogdu: Dank u.

De voorzitter: We gaan naar de SP-fractie. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, eerst even een algemene opmerking. We ondersteunen in grote lijnen de Evenementenvisie. Hoewel die wel veel te breedsprakig is. Zo lees ik in paragraaf 6.4 dat Dordrecht een stad met het verleden is en dat die aan het water ligt en dat we ook nog een Nationaal Park De Biesbosch hebben. Ik vraag me af, wat heeft dat allemaal met evenementen te maken? Maar dan even over de amendementen. Het amendement Geen evenementen met muziek in de parken, dat wijzen wij af. Want allerlei dingen als Lepeltje Lepeltje, Wantijfestival, enzovoorts, die worden daarmee onmogelijk. Dat lijkt ons inderdaad echt te ver gaan. Natuurlijk moet je niet midden in het broedseizoen een heel geluidsintensief evenement houden. Maar daar kun je met de vergunning rekening mee houden. Vergroot de culturele waarde van evenementen. Prima idee. Ik weet niet of inderdaad een aantal woorden toevoegen aan de toch al breedsprakige Evenementenvisie het verschil gaat maken, maar de bedoeling is duidelijk. En daar staan wij helemaal achter. Geen subsidie voor evenement met dieren, gaat ons eigenlijk net iets te ver. We steunen wel de vergunningsplicht voor evenementen met dieren. En dat geeft dan ook de mogelijkheid om te bekijken of het welzijn van dieren voldoende geborgd is. Als we het hebben over duiven in kooien bijvoorbeeld, ik ben van mening dat dieren of vogels überhaupt niet in kooien thuis horen. Maar daar kan dan rekening mee gehouden worden. Geen steun voor M10.

Wel voor M11. En uiteraard steun voor M12, verbod op plastic confetti, et cetera. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan naar Forum voor Democratie. Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissievergaderingen heb ik al aangegeven dat wij ons kunnen vinden in dit raadsvoorstel. En ik wil nogmaals aan de wethouder meegeven, if you can dream it, you can do it. Wij kunnen instemmen met het amendement van Partij van de Arbeid. We zouden instemmen, maar mevrouw Schnabel heeft me ervan weten te overtuigen om mee te tekenen. Bij deze. Voor het amendement en de moties van Partij voor de Dieren heb ik tijdens de commissies al aangegeven dat een negatieve benadering niet de gewenste resultaten oplevert. Wat je zou willen bereiken, is een betere vraag dan wat je wil verbieden. Ik deel graag met u een korte anekdote. Op 8 oktober jongstleden had FvD een groot evenement georganiseerd, Forum Outside. Een groot evenement op een privéterrein met kraampjes, podia informatiestand, horeca. Kortom, een geweldige dag waar ruim 2.000 leden op afkwamen. Het begon om 11 uur 's ochtends en het duurde tot 10 uur 's avonds. De horeca schonk bier en frisdrank in plastic bekertjes, omdat we op een open veld stonden. En hier komt het. Over de hele dag werd er geen beker op de grond gevonden. Het veld was schoon. En niet omdat er statiegeld werd geïnd of omdat je de beker moest inleveren voordat je weer een nieuw drankje kreeg. Het bleef schoon, omdat je plastic bekertjes niet op de grond gooit. Moraal van het verhaal. Om vertrouwen te krijgen, zul je vertrouwen moeten geven. Stel een standaard in hoe je graag zou willen dat een evenement verloopt. En vraag aan de organisatoren en bezoekers om zich hieraan te houden. Dit zijn waarden en principes en geen regels en verboden. Het is een manier van zijn en geen keurslijf. Voorzitter, wij zullen niet instemmen met deze moties en het amendement. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de Fractie van Waardhuizen. Mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Dank, voorzitter. Wat Fractie van Waardhuizen betreft ligt er een degelijke Visienota met betrekking tot evenementen in onze stad, om uiteindelijk tot een goed geactualiseerd evenementenbeleid te komen en een vitale evenementenstad te blijven, ondanks de stapeling van bureaucratie en kosten die ook al eerder is genoemd. De Visienota Evenementen omvat in onze optiek ook het potentieel om de gemeenschap te verrijken middels culturele uitwisseling. Ook wij hebben wat vraagtekens bij het amendement van de Partij van de Arbeid en wachten de reactie van de wethouder hierop af. De overige moties en amendementen zullen wij niet steunen, omdat er in onze optiek voldoende vigerende wet- en regelgeving is waardoor op gepaste manier, met inachtneming van milieu en ook dieren, vorm en inhoud gegeven kan worden aan evenementen. En niet gepaard gaat of hoeft te gaan met nog eens extra administratieve lasten voor organisatoren van evenementen dan wel het organiseren van evenementen onaantrekkelijker maakt. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan tot slot de Fractie van Leeuwen. De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het kort houden. Aan de gemeenteraad is gevraagd om in te stemmen met de vijf belangrijke principes, als het gaat om het organiseren van evenementen. Ik heb de nota doorgelezen.

En ik ben ermee eens. En sta ik niet alleen achter deze vijf doelstelling, maar ondersteun ook het college als het gaat om het voorgestelde tijdsplan om te komen tot meer uitgewerkte voorstellen. Het is goed dat de stad weet waar ze aan toe is. Zelf heb ik altijd wel moeite met het verlenen van subsidies, maar ik besef dat evenementen een zodanige meerwaarde kunnen hebben voor de stad, ook als het gaat om binding tussen mensen en het gezamenlijk iets beleven als stad, dat subsidies zeker op de plaats kunnen zijn. Ik wacht dan ook met belangstelling de uitwerkingsvoorstellen van het college af. Dan de moties. Vergunningplicht voor evenementen met dieren. Dat ga ik ondersteunen. Waarom? Omdat dieren zijn kwetsbaar. En het is goed als er iets met dieren gedaan wordt. En dat kan het geval zijn dat er door iemand naar gekeken wordt wat er gaat gebeuren, of ze in ieder geval goed behandeld worden, enzovoort. Dan verbod op plastic confetti en serpentine, ga ik niet ondersteunen. Niet omdat ik het niet eens zou zijn op zich met de inhoud, maar het feit dat je moet niet een extra verbod of regel gaan opleggen. Het geven van informatie vind ik wel prima, als het om dit punt gaat. Geen evenementen met versterkte muziek in parken, ga ik ook niet voorstemmen. Door een aantal partijen is dat al betoogd. En ten slotte het amendement Vergroot ook de culturele waarde van evenementen. Dat ga ik ondersteunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee de eerste termijn van de raad gehad. Ga ik naar het college. Wethouder Burggraaf, gaat uw gang.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Eén ding is duidelijk, maar dat wisten we eigenlijk al voordat we over het evenementenbeleid gingen spreken in de commissies en in de raad. En dat is dat in onze stad en in deze gemeenteraad het draagvlak voor evenementen en het belang daarvan zeer groot is. En we hebben een intensief traject al gehad tot deze tussenstap naar een nieuw evenementenbeleid. En in dat traject hebben

we met heel veel bewoners en evenementenorganisatoren geparticipeerd. En bij een van die sessies was ook onze stadsdichter Swendeline, die een ode opdroeg aan de evenementen. En daar wil ik eigenlijk graag mee beginnen. Want ik denk dat het heel mooi samenvat hoe we allen tegen de evenementen aankijken. En ik hoop dat ik het ook een beetje vergelijkbaar met hoe zij het opdroeg, kan opdragen. Dit is een ode aan al dat waar we de agenda's voor vrijmaken. Waar we de zorgen voor even achterwege en de bezieling toelaten. Een ode aan de evenementen die de spiegels vormen van een stad. Een weerkaatsing van wie of wat er leeft en van al dat wat als belangrijk wordt geacht. Dit is een ode aan zij die hun hart op de tong dragen, omdat het klopt voor de mensen, voor het samenbrengen, voor het zeker zijn dat een stad haar inwoner kan ademen. Een ode aan de makers, bedenkers, voor of achter de schermen. Een eerbetoon aan de belevenissen die je de ruimte bieden om jezelf en je omgeving te herkennen. Maar je soms ook uitdagen te stappen buiten je grenzen. Een ode aan de grootste keren dat je je hebt laten raken, we elkaar troffen, de vrijheid vierden door lief, het leed verdeelden. En de keren dat onze verschillen ons als een zilveren omlijning sierden. Dit is wat we met elkaar zijn kan bieden.

Door ongeacht vorm of volk gewoon plaats te maken, te laten gebeuren en zo een samenleving te laten weerspiegelen. Een hulde voor alle momenten, groots of klein en een speciale voor degenen die ooit eerder onmogelijk leken te zijn. Dit is een ode voor evenementen en een loflied voor wat er nog mag komen. Ik vond hem heel treffend en ontroerend.

En ik denk een mooie samenvatting van nogmaals de bijzondere plek die evenementen in onze stad innemen. Dan voorzitter, met betrekking tot de verschillende moties en amendementen nog enkele vragen. Om maar even te beginnen met de motie M12, de plastic confetti en serpentine. Je ziet in het evenementenbeleid wat we hebben dat we vooral ook zeggen, zet eerst de kaders binnen dingen die je belangrijk vindt. Vanuit dierenbeleid, vanuit schoon. En daar haakt ook evenementen op aan. We zouden zeggen, hou die volgorde vast. Maar verder is het oordeel raad of u dit nu extra wel aanscherpen of niet. Daar hebben we verder niet een uitgesproken mening over, vanuit het college. Dan motie over de dieren. Er waren wat vragen. Hoeveel dierenevenementen hebben we? In de praktijk komt het neer op twee keer de bijenmarkt, één keer de Sinterklaasintocht. We hebben in het verleden het circus gehad. Niet meer met wilde dieren, maar nog weleens een keer met katten en honden in de show. Maar de laatste twee of drie keer is dat ook niet meer het geval geweest. En dat ging over een totaal subsidiebedrag van ongeveer 20.000 euro voor die evenementen. Voor wat betreft hetgeen u in de moties toe oproept, om enerzijds geen subsidies er meer aan te verlenen of een vergunningplicht in te stellen, daar heb ik ook al van een aantal andere partijen gehoord dat we op dezelfde lijn zitten als zijnde, evenementen hebben het al zwaar. Organisatoren worden al flink belast met allerlei extra regels. Ga dat niet stapelen met allerlei extra eisen en voorwaarden, want het is ook niet nodig. We hebben een evenementenbureau, die gewoon bijhoudt welke evenementen er allemaal in het jaar zijn. Of je een vergunning aanvraagt of niet, het is bekend op het moment dat bijvoorbeeld een bijenmarkt er is, of er een keer een andere evenement is waar dieren in zitten. Daar kan ook gewoon controlerend op afgegaan worden, om te kijken of er ook met het dierenwelzijn wel verantwoord wordt omgegaan. We ontraden die twee moties

om te gaan stapelen in eisen, omdat het ook niet nodig is om die waarborgen te kunnen bieden. Dan voor wat betreft het amendement...

De voorzitter: Interruptie van de heer Den Heijer. Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Ik hoor de wethouder ook echt een hoop achter elkaar zeggen. Maar de slotsom is eigenlijk dat er twee evenementen per jaar zijn met dieren daarin?

De heer Burggraaf: Ja, als je naar de evenementenkalender van nu kijkt, dan is dat correct. De Sinterklaasintocht en de bijenmarkt.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Ik was niet van plan om er iets over te zeggen, maar nu moet ik toch wel iets zeggen. Ook bij Dordt in Stoom is er een paardenkar. Maar ik heb artikelen voorbij zien komen van roofvogelshows die in Dordrecht zijn georganiseerd. Natuurlijk kan er in Dordrecht ook een mobiele kinderboerderij georganiseerd worden. Hoewel ik niet weet of dat ook daadwerkelijk gebeurt. Maar vooral die roofvogelshows, daar maken wij ons als Partij voor de Dieren enorm zorgen om.

En wij zien eigenlijk dat die vergunningplicht voor evenementen, voor veel evenementen, de meeste evenementen die de wethouder noemt, zijn allang vergunningsplichtig. Daar heeft die motie geen invloed op. Maar juist die roofvogelshows worden daardoor geraakt. En deelt de wethouder die mening niet met de Partij voor de Dieren dat het juist goed is als roofvogelshows een vergunningplicht krijgen en als het voor hen lastiger wordt om in Dordrecht te opereren, omdat het niet in het belang is van die vogels?

De heer Burggraaf: Voorzitter, twee dingen. Maar die heb ik ook in een commissie genoemd. De volgorde vinden wij dat je in eerste instantie in je dierenbeleid, en dat komt binnenkort naar de gemeenteraad, bepaalt welke kaders je hebt met betrekking tot dieren in je stad. Dat is vervolgens leidend voor hoe we dat in evenementenbeleid zullen doorvertalen in 2025. En het andere, nogmaals, is meer, wat wil je allemaal gaan regelen en organiseren, als je nu al, wat ik zeg, de evenementenkalender weet en daarop kan acteren, in de zin van controles op dierenwelzijn. Dan voorzitter...

De voorzitter: Er is nog een interruptie van de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, als dat de juiste volgorde is, dan vind ik het onverklaarbaar waarom de wethouder in de Visienota zelf zegt dat hij het aantal dieren wat gebruikt wordt bij evenementen wil verminderen, conform het dierenbeleid. Want dat staat er gewoon in. Als de wethouder dat er zelf inzet, dan mogen wij daar als raad toch ook wat van vinden en mogen we daar toch gewoon kaderstellend zijn?

De heer Burggraaf: U moet zeker kaderstellend zijn. En ik zou zeggen, doe dat bij het dierenbeleid. Want eigenlijk, die opmerking loopt al voorop op het feit dat u nog eerst

het kader gaat vaststellen over het dierenbeleid. En dat komt binnenkort uw kant op. En daar bepaalt u de kaders waarbinnen wij zullen handelen als college. Dan, voorzitter, hebben we nog twee amendementen. A3, het amendement om geen evenementen met versterkte muziek in de parken te doen. Heb ik ook in de commissie al laten weten, dat zou betekenen dat je heel veel evenementen die nu in de stad plaats kunnen vinden, dan niet meer kunnen plaatsvinden. Denk aan een Wantijpop, Lepeltje Lepeltje, et cetera. En daarnaast is het zo dat die locaties zijn getoetst door de stadsecoloog, ook voorafgaand een schouw wordt gehouden. Het vindt ook verantwoord en in balans plaats in de parken. En daarmee ontraden we dit amendement. En tot slot nog amendement A4 van mevrouw Schnabel over de culturele waarde in evenementen. Het staat wel beschreven in de uitgangspunten. Als u zegt, dat kan scherper erin door het nog toe te voegen, dan zouden we zeggen dat is het oordeel aan de raad om dat te doen. Het gaat in ieder geval niet in tegen alle intenties die we in het stuk hebben.

En het zal u duidelijk zijn, met het voorlezen van een gedicht, dat ook de cultuur in evenementen een belangrijke waarde vertegenwoordigt, wat ons betreft. Er vroegen nog een aantal partijen of de wijken ook goed geborgd worden in de verdere uitwerking? Het evenementenbeleid, zoals ik ook in de commissie heb gezegd, dat is zeker het geval. Want we willen graag evenementen voor iedereen bieden en overal. We gaan ook kijken hoe we daarin nog beter kunnen sturen in het nieuwe evenementenbeleid, om ook in de wijken meer evenementen te kunnen laten plaatsvinden. En dan heb ik alles gehad, voorzitter. Sorry, nee.

Dan als laatste, heb ik wel alles gehad, maar ik begon met een ode en ik wil toch wel weer even afsluiten met een ode. Want het feit dat we organisatoren en vrijwilligers hebben die al die evenementen mogelijk maken, dat is echt wel iets wat we niet vaak genoeg kunnen benadrukken en moeten koesteren als stad. In dat kader is het leuk om te weten dat Big Rivers, dat heeft u ongetwijfeld gezien, is genomineerd als Publieksevenement van het Jaar. Dat is natuurlijk een enorm mooi compliment voor al die 165 vrijwilligers. En tot slot, voorzitter, dit is een traject waar heel veel mensen aan hebben gewerkt. Ik zou toch ook een ode willen leveren aan Wilma, Lex, Dick en Nelleke, die allemaal hard aan deze stukken hebben gewerkt.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel. Heel goed. Dan kijk ik rond of er behoefte is aan een tweede termijn. De heer Portier, in ieder geval. De heer Den Heijer? Geen termijn, maar een vraag aan de wethouder nog. Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Het kan zijn dat ik dat gemist heb. Maar ik denk namelijk dat dat het geval is. Maar hoe waardeerde het college het amendement van de Partij van de Arbeid?

De voorzitter: Dat heeft u wel gemist.

De heer Burggraaf: Voorzitter, wat ik daarvan zei, is dat hetgeen ertoe oproept we ook in het stuk hebben staan. En dat we het aan oordeel van de raad vinden of ze dat expliciet genoeg vinden of vinden, zoals de Partij van de Arbeid het voorstelt, om het nog verder te expliciteren in het stuk.

De voorzitter: Dan gaan we echt naar die tweede termijn. Ik kijk even. De heer Portier in ieder geval. Mevrouw Van Engelen. Zijn er nog anderen? Mevrouw Schnabel. Gaan we die drie doen. Gaat uw gang, de heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik wil even opmerken dat ik het een beetje flauw vind om de Partij voor de Dieren te verwijten dat ze niet op de Dierennota gewacht hebben. Dat ze dingen bij het evenementenbeleid aan de orde stellen als alle amendementen en moties die ze voorstellen in ieder geval een relatie met evenementen hebben. En als ik dan even kijk naar die motie Vergunningplicht van evenementen. De wethouder zegt, het is niet nodig, want het is wel ergens geregistreerd. Het wordt wel ergens gemeld. Maar het hele punt van een vergunningaanvraag is natuurlijk dat je van tevoren duidelijk moet maken, hoe zit het dan met die dieren? Wat mij betreft is het absoluut geen overbodige motie, motie M11. Wat dat betreft verdient hij wat mij betreft nog steeds steun.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Het klopt wat de heer Portier zegt. Bij de behandeling van het dierenwelzijnsbeleid kregen we te horen dat we dit moesten borgen het evenementenbeleid. En dat doen we nu bij deze ook. En bij het dierenwelzijn zullen we er vast ook weer op terugkomen. Nog eventjes over de stukken van Partij voor de Dieren. Want net hadden we vooral vragen maar nog niet echt een mening over de vergunningsplicht voor evenementen met dieren.

Aangezien dit is een ontmoedigende factor moet hebben alleen voor kleine evenementen die dieren willen inzetten, kunnen wij hiermee instemmen, want het zit niet de kleine evenementen in de weg die geen dieren gaan gebruiken. En als het gaat over de motie Geen subsidie voor evenementen met dieren. Aangezien het paard van Sinterklaas eruit is gehaald en die heftige discussie niet gaat plaatsvinden, kunnen wij die motie ook steunen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En daar is Sinterklaas natuurlijk blij mee. Dan gaan we naar mevrouw Schnabel. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. We zijn blij met de toezegging dat de wijken ook goed geborgd worden in het evenementenbeleid. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. En heb ik toch nog een kleine woordvoering doorgekregen van de heer Den Heijer. Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Als we kijken naar het aantal evenementen met daarin dieren, daar zijn we niet steil achterover van geslagen. Geen idee.

De voorzitter: Geslagen.

De heer Den Heijer: Bovendien hebben we erg veel gevoel bij hetgeen wat de wethouder naar voren brengt, dat we echt terughoudend moeten zijn in dat opstapelen en het nodeloos ingewikkeld maken. En bovendien zijn er bijvoorbeeld roofvogelshows geweest bij Het Parkhuis, waar bijvoorbeeld de ouderen in Dordrecht van genoten. Wij vinden eerlijk gezegd ook daar een maatschappelijk belang. En wij wegen dat echt anders dan

de Partij voor de Dieren. En dat maakt ook dat wij andere partijen zijn. Dan ook het handhavingsaspect en het verschil van inzicht over wanneer je rompslomp erbij haalt of niet. Wij zijn gewoon anti rompslomp. Dat vinden we gewoon eigenlijk helemaal niet zo prettig. En er zijn mensen die dat wel prettig vinden. En dan vinden we elkaar tegenover elkaar. Helaas niet de bedoeling. Maar het zal in ieder geval niet betekenen dat we voorstemmen. Waar we wel voorstemmen is het amendement van de Partij van de Arbeid.

De voorzitter: Dank u wel. Nog anderen in tweede termijn die zich bedacht hebben? Dat is niet het geval. Dan kijk ik naar de wethouder of hij nog iets heeft gehoord waar hij op wil of moet reageren? Ook geen odes meer? Dank. Dan gaan we richting stemming. En zoals gebruikelijk beginnen we met de amendementen.

Als eerste amendement A3 van de Partij voor de Dieren. Geen evenementen met versterkte muziek in parken. Zijn daar nog stemverklaringen bij? Niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Amendement A3. Nog niet iedereen heeft gestemd kennelijk. Graag nog even plus als u voor bent of min als u tegen bent, voor de zekerheid. Dubbel stemmen beter dan niet stemmen. U kunt hem er nog in doen en even snel stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Het gaat om amendement A3 van de Partij voor de Dieren. Nu is hij natuurlijk helemaal van slag, dat ding. Daar is hij. Het amendement is verworpen. 34 stemmen tegen, 2 stemmen voor. Voor Partij voor de Dieren. En alle andere fracties tegen. Dan gaan we naar amendement A4.

Partij van de Arbeid, Op Ons Eiland, GroenLinks Dordrecht, Forum voor Democratie. Amendement Vergroot ook de culturele waarde van evenementen. Zijn er nog stemverklaringen? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Dit amendement is aangenomen. 34 stemmen voor, 2 stemmen tegen. Tegen de Fractie van Waardhuizen. En de rest voor. Dat kan op veel gejuich rekenen. Dan hebben we de het voorstel zelf. De Visienota Evenementen 2030. Zijn daar nog stemverklaringen? Niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Voorstel is aangenomen. 34 stemmen voor, 2 stemmen tegen. Tegen was Partij voor de Dieren. En alle andere fracties voor. Dan gaan we naar de moties. Motie M10, Partij voor de Dieren. Geen subsidie voor evenementen met dieren. Stemverklaringen? Mevrouw Pichel.

Mevrouw Pichel: Dank, voorzitter. Korte stemverklaring. Wij gaan wel tegenstemmen, maar ik wil hierbij wel aangeven dat, niet dat het heel belangrijk is, maar mijn mening is wel dat het heel terecht is dat Partij voor de Dieren het hier aankaart. Dierenbeleid bij evenementen bij een evenementenvisie. Maar helaas, we gaan niet mee.

De voorzitter: Anderen nog? Niet het geval. Gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Motie M10 over subsidie voor evenementen met dieren. Motie is verworpen. 28 tegen, 8 voor. Voor de fracties Partij voor de Dieren en GroenLinks. De overige fracties tegen. Gaan we naar motie M11. Vergunningplicht voor evenementen met dieren. Ook van de Partij voor de Dieren. Zijn er nog stemverklaringen? Zo niet, dan gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Motie is verworpen. 25 tegen, 11 stemmen voor. Voor de fracties GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Fractie van Leeuwen. En de overige fracties tegen. En dan hebben we tot slot motie Partij voor de Dieren, GroenLinks, ChristenUnie/SGP en het CDA. Verbod op plastic confetti en serpentine. Zijn er nog stemverklaringen? Plastic confectie is ook verboden hoor, wat mij

betreft. Niemand? Gaan we stemmen. Voor is plus. Tegen is min. Motie is aangenomen. 26 voor, 10 stemmen tegen. Tegen de fracties Forum voor Democratie, Gewoon Dordt, Van Leeuwen, Van Waardhuizen en VVD. En de overige fracties voor. Daarmee is de motie aangenomen.

44. Vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet Horecanota - Raadsvoorstel

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Agendapunt 44, het vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet Horecanota. U heeft in de commissie hier beeldvormend over gesproken op 16 januari en oordeelsvormend op 23 januari en 13 februari.

De commissie heeft besloten het onderwerp als bespreekstuk naar de raad te sturen, waarbij we alleen nog spreken over de moties en amendementen. Ik heb vijf amendementen aangekondigd gezien. Eén van Beter voor Dordt, VSP en Op Ons Eiland. Eén van de SP-fractie. Eén van Partij voor de Dieren. Eén van de CDA-fractie. En één van VVD, Beter voor Dordt en de VSP. Klopt dit? Ik zie veel geknik. Dan geef ik eerst de indieners van de amendementen de gelegenheid om die in te dienen. En dan start ik bij Beter voor Dordt. De heer Katif, gaat uw gang.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Overigens het amendement is ingediend door de VSP, VVD, GroenLinks Op Ons Eiland en Forum voor Democratie. Voorzitter, het versterken van het nachtleven in Dordrecht is essentieel voor de levendigheid en de aantrekkelijkheid van de stad, van onze eigen Dordtenaren, waaronder ook de jongeren niet te vergeten. Maar ook het langer vasthouden van bezoekers. Momenteel verspreidt de nachthoreca zich over verschillende delen van de binnenstad, waardoor het potentieel niet volledig benut wordt. De concentratie van horecagelegenheden in specifieke gebieden, zoals de Houttuinen, Blauwpoortsplein en omliggende gebieden biedt talloze voordelen, zoals Beter voor Dordt in de toelichting op dit amendement aangeeft. Het toevoegen van nieuwe gebieden, zoals Dolhuis, Westelijke Voorstraat, Kalkhaven aan de bestaande horecagebieden, versterkt de clustering en maximaliseert het potentieel van het nachtleven in Dordrecht. Hierdoor kunnen uitgaansgelegenheden gelijkwaardig kansen krijgen om te floreren en bij te dragen aan de levendigheid en vitaliteit van de mooie stad Dordrecht. Kortom, voorzitter, een geconcentreerde horeca biedt niet alleen voordelen op het gebied van economie en werkgelegenheid, maar draagt ook bij aan een levendige en veilige stad, waar mensen graag samenkomen om te genieten van een fantastisch mooi nachtleven in onze stad Dordrecht. Voorzitter, dit amendement, zoals ik zei, wordt ondersteund door VSP, VVD, GroenLinks, Op Ons Eiland en DENK. En niet DENK. DENK is niet aanwezig. En Forum voor Democratie. En ik zal in de tweede termijn even terugkomen op de andere moties en amendementen.

De voorzitter: Dat wordt dan de eerste termijn. Want u dient hem nu alleen nog maar in. We gaan straks de eerste termijn in. Dank u wel. U kunt hem inleveren bij de griffier. Dat is amendement A5. Gaan we daarna naar de SP-fractie. De heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, de aankondiging van het amendement hou ik even kort. Wat ons betreft is in de Horecanota geen goede balans gevonden tussen levendigheid en leefbaarheid van de stad. En wordt de levendigheid onevenredig getroffen. Wij dienen

een amendement in om niet over te gaan tot verdere uitbreiding van openingstijden, verlaatjes, geluidjes, et cetera.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan is dat amendement A6. Die wordt nu ook ingeleverd. Gaan we naar de Partij voor de Dieren. Gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het viel ons op dat gezond voedsel nog geen thema was in de Horecanota. En u heeft het de Partij voor de Dieren zelfs vanavond al vaker horen zeggen, als je als gemeente een onderwerp belangrijk vindt, bijvoorbeeld gezond voedsel, dan hoort dat niet alleen te landen in een Voedselnota of dierenwelzijn in een Dierennota. Maar dan hoor je dat ook breder in je gemeentelijke beleid mee te nemen. En gezond voedsel hoort ook zeker in een Horecanota thuis. In de commissie kwamen er wel wat bezwaren op de manier waarop. Hoe ga je werken aan een gezonde voedselomgeving? Wij hadden daar een bepaald antwoord op. En dat antwoord viel niet echt in de smaak, moeten we zeggen. Maar we kregen wel de indruk dat veel partijen het onderwerp gezond voedsel wel belangrijk vonden. Die manier waarop hebben we uit ons amendement gehaald, waarmee dat een afweging wordt voor het college. En het fijne is, daar zijn veel bronnen voor beschikbaar. Er is een lopende City Deal waar het college informatie uit kan winnen. Maar ook het Voedingscentrum heeft ons benaderd. Daar heb ik een gesprek mee gehad. Ze waren blij met ons amendement en ze gaven ook aan dat het Voedingscentrum veel te bieden heeft als het gaat om hoe je als gemeente kan werken aan een gezonde voedselomgeving. Wat ons betreft ruim baan voor gezond voedsel in de Horecanota, met ons aangepaste amendement Gezonde, duurzame en diverse horeca. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. En dat amendement is amendement A7. Die mag ook worden ingediend. Gaan we naar de CDA-fractie. Gaat uw gang, mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Het CDA wil graag gaan voor een levendige binnenstad en in de Voorstraat Noord een kwaliteitsslag maken voor de bestaande horeca. We willen graag dat de boel daar geconsolideerd wordt. En dan niet door daar een HCG te vestigen, maar door er een Horeca Schakelpunt van te maken. We hebben daarvoor enkele overwegingen, die ik alvast wil meegeven. Bewoners en ondernemers mogen rekenen op een betrouwbare overheid. En als je afgaat op het bestemmingsplan wat daar nu vigerend is, wat daar nu geldt, dan weet men dat het een overloopgebied was. En als we ook verder kijken naar de onderliggende stukken, weten we ook dat een horecaconcentratiegebied betekent dat de woonfunctie wordt afgebouwd. Ik heb ook in het amendement aangegeven waar dat terug te vinden valt. Betrouwbaar, maar ook de woonfunctie. In die zin echt wel een ernstige oproep. Als we allemaal de mond vol hebben over het tekort aan woningen, is dit wel zo'n moment waarop je in elk geval een keus kunt maken. De leefbaarheid willen we daar graag beter maken. We willen een goede balans zoeken tussen de belangen van ondernemers, maar ook de belangen van bewoners zeker daarin meetellen. En ik zal daar straks wel, denk ik, op verder gaan. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u zeer. Dat is amendement A8, wat ingeleverd, ingediend mag worden. Dan kom ik tot slot bij het amendement van de VVD-fractie, Beter voor Dordt en VSP, als ik het goed heb. De heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Dank u, voorzitter. Als wij in verkiezingstijd zitten of langs de deuren gaan of met jongeren spreken, waar de heer Katif ook aan refereerde, dan zeggen mensen tegen ons, het is gewoon veel te stil in de avond. Er is eigenlijk te weinig te doen in deze stad. En dat zeggen ouders vaak over hun kinderen. En de jongeren die zeggen het ook direct tegen ons. En dat plaatst het ook voor een hele ingewikkelde discussie vanavond, omdat je met elkaar ook een paar moeilijke keuzes moet maken. Het is eigenlijk de keuze of je de achterstand voor lief neemt of echt een inhaalslag wil maken. De bereidheid om stappen vooruit te zetten. En ook in balans met de behoefte van de stad en de realiteit die we in bepaalde gebieden zien. En dat brengt me bij de Voorstraat Noord.

De voorzitter: Voordat u dat gaat doen, interruptie van de heer Portier. Gaat uw gang.

De heer Portier: De heer Den Heijer heeft het over dat de jongeren die hij spreekt het vaak zo stil vinden in de stad. Maar kennelijk zijn er dan niet zo heel veel jongeren die 's avonds er behoefte aan hebben om heel vaak de stad in te gaan, want anders was het vanzelf wel veel levendiger toch? Want uw hele houding in deze nota en ook de nota gaat ervan uit dat er enorm veel mensen tot heel laat in de stad willen zijn. Moet u niet concluderen dat dat helemaal niet het geval is?

De heer Den Heijer: Ik zie dit al als een feitelijke vraag, voorzitter, want ik was nog niet aan mijn inbreng begonnen. Maar daarop reagerend, dat heeft u volkomen gelijk in, mijnheer Portier. De jongeren is de enige krimpgroep in deze groeiende stad. Daar maken wij ons ernstig zorgen om. En dat kan om meerdere redenen betekenen dat dat zo is. En dat is absoluut het geval dat heel veel jongeren nu buiten de stad gaan wonen en het vertier zoeken, terwijl wij onze Dordtse jongeren toch hier een plek willen geven. Die mensen toch hier juist dat vertier moeten kunnen bieden. En als er mensen zijn die dat willen aanbieden, dan denk ik dat wij ons beleid daarop moeten inrichten om dat mogelijk te maken. Maar zullen we daar misschien zo in het debat met elkaar verder over soebatten, want ik heb ook nog een inbreng. En anders beginnen we met een soort verkapte eerste termijn hier. En dat gun ik de heer Portier natuurlijk van harte. Maar ik denk dat de rest dat minder leuk vindt. Voorstraat Noord is ook een plek waar festivals georganiseerd worden, waar kwaliteitshoreca is toegevoegd, waardoor het de afgelopen jaren echt beter is geworden. Juist de oude horeca was daar een dissonant in het positieve beeld wat we van die straat zien. En we hebben inderdaad te maken met twee smaken. Ene groep zegt, doe het niet. En de andere groep zegt, maar ik ben bewust daar gaan wonen, omdat we dat een gezellige plek vinden. Zeker als het college ook met het geluidsonderzoek, het aanstellen van suswachten en de verbetering van de inrichting aan de slag gaat. Het is ook een plek waar de dagjesmensen als eerste tegenaan lopen. Al met al, consolidatie dekt niet helemaal de lading, want dan druk je een pauzeknop in. Dan zet je het boel stil. Terwijl die ontwikkeling die straat juist zo ontzettend aantrekkelijk maakt. En daarnaast, als je zegt, we maken een andere stap door te kiezen voor een Horeca Schakelpunt, dat lijkt ons ook niet de route. Ik denk echt dat de slag zit

in het ontwikkelen en ook ontwikkelen van kwaliteit en het ontwikkelen van mogelijkheden.

Maar wel met de voorwaarden die we hier met elkaar hebben afgesproken, om deze overlast de kop in te drukken en te voorkomen. Vandaar dit amendement.

De voorzitter: Dank u wel. En dat is amendement A9, die u mag indienen. En dan gaan we, als u dat hebt gedaan, de eerste termijn van de raad in. Nou moet u even snel lopen, want ik begin ook bij u, mijnheer Den Heijer. Hij kan nog rennen ook. Het woord is aan de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Dordt heeft echt wat stappen nodig om de historische achterstand in te lopen en een krimp een halt toe te roepen. Dat is nodig sinds 2013. Aantal cafés is afgenomen, aantal hotels gehalveerd, aantal uitgaangelegenheden in de benchmark erg laag. Drie procent minder dan bijvoorbeeld Gouda en Deventer. En jongeren verlaten Dordt. En de SP legde de vinger op de zere plek. Het is de enige krimpgroep in deze stad.

Daarom zijn maatregelen in deze nota naar onze opvatting bitter noodzakelijk om de krimp te keren en zien we ook ruimte voor verdere aanscherpingen. Want ons wordt nu gevraagd om duidelijke keuzes te maken. Fundamentele keuzes. Ook waar het gaat om de horecaconcentratiegebieden. Daarom dienen we het amendement van Beter voor Dordt mede in. Laten we onze nachthoreca koesteren. Want mensen praten weleens uit herinnering tegen mij. Er is ook bitter weinig van over. Laten we daar zorgvuldig mee omgaan. We kiezen bij de Voorstraat Noord voor duidelijkheid en perspectief richting bewoners en ondernemers. Deze straat heeft zich de afgelopen jaren positief ontwikkeld. En daar kunnen we nu niet de handrem op zetten of stappen terug zetten. Consolidatie geniet niet helemaal onze voorkeur. Dat betekent een handrem, een soort pauzeknop op die positieve ontwikkelingen in de Voorstraat Noord. Het amendement van het CDA gaat zelfs eigenlijk nog wel een tandje verder. En die steunen we niet, omdat de stap naar een schakelgebied in onze ogen onvoldoende recht doet aan de zorgen van bewoners en de situatie van ondernemers.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Ik heb even een vraag aan de VVD. Het gaat even over het stukje Voorstraat Noord, vanaf de Steegoversloot tot aan de Nieuwbrug. Dat stukje gaat specifiek over mijn vraag. Ik heb verschillende stukken gezien. Het is ook al in de commissievergadering van 16 januari aan de orde geweest. Maar ik heb hier ook een soort brief voor me, dat mensen van dit onderdeel van Dordrecht, deze straat, beweren niet betrokken te zijn geweest in het overleg. Er wordt zelfs gesteld in een brief... In de nota wordt benoemd dat die bewoners bij het overleg betrokken zijn geweest. Er wordt zelf gesproken over een zorgvuldig proces. Dit is pertinent onjuist. Wat zegt u tegen die mensen die dit beweren? Wat voor inschatting maakt u?

De heer Den Heijer: Er zijn tegelijkertijd, voorzitter, mensen die ons brieven schrijven die zeggen, kies hier wel voor. En dat zijn ook bewoners die daar wonen. Laten we daar ook ons licht op schijnen.

En ik ben me er ook wel van bewust dat je altijd met deze twee groepen te maken hebt. En dat er misschien zelfs een hele grote groep in het midden zit die er niet eens een soort uitgesproken opvatting over heeft. En we hebben hier met elkaar onze gedachten ook over gewisseld in de commissie. En met elkaar ook het traject van hierna geschetst. En het is nu aan deze raad om de keuzes en de kaders te schetsen waar het college mee aan de slag kan. En ook de vorm van participatie was daar een wezenlijk onderdeel van. Dat is ook nadrukkelijk in die discussie naar voren gekomen. Dat lijkt me ook de juiste gang van zaken. In dat opzicht denk ik dat we u daar tevreden mee kunnen stellen.

De heer Van Leeuwen: Niet, denk ik. Want ik begrijp uiteraard een bepaald deel van de bevolking voor of tegen is. Dat begrijp ik absoluut. Maar als het zo duidelijk gesteld wordt door mensen dat ze niet betrokken zijn geweest bij het overleg, vind ik het wat makkelijk als u het afdoet met de zinsnede van, maar dat is wel gebeurd. Kunt u misschien verklaren waarom die mensen dit zo vinden? Want volgens mij zijn het oprechte mensen, die echt vinden dat ze onvoldoende betrokken zijn geweest.

En daarnaast hebben ze wat informatie toch gegeven. En ze zeggen dat ze helemaal niet zo tevreden zijn met de ontwikkeling naar een horecaconcentratiegebied. Naar mijn gevoel is het proces heel zorgvuldig verlopen, als je het hebt over dat stukje van Dordrecht. En ik vind dat u een beetje te makkelijk over doet.

De heer Den Heijer: Voorzitter, ervoor waken dat er bij mij allerlei woorden in mijn mond gelegd worden die ik niet gezegd heb, ga ik in dit geval echt over onze eigen woorden. En ook de oprechtheid van mensen die ons benaderen, staat natuurlijk totaal niet ter discussie. Ook in dat opzicht kan ik dat echt naast me neerleggen. Wat wij ook gedaan hebben, is met inderdaad een groep bewoners die zich daar terecht zorgen om maakt, zijn we het gesprek aangegaan. Zijn bij ons ook in de fractie langs geweest. Misschien ook bij u in de fractie langs geweest. En hebben we dat gesprek ook gevoerd. En hebben we ook goed geluisterd waar precies die pijnpunten zitten. En daar heb ik net ook kort aan gerefereerd, dat er een punt is wat ze nadrukkelijk naar voren brengen, wat we gewoon echt via die suswachten, via die geluidsonderzoeken en via een veel betere inrichting van die straat veel beter kunnen doen. Ik vind het eigenlijk ook voor hen in het belang dat we dit goed doen. En dat ook de wethouder heeft aangegeven dat we zeer binnenkort met die herinrichting aan de slag gaan. Want dat is ook een punt waar ze anderhalf jaar geleden met ambtenaren van gedachten hebben gewisseld, dat ze vervolgens een hele tijd niks horen. En daar is ook de commissie streng geweest naar de wethouder van, dat moet nu dan wel van de grond komen. Want dat is ook een punt wat met hen besproken is.

De voorzitter: Gaat u verder. U heeft nog een halve minuut.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik had ook nog een interruptie.

De voorzitter: Die mag u plaatsen natuurlijk, mevrouw Van Engelen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Heel fijn, voorzitter. Dank u wel. We hoorden de VVD namelijk net zeggen, consolideren daar verstaan wij onder een pauzeknop. Nu vervalt onze raad wel vaker in discussies over wat woorden precies betekenen. Maar ik ga het toch wat tegenin brengen. Consolideren is het behouden van wat er is, maar ook het verbeteren en vooral het inslijten van wat er nu is. En we hoorden het heer Den Heijer net zelf ook al zeggen in zijn antwoord op de heer Van Leeuwen, het is sowieso een ontwikkelgebied in de zin van, we gaan opnieuw naar die straat kijken, opnieuw naar de inrichting. En juist het consolidatieverhaal heeft die voordelen voor de bewoners en ook voordelen voor de ondernemers daar, omdat ze wel een horecaconcentratiegebied zijn. Mijn vraag aan de VVD, is het niet wat voorbarig om hier nu zo'n ontwikkelperspectief aan vast te hangen als horecaconcentratiegebied, waardoor er ruimte is voor meer horecazaken. Geven we dat gebied dan niet een te grote boost? Moeten we dit gebied eerst niet laten inslijten en verbeteren tot wat het kan zijn en als die basis er ligt, dan uitbreiden en vol gas geven?

De heer Den Heijer: Voorzitter, wij vinden dat een interessant punt wat GroenLinks inbrengt. Want die voorbarigheid zit volgens mij ook precies de spanning in deze discussie.

Je zou andersom ook kunnen stellen, is het niet voorbarig om hier nu een consolidatiegebied van te maken? Omdat dit gebied niet alleen een verbeteringslag nodig heeft, waar we elkaar denk ik op vasthouden, dat vindt bijna iedereen. Maar dit gebied heeft ook onbenut potentie. Er staan daar voormalige horecapanden bijvoorbeeld op dit moment leeg. Waarom zou daar dan niet weer gewoon opnieuw horeca in kunnen komen? Wij zien dat probleem eerlijk gezegd niet. Maar het moet wel op een fatsoenlijke en goede manier gebeuren. En als je consolidatie daar eerder had toegepast, nog voor het stadium van voorbarig, dan hadden al die positieve ontwikkelingen, die er nu zijn gekomen, sta me toe, voorzitter, Het Magazijn, DOOR... Dat zijn ontwikkelingen die die straat echt positieve ontwikkeling hebben gebracht. Als wij toen hadden gezegd, dit is een consolidatiegebied, dan had dat er niet kunnen komen. En eerlijk gezegd denk ik dat we juist de afgelopen jaren hebben bewezen dat die ontwikkeling voor die straat ontzettend positief is, maar dat we het hebben laten lopen op de onderdelen waar mensen last van hebben. En daar moeten we een vuist tegen maken.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen, nogmaals.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. Ik ben volledig met de heer Den Heijer eens dat die ontwikkelingen plaats hebben gevonden, omdat er geen consolidatie op zat. Daarom denk ik dat het nu juist tijd is om dat wel te doen. Want dat gebied is in best wel rap tempo gegroeid. En we zien nu dat er bepaalde druk ontstaat, waar we iets mee moeten. Vandaar het consolidatieverhaal. En is het niet juist zo dat door het amendement van Beter voor Dorst, wat de VVD ook mee ondertekend heeft, dat we die nachthoreca in een ander gebied stimuleren en daar allemaal groeimogelijkheden maken, waardoor we goed risico kunnen inschatten? Want de VVD is een ook ondernemerspartij. En als ondernemer moet je ook altijd een beetje een risico-inschatting maken. Wat is vraag? Wat is aanbod? En ik denk door eerst in die andere gebieden in te zetten, kunnen we kijken, hoeveel vraag is er dan straks nog over?

Als we dan nog heel erg veel vraag hebben, dan gaan we ook opnieuw kijken naar de Voorstraat Noord. Moet daar meer bijkomen? Maar is het niet handiger om eerst te kijken of we aan het aanbod kunnen voldoen in andere gebieden?

De voorzitter: De heer Den Heijer. Kort graag.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. Waardering voor het vurige pleidooi voor de ondernemersgeest. Dat waarderen wij altijd. En wij denken ook dat de ondernemers die afweging zelf heel goed kunnen maken. Daar heb je eigenlijk geen consolidatieregeling voor nodig. Want als een ondernemer zegt, dit is een gebied wat voor mij niet geconcentreerd genoeg is of divers genoeg is, dan ga ik me daar niet vestigen. Dan kies ik voor een ander gebied. En gelukkig stellen we beleid vast, waar u ook enthousiast over bent. Dat is hartstikke mooi. Waarin er nu verschillende gebieden zijn waar dat kan. En ik denk dat ook dat probleem van de nachthoreca per gebied te overzien is. Ik denk alleen dat de klachten met name gericht zijn op de bestaande nachthoreca die in dat gebied nu zit, waar we niet adequaat genoeg naar handelen, aldus de bewoners. En ik vind, en ik sta volledig aan uw zijde, dat we dat moeten doen. En ik denk dat het instellen van die suswachten ook daar ontzettend bij kan helpen. Maar het zou niet een reden moeten zijn, naar onze optiek, om het ontwikkelperspectief los te laten.

Maar in welke mate de ontwikkeling plaats zou moeten vinden, je hebt natuurlijk verschillende keuzes, daar wil ik best met u nog over nadenken of we daar een verbetering op kunnen maken.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Iemand riep mij. Gaat uw gang, mevrouw Van Vugt. Kan de heer Stam...

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel, voorzitter. Ik riep al een tijdje. Ik vroeg me af, waar komt precies de gedachte vandaan bij de VVD dat meer horeca ook meer kwaliteit en meer perspectief biedt? Je haalt toch ook een ander risico naar voren? En een ander punt is nog even de suswachten. Daarmee neemt u toch echt wel een voorschot op iets wat er op dit moment nog niet is, want daar besluiten we vandaag niet toe.

De heer Den Heijer: Ik beperk me tot de praktijk en de statistieken waar we ons aan hebben te houden. Ik vind het ook helaas niet leuk. Sinds 2013 is het eigenlijk alleen maar minder geworden in het aanbod in de binnenstad. Dit pleidooi is er juist op gericht om op een bepaald gemiddelde, op een bepaalde standaard te komen, die bij Dordrecht past. Waar jongeren gewoon naartoe moeten kunnen gaan. En waar mevrouw Van Vugt en ik samen een hapje kunnen eten. En misschien daarna nog eens een barretje in om een drankje te doen. En als we kijken naar de praktijk en de ontwikkeling van de Voorstraat Noord, dan heeft juist die ontwikkeling eigenlijk heel veel positieve elementen in zich gebracht. Want het is niet ontwikkeld met après skihutten of een lagere standaard, zoals u dat misschien zou omschrijven. Maar het is ontwikkeld met kwaliteitshoreca, die echt daadwerkelijk iets toevoegen aan onze stad.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Er staan in Voorstraat Noord ook nog wel wat panden leeg, waar gewoon kennelijk horeca niet eens bereid is om erin te trekken. Laten we alsjeblieft de kwaliteit verbeteren die er behaald is. En misschien dat nog een impuls geven. Graag zelfs. Maar ik denk zelf dat nog meer horeca daar misschien wel leidt tot juist een stukje afbraak van wat er nu is. Daar leiden ook de zaken onder die het nu gewoon goed doen.

De heer Den Heijer: Voorzitter, ik begrijp ontzettend goed welk punt het CDA ook hier naar voren brengt. En natuurlijk, daar moet je ook over meedenken. Ik kan me zomaar voorstellen dat zelfs partijen in deze raad er sympathie voor hebben. Maar als wij met ondernemers spreken die nu in dit soort gebieden actief zijn, die niet die zekerheid hebben van een horecaconcentratiegebied, die geven ons aan, we durven het niet aan. Want we krijgen klachten binnen. Er zijn altijd mensen die het niet zien zitten. En als wij onze kop boven dat maaiveld uitsteken, dan doen we dat niet. Dan durven we het niet aan. Het kost ons gewoon te veel tijd. En ik denk dat je die zekerheid echt aan de voorkant nu moet bieden. Maar dat vergt inderdaad een keuze waarin de elementen die het CDA naar voren brengt natuurlijk ook meespelen. Maar uiteindelijk moeten we wel kiezen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de heer Stam. En wat mij betreft gaan we dan door naar de volgende fractie hoor, want anders wordt het toch nog nachtwerk, lieve mensen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Kleine aanvullende vraag. Wat voor horeca daar ook komt? En ik heb de commissievergadering niet bijgewoond. Misschien is die vraag al gesteld. Maar als je daar meer horeca krijgt, hoe kijkt u dan tegen dat stukje Voorstraat Noord waar nu nog autoverkeer is? Wilt u dat dan ook autoluw maken? Want als jongeren kroeg in en kroeg uit gaan, dan loop je wel behoorlijk wat risico's. Hoe kijkt u daarnaar?

De heer Den Heijer: Ik hoor mensen lachen. Maar de heer Stam stipt precies het punt aan wat de horecaondernemers gemaakt hebben. Bijvoorbeeld een serveerster die over moet steken daar naar de terrassen tegenover. En destijds is met elkaar het gesprek gevoerd, juist ook met de bewoners, hoe kunnen we deze straat adequaat inrichten, waardoor je inderdaad voor die terrassen wat meer ruimte maakt? Dat is een ingewikkelde puzzel die je legt. Maar ik denk dat het alleszins redelijk is, ook in de gedachte wat de heer Van Leeuwen naar voren brengt, dat je dat wel samen maakt, die keuze in zo'n straat. Dat wij dat niet van bovenaf opleggen. Maar ik denk dat er desondanks wel gewoon ruimte zou kunnen zijn, in enkele stukjes, waar je ook een beetje mee kunt spelen, waardoor het aanbod op niveau blijft om daar toch op kwaliteit, maar ook op aanbod te kunnen ontwikkelen. Die ruimte ziet mijn fractie.

De voorzitter: Misschien goed als u nu uw termijn gewoon afmaakt. En dan gaan we naar GroenLinks.

De heer Den Heijer: Die stap van het amendement van het CDA, dat betekent in feite minder verlaatjes, geen geluidsonderzoek en geen suswachten. En dat is niet alleen

oneerlijk voor de kwaliteitshoreca, maar ook niet in het belang van de bewoners, die nu te maken hebben met horeca in hun straat, wat ik ook zojuist zei. Samen met Beter voor Dordt en de VSP dienen we daarom een amendement in, om perspectief te bieden en Voorstraat Noord aan te wijzen als horecaconcentratiegebied met een ontwikkelperspectief. We kunnen er nu voor kiezen om echt stappen te gaan zetten of het houden zoals het is, maar dan accepteren we de komende jaren ook de krimp en raken we uit zicht bij vergelijkbare steden. Laten we ook dat meewegen in ons besluit. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Van Engelen, GroenLinks. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. De Horecanota is uitvoerig besproken in de commissies. Daarom hebben we het vandaag alleen maar over moties en amendementen. En er liggen er twee over de Voorstraat Noord. Daar zal ik ook bij beginnen. In het huidige plan wordt dit een horecaconcentratiegebied, met de bestemming consolidatie. Wat betekent, behouden wat er is. Er komt niet nieuwe horeca bij, maar we laten het bestaande inslijten in ons stadsbeeld en verbeteren waar nodig. En dat verbeteren is nodig, zowel voor de bewoners als voor de ondernemers.

Het amendement van het CDA verbaast ons. In de commissie heeft het CDA meegestreden voor suswachten en een geluidsonderzoek. Allerlei maatregelen om het voor de bewoners leefbaar te maken. En nu willen ze de huidige situatie van overlast behouden. Onze vraag aan het CDA, wat heeft een Horeca Schakelpunt voor voordelen voor de bewoners van de Voorstraat Noord? De VVD zet daar een amendement tegenover die dan wel de Voorstraat Noord een horecaconcentratiegebied maakt, maar weer met een ander ontwikkelperspectief, namelijk verder groeien. Dat is ook niet een oplossing voor de ondernemers of bewoners, want we hebben het hier over de balans leefbaarheid en levendigheid. En het is gewoon goed gegaan, want voor ons ligt een horecaconcentratiegebied met de bestemming consolidatie. Het college heeft in dit geval die balans voor ons al gevonden. We hebben in de commissie vaak genoeg gehoord bij het consolidatieverhaal, op de Voorstraat Noord zitten ook die verbeterpunten. De verbeterpunten van de straat. Dat die terrassen veilig worden, dat het groener wordt, maar ook het geluidsonderzoek, ook de suswachten. Dan dat het gebied Dolhuisstraat, Westelijke Voorstraat en Kalkhaven niet is meegenomen als concentratiegebied begrijpen wij nog steeds niet.

De voorzitter: Voordat u verder gaat, een interruptie van de heer Den Heijer. Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Dank, voorzitter. En in dat opzicht fijn dat we met elkaar ook als raad kunnen ingrijpen. Waar mijnheer Katif ook vooroploopt bij Dordt-West. Dat we zeggen, de balans leefbaarheid en levendigheid, dat is uiteindelijk ook een beetje een politieke wegging.

En u weegt dan politiek nu af dat voor Dordrecht-West dat zomaar kan. Eigenlijk ook met een pennenstreek. Ik zie de potentie, maar u ook gelukkig. Wat maakt dan dat u dat voor Voorstraat Noord minder ziet?

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik denk een hele terechte vraag van heer Den Heijer. En hij stelde het net zelf ook al. Wij hebben natuurlijk als raadsleden onze voelsprietten ook midden in die samenleving staan. En er zijn berichten binnengekomen van bewoners van de Voorstraat Noord die zeggen, doe dit alsjeblieft niet. En er zijn berichten binnengekomen van de bewoners van Voorstraat Noord, doe dit alsjeblieft wel, wij vinden dit juist leuk. En de personen die het hebben gestuurd, zijn ongeveer gelijk. Dan ga je die afweging maken. En dan ga je kijken, waar zit het midden? En dat afwegen tegenover je eigen ideologie. En toen kwamen wij hierop uit. Wij hadden ook moties en amendementen in kunnen dienen, maar het consolidatieverhaal, het verbeteren van het gebied, dat zat er al. Dan gaan wij daarvoor.

De heer Den Heijer: Een vervolgvraag, voorzitter. Ik begrijp heel goed dat die afweging gemaakt wordt. Ik denk dat u dat ook goed onderbouwd heeft. Maar zit bij u de moeilijkheid in het amendement dat we misschien te ruim in de ontwikkelperspectieven zitten of zou het u helpen dat we dat bijvoorbeeld wat specifiek opschrijven? Want ik denk dat dat wel een wezenlijk verschil is namelijk.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dan ga ik de heer Den Heijer om een praktisch voorbeeld van specifiekere vragen. Want ik vind de ontwikkelperspectieven al vrij specifiek. Maar misschien heeft hij een ander idee erbij.

De heer Den Heijer: Dank voor het woord, voorzitter. In een ontwikkelperspectief is nu consolidatie. Daar zijn de meningen over verdeeld. Wat vanuit de bewoners daar nadrukkelijk naar voren komt, is dat in de nachthoreca. Dat ze daar eigenlijk niet op zitten te wachten dat daar nu de druk al te hoog is. Nu zie ik eerlijk gezegd voor nachthoreca ook andere plekken, die meer voor de hand liggen. Zou het iets zijn dat we bijvoorbeeld ontwikkelen op dag- en avondhoreca, zodat je die ruimte niet helemaal op pauze zet, niet helemaal dicht zet, maar wel die ontwikkeling door kunt pakken. Maar wel op een manier die ook past bij het gevoel wat ook in de straat voor een deel leeft.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, de VVD en GroenLinks kunnen op dit onderwerp elkaar heel goed vinden. En hier beginnen de wegen een klein beetje te scheiden, want wij willen hierin...

De voorzitter: Een gevaarlijke uitspraak is dat hoor. Kijk uit hoor. Onze wegen beginnen te scheiden.

Mevrouw Van Engelen: Maar dan net als bij The Fast and the Furious, dat we elkaar wel blijven aankijken zo heel mooi. Dat wel. Maar ik snap waar de heer Den Heijer op doelt van, stel dat we daar nu uitbreiden met dag- en avondkwaliteitshoreca. Dat snappen wij ook. Maar daar zien wij ook weer een risico in. Gaat dat daar gelijk draaien? Want de Horecanota is veel meer omvattend dan alleen die Voorstraat Noord. Er zijn veel meer gebieden die we gaan ontwikkelen.

En met het consolidatieverhaal is het al zo dat we natuurlijk die terrassen ook weer anders gaan inrichten. Moeten we dat gebied niet gewoon eventjes met rust laten, voordat we op die manier verder gaan?

De voorzitter: Dat is een goed voorstel. We laten dit even met rust. En u gaat lekker verder.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel.

De voorzitter: Nog vijftien seconden.

Mevrouw Van Engelen: Ik hoop dat ik dat ga halen, voorzitter. Hij is echt niet te lang. Dat beloof ik. Dat het gebied Dolhuisstraat, Westelijke Voorstraat en Kalkhaven niet is meegenomen als concentratiegebied begrijpen wij nog steeds niet. We hebben het de eerste oordeelsvormende commissie gezegd en we zeggen het vandaag weer, Dordrecht heeft potentie en onze inwoners, in het bijzonder onze jongeren, verdienen een eigen Dordtse nachtcultuur. Daarom dienen wij het amendement Versterking Dordtse nachtleven mee in. Het plan van de heer Portier om de hele Horecanota van tafel te vegen, dat lijkt ons niet het beste voor de stad. En daar zal ik verder geen woorden aan vuil maken. Dan nog een vraag aan Partij voor de Dieren. Tot slot, voorzitter. Wij snappen en staan achter de inzet op duurzamer voedsel en een betaalbaar gezond aanbod. Maar is er in het amendement nog ruimte voor keuzevrijheid? Mag een frietje op de markt nog of een veganistische bitterbal op het terras? Hoeveel wil Partij voor de Dieren zich gaan bemoeien met de keuzes van onze inwoners voor wat betreft eten in de horeca? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar Beter voor Dordt. De heer Katif.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. Dank ook voor de mooie woorden van GroenLinks ten aanzien van, toch als we dat niet gedaan zouden hebben, een gemiste kans voor jongeren. En met name dat stukje Dordrecht, want dat moet je niet vergeten. Een fantastisch mooi stuk Dordrecht. En diegenen die hier iets langer dan dertig jaar in Dordrecht zitten, die weten waar ik het over heb. Voorzitter, om even gelijk met het amendement van het CDA... Om de tijd enigszins te besparen, ik sluit me volledig aan bij datgene wat de VVD in principe aangeeft als het gaat om Voorstraat Noord. En ik wil even, na de beantwoording van het college, luisteren wat ze tegen daarin te brengen hebben. Onze amendement, voorzitter. Ik ben blij in ieder geval met alle ondertekenaars. Amendement van de VVD, dat hebben we mee getekend. De SP zijn we gewoon radicaal tegen. Maar ik ga niet zeggen waarom, aan de ene kant, want investeren... Mijnheer Portier, ik ga u vertellen waarom. Iets wat u in uw handen hebt binnen de gemeentelijke organisatie moet je organiseren of iets wat je aanbesteed. Daarom moet je even, als je een goede ondernemer... Binnen de organisatie van de gemeente moet je veel meer doen dan als je het aanbesteed. Aanbesteding kan iets goedkoper/veel goedkoper, namelijk dat je het binnen je eigen organisatie houdt. Die vergelijking wil ik niet doen. Voorzitter...

De voorzitter: Dit is lastig te volgen, dit gesprekje. Maar gaat u verder.

De heer Katif: Voorzitter, het amendement van de Partij voor de Dieren, Gezond, duurzaam en diverse horeca. Voorzitter, ik heb met verbazing zitten luisteren of te kijken naar datgene wat zij als wijziging willen inbrengen. En met name als het gaat om een gezonde en duurzame voedselomgeving. En ik lees, een groot deel van het aanbod van horecazaken van buiten de Schijf van Vijf is ongezond. Dacht ik, de Schijf van Vijf. Er zit

ook een stukje vlees bij. Dan denk ik, is dat het? Dat is één. Twee, moeten wij vanuit de gemeente al onze restaurants gaan voorschrijven dat ze de Schijf van Vijf moeten toepassen? Hoe moet ik dat even zien? Voorzitter, Het lijkt me niks, om eerlijk de waarheid te zeggen. Wij zullen daar tegenstemmen. Tot zover, voorzitter. Ik wacht even de beantwoording van het college in tweede termijn af.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we naar de VSP-fractie. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, vanuit de VSP nogmaals complimenten ook naar het college. En ook de commissies die we uitvoerig besproken hebben. Ik denk dat we volgens mij vijf commissievergaderingen hebben gehad over dit onderwerp. We hebben het ook gehad over de participatie in dit traject op sommige punten. En wat de heer Den Heijer aangaf, daar hebben we de wethouder ook best wel stevig op bevraagd. Dat is ook goed om dat te doen. We dienen mede met Beter voor Dordt het amendement in en ook met de VVD. En dan zou je zeggen, waarom doet de Senioren Partij dat? De heer Den Heijer heeft gelijk als hij zegt, de enige groep die in Dordrecht niet groeit, dat zijn de jongeren. En wat wij heel vaak terugkrijgen is van ouderen, maar ook van vaders en moeders dat hun kinderen buiten Dordrecht gaan studeren en vervolgens nooit meer terugkomen. Dat willen we geen één van allen. We moeten jongeren op de een of andere manier aan onze stad zien te binden. En als dat op het gebied van uitgaan, evenementen...

Daar hebben we het vandaag ook al over gehad. We moeten de jongeren aan onze stad zien te binden. En dat kan door een impuls te geven om jongeren daar ook de ruimte te geven. En niet alleen de jongeren, maar zeker ook de ouderen, want die twee gaan volgens ons namelijk hand in hand. En vandaar dat wij ook beide amendementen mee indienen. We hebben ook gewikt en gewogen over het amendement van het CDA. Die gaat ons iets te ver. En nogmaals, politiek is ook keuzes maken. Wij zullen instemmen met deze Horecanota en de twee amendementen. Daar wil ik het voorlopig even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar de ChristenUnie/SGP-fractie. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, we stemmen in met de Horecanota. Dan de amendementen. Het toevoegen van het gebied Dolhuisstraat, Westelijke Voorstraat en Kalkhaven aan het horecaconcentratiegebied Houttuinen en omstreken zorgt ervoor dat er wel een erg groot concentratiegebied ontstaat. Of de bewoners daar blij zullen zijn, dat is zeer de vraag. Voorkomen van overlast in zo'n groot gebied, dat lijkt ons vrijwel onmogelijk. Daarom zullen we tegen dit amendement van het Dordtse nachtleven van Beter voor Dordt en anderen stemmen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, is de heer Struijk zich ervan bewust dat dit amendement is ingediend, omdat er al zoveel horeca zit, waaronder ook nachthoreca, dat het maar beter is om het te clusteren in een concentratiegebied en daar ook zicht op te hebben? Want ook al maken we dit geen horecaconcentratiegebied, die zaken blijven er zitten. Waar de bewoners dan mee gaan dealen, dealen ze nu ook al mee.

De heer Struijk: Dank voor uw opmerking. Ik ben me er terdege van bewust. Ik vind het ook, dat geef ik eerlijk toe, best een lastige. Toch blijf ik bij het standpunt tegenstemmen. Het wordt een heel groot gebied. En eerlijk is eerlijk, zeg ik ook maar, versterking van het Dordtse nachtleven dat is voor ons ook niet zo'n geweldige titel. Dat spreekt ons, geef ik eerlijk toe, niet aan. Dat er nachtleven is, dat snappen. Ik kom er zo meteen nog op terug. Maar voor ons versterking, zoals in de nota staat, prima. Nog meer, dat hoeft van ons niet. Ik hoop dat het voldoende is. Dan ga ik gewoon verder.

De voorzitter: Gaat u verder.

De heer Struijk: De titel, dat komt dan lijkt mooi uit natuurlijk, van het amendement van de SP, Houd de binnenstad leefbaar, spreekt ons wel aan. Maar het geheel schrappen van verruimde openingstijden en de verlaatjes en geluiden gaat ons echter te ver. Er is een deel van de bevolking, jongeren, dat daar behoefte aan heeft. Hoor ik overigens niet bij. Maar daarom willen we dat voorstel wel een kans geven. Op voorwaarde dat overlast zoveel mogelijk beperkt wordt. Het amendement van de Partij voor de Dieren over gezonde en duurzame horeca is sympathiek. Ook wij zijn voor gezond en duurzaam. Maar om dat als gemeente af te dwingen, gaat ons te ver.

Ook is het onze indruk dat de tijd ervoor zorgt dat de horeca meebeweegt met de behoefte aan gezonder en duurzamer. Met betrekking tot de amendementen van de VVD en het CDA over de Voorstraat Noord wachten we de reactie van de wethouder af. Vooralnog geen steun. En eerlijk gezegd verwacht ik ook niet dat hij er gaat komen. Het woord consolidatie en de uitleg die ik daar vanavond van gehoord heb, sprak me wel aan. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de CDA-fractie. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Geachte voorzitter, de raad heeft vandaag echt heel duidelijk wat te kiezen. Gaan we inzake de Voorstraat Noord, vanwege de twee amendementen, ofwel voor meer horeca en mogelijk ook meer leegstand en ruimere openingstijden of nemen we in onze afweging daarnaast het belang van de inwoners mee van deze straat, om zodoende tot een goede balans te komen? Voor ons is het duidelijk dat we voor meer levendigheid willen gaan. En dan een kwaliteitsslag willen maken in de Voorstraat Noord. Met het aanwijzen van een horecaconcentratiegebied wordt de kwaliteit niet automatisch verbeterd. Dat zien wij echt als een wensgedachte. Door in te zetten op gewoon scherpe keuzes, dwing je misschien juist meer kwaliteit af. We willen binnen het hele plan voor de horeca, waar we gewoon van harte achter staan en waarvoor we veel waardering hebben, voor de Voorstraat Noord een andere keus maken.

Een deel van de bewoners zit duidelijk aan de taks en we hebben daar als raad nauwelijks kennis van kunnen nemen, omdat ook de commissievergadering op dit punt niet goed verliep. Het argument dat bewoners in de binnenstad nu eenmaal weten dat ze horeca et cetera als een gegeven moeten beschouwen gaat niet op, gezien het bestemmingsplan wat daar gewoon geldig is. Het is dan ook pijnlijk om te horen dat bewoners nu soms te horen krijgen, u had het toch kunnen weten, want u bent in de binnenstad gaan wonen. Dat is gewoon een oneerlijk argument, gezien het bestemmingsplan. Wij willen graag de lijn van de afgelopen tien jaar voortzetten, waar het als overlooptgebied geoormerkt was. En daar die kwaliteit aan toevoegen. De

woonfunctie heb ik het daarnet al over gehad. Het akoestisch onderzoek zouden we wel graag zien, omdat ook de bewoners van Voorstraat Noord daar wel degelijk baat bij hebben.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Die woonfunctie heb ik een vraagje over richting het CDA. Want mevrouw Van Vugt zei net ook tijdens het indienen van het amendement dat ze aangeeft waar dat staat. Maar ik kan dat oprecht niet vinden.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dat gaat om het visiestuk historische binnenstad. En dan het bestemmingsplan en de toelichting erop, bladzij 30. Daar staan alle termen uitgelegd en welke ontwikkeling ze voor ogen hebben. Pagina 30 van de toelichting op het bestemmingsplan historische binnenstad. Dan nog de reacties op de andere amendementen.

Mevrouw Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Mag ik mevrouw Van Vugt een vraag stellen?

De voorzitter: Het antwoord is ja.

Mevrouw Stolk: Waar is mevrouw Van Vugt bang voor, als het gaat over wonen? Kan zij dat wat meer duiden?

Mevrouw Van Vugt-Roose: We hebben een woningtekort. Ik mag het woord, neem ik aan? Ja.

De voorzitter: Dat heeft u altijd.

Mevrouw Van Vugt-Roose: We hebben een woningtekort in Dordrecht. En we willen daar allemaal wat aan doen. Dat is zo'n beetje raadsbreed. En nu is het op het moment dat een pand leeg komt in een horecaconcentratiegebied, mag ze zo'n pandeigenaar vragen, mag ik hier een horecazaak beginnen? En dan wordt die vergunning verleend, omdat er ook beoogd wordt dat er meer horeca komt.

Er staan al wat panden leeg. De horeca die al mogelijk is, die wordt kennelijk ook niet gevuld. We vinden dat gewoon eigenlijk het paard nu achter de wagen spannen. We willen liever dat wat er nu is kwaliteit krijgt. En woonfunctie moet je op dit moment gewoon nergens dwarsbomen. En waar ik verder heel erg bang voor ben, of heel erg, de mensen van de Voorstraat Noord, een deel van die mensen heeft heel duidelijk aangegeven dat er nu al wat overlast ervaren wordt, omdat er niet gehandhaafd wordt. En in plaats van dat je met een horecaconcentratiegebied, dan krijg je twaalf geluidjes en verlaatjes ten opzichte van de vier van nu. Met een Horeca Schakelpunt worden dat er vijf. Dat is hele kleine verruiming, maar het is een verruiming en niet die grote

verruiming naar twaalf. En daarmee kom je wel de ondernemers tegemoet, maar zeker niet de bewoners. Dat zijn een beetje mijn aanleidingen om toch dit amendement te schrijven, omdat ik graag het belang van de bewoners heel scherp wil schetsen.

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen toch nog.

Mevrouw Van Engelen: Ik ben op zoek bij het amendement van het CDA naar het voordeel voor de bewoners. Want ik hoor mevrouw Van Vugt net zeggen, als we een Horeca Schakelpunt worden, zijn er nog steeds vijf geluidjes en verlaatjes voor ondernemers. Dat is weer een voordeel voor de ondernemers. Waar zit het voordeel voor de bewoners in een Horeca Schakelpunt?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Het voordeel ten opzichte van een horecaconcentratiegebied zit hem in het kleinere aantal geluidjes en verlaatjes en in de kwaliteitsimpuls. Waar ze op uitkijken, waar ze lopen, waar ze wonen, krijg je een betere leefomgeving.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik was echt in de veronderstelling dat we best wel goede commissievergaderingen hebben gevoerd met elkaar, waar iedereen best aan was. En daar heb ik de wethouder meer voordelen horen noemen bij een horecaconcentratiegebied met de bestemming consolidatie voor bewoners, dan bij een Horeca Schakelpunt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik vind het jammer dat u geen vraag stelt, maar ik ga toch maar reageren. Natuurlijk, er kunnen altijd voordelen genoemd worden. En dat is ook vanuit een ander perspectief. Ik neem nu het perspectief van de bewoners heel duidelijk mee en niet alleen maar van de horeca en de ondernemers die erbij horen. Wij komen in onze balans hierop uit.

De voorzitter: Tot slot. En dan gaan we stoppen hoor, want u overtuigt elkaar gewoon niet.

Mevrouw Van Engelen: Ik weet, we gaan elkaar nu niet getuigen, voorzitter. Daarom ga ik het oplossen even door middel van deze interruptie hem straks even naar de wethouder door te kaatsen.

Kan de wethouder nog een keer benoemen, wat ook in de commissie toen is gezegd, over het horecaconcentratiegebied met consolidatie over de suswachten en het geluidsonderzoek? Want in mijn overtuiging is het zo dat dat niet gaat gebeuren als we een Horeca Schakelpunt ervan maken.

De voorzitter: Ik ben ervan overtuigd dat hij u heeft gehoord. Gaat u verder, mevrouw Van Vugt. Nog een paar seconden.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Die suswachten is misschien tegelijk een mooi punt. Die suswachten moeten we gaan afwegen bij de integrale afweging bij de Kadernota. Die zijn

op dit moment nog niet geregeld. Ik heb u horen zeggen dat wij daar hard voor gestreden hebben. Dat is niet zo. Wij willen ze wel, maar we zullen de afweging moeten maken. En we zullen een keus moeten maken tussen bijvoorbeeld armoedebeleid, cultuurbeleid, suswachten et cetera. Dat is nu nog niet geregeld.

De voorzitter: Dank u zeer. Partij van de arbeid, mevrouw Schnabel.

De heer Den Heijer: Voorzitter. Ik had nog een vraag.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel.

De voorzitter: Voordat u begint, toch nog een interruptie van de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Sorry, mevrouw Schnabel. Ik had nog een vraag aan het CDA. Want hoe weegt zij dan zo'n nieuwe nota? Want aan de ene kant trekt u uit het bestemmingsplan. Zegt u, maar dat is een aanloopstraat en dat zou dan niet conform bestemmingsplan zijn. En aan de andere kant zegt u, de onttrekking van woningen staat dan weer in de toelichting van het bestemmingsplan. In die zin klopt het dan ook weer niet. De vraag is even, met elkaar stellen we hier beleid vast wat wij graag zouden willen.

En vervolgens veranker je dat in de bestemmingsplannen, indien dat noodzakelijk is. Volgens mij zitten we nu met elkaar aan de voorkant dan te sturen en die kaders vast te stellen. En is dat volgens mij juist heel goed dat we dat op deze manier doen. Of ziet u dat anders?

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zie dat niet anders. Wij stellen nu de kaders. Dat klopt. En we stellen nu de kaders. Is het ook belangrijk om dat belang van de inwoners nu mee te nemen en niet over drie jaar tot de ontdekking te komen dat het toch niet echt gelukt is in die straat. En om duidelijk te zijn, wij willen niet verminderen van de horecaconcentratiegebieden, want we zijn voor het andere amendement van Beter voor Dordt. Daar had ik nog niks over gezegd. Sorry. Dat blijven er net zoveel. Deze straat ligt ook nog een beetje uit de route. Die suswachten moeten zich helemaal lens lopen om van A naar B te komen. Misschien als je dit stukje eruit haalt, dat het ook nog makkelijker wordt.

De heer Den Heijer: Voorzitter, nu begin ik wel op het punt te komen dat ik het gewoon oprecht niet meer begrijp. Want met elkaar met één pennenvoeg, zonder überhaupt iets van participatie... Er zijn heel veel partijen die ik daar de hele dag over hoor, over die participatie. Zeggen we met elkaar, één pennestreek, zonder iemand in die wijk gesproken te hebben, een hele flank in de stad wijzen we aan als een horecaconcentratiegebied met een ontwikkelperspectief, avond en nacht. Maar voor de Voorstraat Noord, waar een concentratie van horeca is, wat een overzichtelijke straat is, daar ontwikkelen we helemaal niet. Sterker nog, het CDA, hetzelfde CDA wat wel voor dat amendement stemt, betoogt nu, dat moet een stap terug, we maken er een Horeca Schakelpunt van. Hoe komt dat u dat op zulke twee verschillende manieren weegt? Ik begrijp dat oprecht niet.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Ik zal het nog een keer uitleggen. De Voorstraat Noord is in die zin een ander geval, omdat daar de bewoners wel degelijk last hebben gehad van het niet hebben van participatie, van een commissievergadering waar ze hun verhaal niet konden doen, maar gewoon het dagelijkse wat ze overkomt doordat ze daar wonen en last hebben van wat er nu gebeurt. En wij willen dat dat verbetert. Dat bijvoorbeeld de regels die er nu al zijn gewoon ook eens worden nageleefd door alle horeca die er zit. En de horeca wordt er ook beter van in ons voorstel. Ze gaan alleen niet die twaalf verlaatjes en geluidjes krijgen, maar ze gaan van vier naar vijf. En gezien de antwoorden die gegeven zijn... Alle vragen die gesteld zijn, bleek ook dat de horeca zelf nog geen behoefte heeft aan uitbreiding van geluidjes en verlaatjes. Dat geeft nog eens extra aan, waarom gaan we in dit gebied naar twaalf? En ik wil allerlei mogelijkheden scheppen in de stad, maar nu op dit moment niet hier, omdat het niet getuigt van een betrouwbare overheid. We hebben ze tien jaar lang ander beleid meegegeven.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we nu toch echt naar mevrouw Schnabel. Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, wij zijn ook voor een levendige binnenstad, maar we vinden inderdaad, en dat is al een aantal keer naar voren gekomen, dat het participatietraject met buurtbewoners slecht verlopen is.

Als mensen zo duidelijk hebben aangegeven dat ze niet gehoord zijn, dan heeft dat gewoon te wensen overgelaten. De binnenstad moet niet alleen levendig zijn, maar het is ook een plek waar je goed moet kunnen leven, want het is per slot van rekening ook een wijk. En waar we dan bang voor zijn? Die vraag werd eerder gesteld. Er moet oog zijn voor de nadelen van horeca in smalle, stenige straten, met appartementen die alleen aan de voorkant zitten, omdat het geluid dan extra hard ketst en je niet de mogelijkheid hebt om je van dat geluid af te wenden. En er moet oog zijn voor de voordelen van horeca op ruime pleinen. Horeca bij pleinen is daarom bij uitstek een plek waar jongeren en ook ouderen van horeca kunnen genieten, maar dat moet wel in goed overleg met omwonenden gebeuren, zodat ze vervolgens ook langer open kunnen blijven.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Maakt de Partij van de Arbeid een onderscheid tussen geluid inpandig of buiten, in het kader van overlast?

Mevrouw Schnabel: Buitenpandig veroorzaakt inpandig overlast, in de zin van, in de straat heb je overlast. En door de smalle, stenige straten, zoals we die kennen, komt dat geluid extra hard binnen. En als je alleen je woonkamer en je slaapkamer aan de voorkant hebt zitten van het pand, dan kan je niet ontkomen aan dat geluid. En dat is wat we bedoelen te zeggen.

De heer Den Heijer: Daar ben ik mee bekend, want dat is ook bij ons naar voren gebracht. Wat maakt dat u dan onvoldoende vertrouwen heeft in dat geluidsonderzoek, waardoor horecaondernemers hun pand echt zo moeten isoleren, zo moeten inrichten dat het buiten niet te horen is. Want dat is gewoon de voorwaarde, anders kun je

helemaal die verlaatjes niet krijgen. En dat met die suswachten, dat op straat, daar kort op wordt gezeten dat mensen gewoon naar huis worden gestuurd. Want ook die overlast probeer je daarmee aan te pakken. Wat maakt dat u dat onvoldoende vertrouwt?

Mevrouw Schnabel: Dat komt omdat we in meerdere commissievergaderingen te horen hebben gekregen dat er echt een heel groot aantal van de bewoners heeft aangegeven niet goed betrokken te zijn of het niet te willen, omdat het gewoon te veel overlast geeft. Op het moment dat het nu al zoveel overlast geeft, gaat het het niet beter maken als we het een horecaconcentratiegebied maken.

De heer Den Heijer: Voorzitter, nogmaals, er is daar een straat waar sprake is van concentratie van horeca. Daar zou je zomaar een horecaconcentratiegebied kunnen noemen. Nu gaan we dat zo noemen in het beleid. Dan zegt u eigenlijk, die suswachten en dat geluidsonderzoek, schrijf het maar op uw buik, daar kunt u naar fluiten, want wij willen dat niet. Dan blijft die horeca daar gewoon zitten. En hetgeen waar die bewoners tegenaan lopen, daar blijven ze ook tegenaan lopen als u dat besluit neemt. Terwijl u ze eigenlijk de waarborgen ontnemt om ze te beschermen tegen die overlast. Wat maakt dat u dat op die manier zo weegt?

Mevrouw Schnabel: Voorzitter, er wordt nu een situatie geschetst waarin wij zouden zeggen, we willen geen middelen bieden aan de bewoners om te meten wat het geluidsoverlast gaat zijn. Maar dat is niet aan de hand. Want op het moment dat we er een horecaconcentratiegebied van maken, dan zeggen we eigenlijk, we willen jullie meer verlaatjes en geluidjes geven. Op die manier heb je al indirect meer geluidsoverlast. Daar wil ik het graag even bij laten. En dan om verder te gaan, we denken dat het goed is om een klachtenmeldpunt in te richten dat openbaar inzichtelijk is, zodat buurtbewoners ook van elkaar kunnen zien, of althans niet bij naam en toenaam, maar gewoon wat de klacht is. En dat zou via Fixi een goede mogelijkheid kunnen zijn. En dan om naar de moties en amendementen te gaan. We zijn tegen het amendement van de VVD. Hieruit blijkt dat de binnenstad niet echt als woongebied gezien wordt en dat ook de belangen daarin niet goed tegen elkaar af worden gewogen. Het amendement van het CDA tekenen we mee. We denken dat het belangrijk is dat het inderdaad een Horeca Schakelpunt gaat worden. Het amendement voor de Partij voor de Dieren. We zijn voor dit amendement, omdat we denken dat het een goede impuls kan geven.

En ook met name omdat er in staat, of dat is later toegevoegd, dat ook jongeren en ouderen betaalbaar goed moeten kunnen eten. En dan als laatste het amendement van Beter voor Dordt over versterking van het Dordtse nachtleven. En daarin zijn we het eens met de VVD dat daarin inderdaad ook niet het participatietraject is meegenomen. We kunnen niet instemmen met dit amendement, omdat we denken, het zou goed zijn om eerst een participatietraject in te richten en de omwonenden daarover te consulteren. Want we hebben wel namelijk geluiden gehoord dat buurtbewoners er last van hebben. In die zin kunnen we er niet mee instemmen.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Wanneer is de Partij van de Arbeid tevreden na zo'n participatietraject?

Mevrouw Schnabel: De Partij van de Arbeid is tevreden op het moment dat er niet wordt gezegd, wij zijn niet betrokken bij de besluitvorming. En dat wordt nu heel duidelijk gezegd.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de Partij voor de Dieren. De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Voorzitter, horecaconcentratiegebieden, dat klinkt goed. Klare taal, heldere keuzes. Dat denk je misschien in eerste instantie, maar dan zie je dat het college dertien van dit soort gebieden in de hele binnenstad plaatst. Van de Houttuinen tot het Energiehuis, van het Groothoofd tot de Johan de Wittstraat. Eigenlijk wordt de hele binnenstad één groot horecaconcentratiegebied. En hoe noemt het college dat? Wat is de titel van hoofdstuk zes van de Horecanota, visie. Maar dat is juist waar het aan ontbreekt. De horeca in de Dordtse binnenstad is diffuus en verspreid. En dat wordt met deze nota nog erger. Dat is niet goed voor de horeca zelf. En sterker nog, de Partij voor de Dieren denkt dat dit ten koste gaat van de levendigheid van de Dordtse binnenstad.

In alle horecaconcentratiegebieden, eigenlijk in vrijwel de hele binnenstad, mogen horeca later openblijven en meer geluid produceren, als dit raadsvoorstel wordt aangenomen. Wij zouden dat prima vinden als de nachthoreca daadwerkelijk geconcentreerd was. Maar we vinden het niet goed dat deze keuze voor vrijwel de hele binnenstad wordt gemaakt. Zoals de al PvdA aangaf, het is ook een woonwijk. Daarom steunen we, geloof het of niet, het amendement van de SP hierover, ondanks dat ons enthousiasme over dit amendement in eerste instantie niet overhield. Op deze manier wegen wij ook de amendementen...

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Vraagje aan de heer Groenewege. Want ik snap waar die vandaan komt. Maar bij de wens die hij uitsprekt, zie ik een gigantische binnenstad vormen. En wij hebben een hele mooie bijzondere binnenstad, maar zo heel erg groot is hij niet. Het zijn losse gebieden. Maar u zegt ook, bijna de hele binnenstad is een horecaconcentratiegebied. Maar ik wil eigenlijk zien dat dat bij elkaar in de buurt ligt, geclusterd is. Dan is dat toch al zo? En welke andere kant kunnen we dan nog op? Hoe ziet u het dan voor zich?

De heer Groenewege: Wij hebben de indruk dat het in vergelijkbare steden niet zo verspreid is. Dat je niet van de Houttuinen tot het Energiehuis een enorm horecagebied hebt. En wij vermoeden dat juist die verspreidheid eraan bijdraagt dat mensen de indruk hebben dat Dordrecht niet levendig is, omdat iedereen over de hele binnenstad verspreid is. Dat is ons punt.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dan moet ik gelijk denken aan de stukken inderdaad juist tussen bijvoorbeeld de binnenstad en het Energiehuis, waar niks gebeurt, waardoor

er geen doorstroom is. Is het dan niet juist zo dat we die stukken Horeca Schakelpunten moeten maken of nachtlevens moeten toevoegen om die doorstroom van het centrum naar het Energiehuis te creëren?

De heer Groenewege: De Partij voor de Dieren is het daar niet mee eens, omdat het probleem wat je dan creëert, is nogmaals dat je overlast ook verspreid over de hele binnenstad. En wij verlangen juist visie op de concentratie van die overlast, zodat je die minimaliseert. En je hebt dan een levendig horecagebied, wat wij als Partij voor de Dieren ook willen en steunen. En je hebt een leefbare binnenstad.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dan tot slot nog een vraag. Waar moet die concentratie dan zitten? Welke plek in Dordt gaan we aanwijzen?

De heer Groenewege: Dat is de visie die wij niet willen opleggen, maar die wij van het college hadden verwacht, een keuze daarin. Maar denk bijvoorbeeld aan de omgeving van het Scheffersplein. Waarom zou het daar niet kunnen? Waarom moet het over de hele binnenstad verspreid zijn?

De voorzitter: Gaat u verder.

Mevrouw Van Engelen: Mag ik nog antwoord geven op de vraag, waarom zou het daar niet kunnen?

De voorzitter: Ja, maar dan gaan we daarna wel echt door, want anders wordt het echt nachtwerk. En dan zijn we zelfs later klaar dan dat de horeca dicht is.

Mevrouw Van Engelen: Snap ik. Sorry, voorzitter. Mijn slaapritme is helemaal afgestemd op dat van de nachthoreca. Ik zit hier heel lekker juist. Maar waarom kan het niet op het Scheffersplein? Dat is een vierkant plein. Dat is gewoon niet genoeg. Onze stad is groter dan dat.

De heer Groenewege: Zeker, maar niet dertien keer zo groot. Je hebt niet dertien keer zoveel horeca nodig. En dat is ons punt. En op deze manier wegen wij ook de amendementen van andere partijen. Het amendement van Beter voor Dordt en co definieert een behoorlijk groot gebied waar her en der wat horeca zit als een groot horecaconcentratiegebied, zonder participatie met de omwonenden en bewoners notabene. Daar bedankt de Partij voor de Dieren voor. Het amendement van het CDA vinden wij meer recht doen aan de ingewikkelde belangenafweging in de Voorstraat Noord dan het amendement van de VVD. Die eerste zullen we steunen. Die laatste niet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan ga ik naar Gewoon Dordt. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Uitgebreid over alles gesproken in de commissie. Er liggen nu een aantal amendementen voor, waarbij wij kunnen aangeven dat we amendement 5, voor de versterking van het nachtleven, in tegenstelling tot onze buurman juist wel steunen. En dan gaat het met name om dat het als horecaconcentratiegebied best geborgd mag worden. Want ondanks de toezegging van de wethouder lijkt er toch nog wat onzekerheid te zijn met betrekking tot eventuele

toekomstige bedrijfsovername. Een ander die ik eruit licht, is er één van mijn buurman, mijnheer Groenewege. Dat is A7, over een gezonde, duurzame en diverse horeca. En dan in combinatie... Ik zie die schrijf van vijf voorbijkomen. Serieus, voorzitter, het eerste waar ik aan dacht, en dat heb ik al tegen een aantal mensen gezegd, is om een speklapjesbar te beginnen. Serieus. En dan tot diep in de nacht of zo. En weet ik veel horeca 2 voor aan te vragen. Geen idee. Maar ik kreeg het helemaal Spaans benauwd, omdat ik dacht zo van, laten we alsjeblieft ook mensen nog zelf laten nadenken over wat ze wel of niet willen. En als je dan al heel principieel zou willen zijn dat er gezond iets moet zijn in de horeca, dan moet je alle alcohol weghalen. En volgens mij, voorzitter, of het dan één gebied is of dertien, maakt dan ook allemaal niet meer uit, want dan zie je gewoon niemand meer.

De voorzitter: De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Voorzitter, ik vind het niet zo prettig dat de suggestie gewekt wordt alsof wij hier als Partij voor de Dieren mensen wat willen opleggen als het gaat om gezonde voeding. Het probleem is juist dat als je nu naar de voedselomgeving kijkt, dat het aanbod heel erg eenzijdig is en niet divers en dat er vrijwel alleen maar ongezonde voeding is. Waar we juist voor pleiten, en ook waar dit amendement op inzet, is juist een meer divers horeca-aanbod, waar er juist een keuze is. Waar mevrouw Koene kan kiezen voor haar speklapje, maar waar er voor ons ook iets te kiezen is. En die diversiteit mist nu in het straatbeeld. Vandaar dit amendement. En wellicht dat die keuzevrijheid voor mevrouw Koene, maar dat hoor ik graag van haar, toch ook belangrijk is.

Mevrouw Koene: Voorzitter, mijn keuzevrijheid is zeker belangrijk. En ik heb helemaal niet het idee dat er geen voldoende keus te maken is op dit moment. Op steeds meer plekken waar ik kom, want ook ik kom weleens in de horeca, gaat bijvoorbeeld alle vleesvarianten van de bitterbal eruit en hebben we oesterzwammenballen.

Dat overleven we allemaal. Maar daar gaat het allemaal niet om. Het gaat erom dat ik überhaupt vind dat wij als politiek ons niet moeten bemoeien met wat ondernemers doen in de stad. Laat mensen ook vanuit hun eigen passie, vanuit hun eigen ondernemerszin ervoor zorgen dat zij een zaak neerzetten waar ze hun doelgroep aan zich binden. En dan kunnen wij kijken of we daar wel of geen gebruik van maken. En daar zijn ze.

De voorzitter: Graag stilte weer voor mevrouw Koene. Gaat u verder.

Mevrouw Koene: Even afsluitend, voorzitter. Dat is dat wij in ieder geval niet amendement 9 zullen steunen over het perspectief Voorstraat Noord. En dat is, omdat zo soms kom ik daar weleens in de buurt en spreek ik daar weleens met mensen, en dat wij het idee hebben dat zowel de bewoners als de horecaondernemers zelf op dit moment tevreden zijn met de situatie en niemand één, twee, drie gaat omvallen. Ik ga heel erg voor het pleidooi van mevrouw Van Engelen voor het consolideren.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan we naar de heer Gündogdu van Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter dank u wel. Voorzitter, om te beginnen wil ik het college bedanken voor deze nota. En uiteraard al die horecaondernemers die dag en nacht

keihard hun best doen om ons, alle Dordtenaren, van al het moois te bedienen die zij kunnen bieden. Want daar moeten we toch wel even bij stilstaan. Want het is een branche die de afgelopen jaren enorm hard is getroffen en nog steeds ook heel veel problemen ervaart om dagelijks hun hoofd boven water te houden. Veel respect voor die mensen. Voorzitter, komend richting de amendementen. Amendement A9 van onder andere VVD en amendement, eens even kijken heel snel, van het CDA, dat is A8. Wij hinken op twee benen, voorzitter. En dat heeft een heel eenvoudige reden. Wij denken dat als je als overheid te veel zou willen reguleren dat dat niet altijd ten goede komt aan een ontwikkeling in een bepaalde straat. Heeft een eenvoudig reden, voorzitter. De Voorstraat Noord heeft zich de afgelopen jaren vanzelf ontwikkeld tot waar het nu staat. Natuurlijk is daar de gemeente ook een aanjager van geweest.

En op dit moment is het zo dat weleens een extra toevoeging of extra toevoegingen van horecabedrijven daar een neerwaartse spiraal teweeg kan brengen. En dat moeten we juist niet willen, omdat de druk, zoals wij dat vernemen van de ondernemers, maar ook van de bewoners, best hoog is. Wat dat betreft zijn wij van mening, datgene wat je nu hebt, zou je moeten koesteren. Maar zo kennen wij dan deze wethouder ook wel, dat als er een mooie mogelijkheid zich voordoet waarvan hij denkt, het college denkt dat dat een mooie toevoeging is voor de Voorstraat en de ambities voor dat gebied, dat hij zeker ook richting deze raad zal komen van, beste raad, u heeft een visiedocument vastgesteld. Maar nu heb ik me een ondernemer en we hebben de ambitie om de ondernemers te omarmen, ik wil deze onderneming toestaan.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De heer Gündogdu: Een interruptie? Nee. Ik ga verder.

De voorzitter: Wel een interruptie. Mevrouw Van Vugt, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Begrijp ik het goed dat u bent voor consolideren? Dat antwoord hoor ik zo wel. En bent u zich ervan bewust dat een horecaconcentratiegebied per definitie betekent dat er niet geconsolideerd wordt, omdat het aantal verlaatjes en geluidjes meer dan verdubbelt?

De heer Gündogdu: En dat is juist hoe in mijn inleiding ben gestart. Juist in deze maatschappij en in deze samenleving, en met name de horecabranche, je kan vanuit de overheid of de gemeente heel veel willen reguleren en heel star daarin zijn, maar ik denk dat je gelijk per casus ook moet gaan kijken en die ruimte ook moet bieden aan zowel het college en deze raad om te kijken, past deze ontwikkeling in dat gebied? En als we nu heel star, of het een horecaconcentratiepunt wordt, consolidatiepunt wordt of een Schakelpunt wordt, wij zijn van mening, daar moet je echt wel in kunnen laveren. Voorzitter, en ik kijk even het college aan wat hun mening is met betrekking tot deze amendementen. Dan kom ik even terug op wat ik zojuist aangaf. We hinken op twee benen als het gaat om dit amendement. Amendement, als het gaat om gezonde, duurzame en diverse horeca.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: De heer Gündogdu stelt nu nogmaals van, ik hink op twee benen. Maar volgens mij stelde de heer Gündogdu net ook dat hij zich heel erg bewust is van de derde optie, namelijk de gouden middenweg noemen we dat toch, of de gulden middenweg van dat consolidatieverhaal. Proef ik nu nog twijfel tussen de amendementen of heeft u eigenlijk al bedacht, weet u wat, hoe het in de Horecanota staat, dat vind ik eigenlijk wel prima?

De heer Gündogdu: Datgene wat in de Horecanota staat, is ons uitgangspunt. Maar wij voelen wel of wij denken wel mee, en dat is volgens mij ook de vraag van het college, u hoeft niet zo strikt die keuze te maken tussen een amendement van de VVD en die van het CDA. En dat is wat ik daarmee bedoelde te zeggen.

Mevrouw Van Engelen: Laten we gewoon niet kiezen. Doen we gewoon allebei niet.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Gündogdu: En dat is wat ik zojuist heb aangestipt. Ik ken deze wethouder als iemand die, als een kans zich voordoet waarvan hij zegt, dit is mijn kans, dit wil ik echt omarmen, dan komt hij naar deze raad en zegt, ondanks dat u iets heeft vastgelegd, ik wil u dit toch voorleggen. Zo ken ik hem. Voorzitter, amendement van Partij voor de Dieren, gezonde duurzame en diverse horeca.

We hebben dat gisteren in de fractie besproken en het is een heel nobel streven, zeg ik er wel bij. Alleen even wat praktische zaken, zoals mevrouw Koene dat ook aanstipte. En dan kijk ik even in de richting van mijnheer Groenewege. Wat is de rol van de gemeente? Moeten we dan zo'n ondernemer echt gaan aanjagen van, kom naar Dordrecht en u krijgt de gelegenheid om een locatie te krijgen, mits u aan deze voorwaarden voldoet. We zijn even zoekende, wellicht dat u daar nog antwoord op kunt geven, of wellicht de wethouder dat wil doen. Voorzitter, vervolgens amendement van het SP. Daar gaan we helaas niet mee instemmen, mijnheer Portier. Mag helderder zijn. En het amendement op initiatief van Beter voor Dordt, waar wij ook zeker onze handtekening onder hebben gezet, dat spreekt voor zich. Daar wilde ik het even bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan ga ik naar de SP-fractie. De heer Portier, gaat uw gang.

De heer Portier: Voorzitter, voordat ik op de losse amendementen en moties inga, even een schets van de problemen, zoals ik ze zie tegenover van hoe de VVD ze ziet. De VVD ziet een heel groot probleem en het college ook met het vertrek van jongeren uit onze stad. En het komt niet omdat hier geen hoge onderwijsinstellingen zijn. Het komt niet omdat er veel te weinig betaalbare woningen zijn. Jongeren vertrekken uit deze stad, omdat ze niet tot laat in de nacht uit kunnen gaan. Dat ze midden tussen Breda en Rotterdam wonen, waar het aan alle beide kanten wel kan, dat maakt dan kennelijk niet zo uit. Maar ook als na hun studie jongeren terug zullen willen keren naar onze stad, dan vinden ze daar geen betaalbare starterskoopwoningen of betaalbare huurwoningen. Het

is niet zo gek dat het aantal jongeren in onze stad afneemt en dat het logisch is dat onze bevolking verouderd.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Bij interruptie, de heer Den Heijer.

De heer Den Heijer: Ik had nog een aanvulling, voorzitter Het ontbreken van de nachttrein, dat had ook nog in uw rijtje gekund.

De heer Portier: Als u een nachttrein wil realiseren, heeft u mij aan uw zijde. Dan kom ik nu met het voorstel dat de leefbaarheid van onze binnenstad flink aan kan tasten. Weer een bevolkingsgroep die de stad uitgejaagd wordt, namelijk binnenstadbewoners. En wat is het idee? Wat is de analyse? Dat er hele grote groepen mensen zijn die aan het einde van de nacht met zachte drang uit de horeca verwijderd moeten worden. En die dat zo verschrikkelijk jammer vinden, dat ze het eigenlijk in onze stad niet meer zo zien zitten. Maar wat is de situatie? Tegen sluitingstijd, ook in de weekenden, is er gewoon bijna niemand meer in de horeca. Waarom willen sommige ondernemers dan toch dat het af en toe heel later kan worden? Zodat ze dan verwachten dat wel de mensen massaal toestromen en tot twee uur, drie uur in alle kroegen blijven? Het aantal kroegen dat afgenomen is van 38 tot 29, wat ook al niet wijst op een hele grote vraag.

Dat betekent natuurlijk dat ze gewoon bruiloften kunnen organiseren, een feest en daarvoor zaken kunnen verhuren, want anders heb je gewoon niet genoeg publiek om zo'n late avond op het vullen. Maar dat betekent dat het aantal gelegenheden wat openstaat voor het algemene publiek eerder af zal nemen dan toe zal nemen. Maar voor een hele kleine groep van enkele tientallen bezoekers gaan we de leefbaarheid van onze binnenstad voor duizenden bewoners aantasten. Dat lijkt me echt geen goede zaak. Laatste punt hierover. Een probleem met de verruimde sluitingstijden is ook het gebrek aan professionele handhaving in de nacht. En dat gaan we niet oplossen met twee suswachten, die niet dezelfde bevoegdheid en niet dezelfde opleiding hebben als handhavers. En die moeten omgaan met de meest lastige gasten, die midden in de nacht stennis schoppen. De moties en amendement laat ik even aan de stemverklaringen over, want ik zie dat mijn tijd op is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Pichel. Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ook weer bij dit voorstel, voorzitter, regeltjes, meningen, nog meer meningen, angst, weerstand. Je kunt er de klok op gelijk zetten. De Horecanota is een plan dat erop gericht is om de inwoners en bezoekers van onze mooie stad datgene te bieden wat onze eerste opdracht is in het leven om te ervaren, en dat is plezier. En wat is dat toch met die Voorstraat Noord? Als iets zich continu presenteert, dan wil er iets gezegd worden. En ik weet niet of u het nog weet, maar zo'n driekwart jaar geleden heb ik nog een presentatie gehouden. En toen hebben we gesproken over de verbinding tussen de Poort en de Grote Kerk ja. Deze weg wil weer tot leven komen. En dat betekent niet per se nachtleven, maar wel leven. Dan een amendement van Partij voor de Dieren. Zoals u wel bekend is, is Forum voor Democratie geen voorstander van regeltjes opleggen of inderdaad ondernemers vertellen wat ze moeten doen. Maar als Partij voor de Dieren met de Schijf van Vijf nu ook vlees gaat adviseren, dan ben ik toch

heel sterk geneigd om voor te gaan stemmen, want dit is wel heel bijzonder. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Groenewege: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van de heer Groenewege.

De heer Groenewege: Misschien om toch even te verhelderen. Ik heb een gesprek gehad met het Voedingscentrum. En daar heb ik ook de vraag gesteld, waarom staat nog steeds vlees en vis in die Schijf van Vijf? En toen heeft het Voedingscentrum benadrukt, daar is iedereen vrij in om te kiezen. Je mag kiezen in die categorie, kies je plantaardige eiwitten, kies je dierlijke eiwitten? Alleen veel mensen associëren die Schijf van Vijf nog met vlees. De keuzevrijheid staat voorop. En ik denk dat dat Forum voor Democratie wellicht aan kan spreken.

Mevrouw Pichel: Kleine reactie inderdaad, voorzitter. Sowieso met de Schijf van Vijf dacht ik, is het nu al 1982? Maar zeker, keuzevrijheid spreekt ons absoluut aan. Alleen het opleggen van een keuzevrijheid, dat strookt wat mij betreft dan weer niet. Maar ik vind hem interessant.

De voorzitter: Dank. Dan gaan we naar de Fractie van Waardhuizen. Mevrouw Van Waardhuizen.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Dank, voorzitter. De Horecanota biedt wat ons betreft een prima kader voor het stadsbrede horecabeleid en haar bijbehorend beleidsinstrumentarium, waarin onder verlaatjes en geluidjes. Uit die woorden zult u begrijpen dat we het amendement van de SP niet zullen steunen. Daarentegen onderschrijven we wel het belang om onze Dordtse nachtleven een steun in de rug te geven en zullen daarmee het amendement van Beter voor Dordt steunen. Verder kunnen we ons aansluiten in grote lijn bij de woordvoering van de VVD, daar waar het gaat om het ontwikkelperspectief van de Voorstraat Noord en niet het consolidatievoorstel van het CDA. Tot slot, voorzitter, het amendement van de Partij voor de Dieren.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Hier moet echt even iets hersteld worden. Wij stellen meer voor dan in het raadsvoorstel staat. Daar staat consolidatie. En wij stellen voor consolidatie met kwaliteitsimpuls. Het is een plus. Dank u wel.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Dank voor de verduidelijking. Het amendement van de Partij voor de Dieren. Gezonde en duurzame en diverse horeca is naar ons idee steeds meer te vinden in onze stad. En is het ook aan de horeca om op behoeften in te spelen. En aan de consument om kritisch te zijn op het eigen eetgedrag. Wat ons betreft

biedt de Horecanota daar ook kader voor en zullen we het amendement van de Partij voor de Dieren niet steunen.

De voorzitter: Dank u zeer. Dan gaan we naar de Fractie van Leeuwen, tot slot. De heer Van Leeuwen, gaat uw gang.

De heer Van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb het al vaker gezegd in de raad en de commissies, voor mijn partij is inspraak en betrokkenheid van inwoners met het beleid van het grootste belang. Dit geldt ook voor het horecabeleid. Hoewel ik persoonlijk denk dat het goed is dat het horecabeleid regelmatig wordt gemoderniseerd, heb ik toch wel mijn sterke twijfels of er voldoende mogelijkheden zijn geboden voor de inwoners op te participeren. Ik heb het net al gezegd, de bewoners van de Voorstraat Noord vanaf het Steegoversloot tot aan Nieuwbrug hebben er meerdere malen over geklaagd dat ze niet voor overleggen zijn uitgenodigd. In een brief bestemd om raadsleden nog voor deze raadsvergadering in te lichten, wordt zelfs gesteld dat het pertinent onjuist zou zijn.

Dat het college heeft gesteld dat er een zorgvuldig participatieproces is geweest. Eigenlijk voordat, tenminste voordat ik nader tot de inhoud kom, vind ik het wel belangrijk om even de wethouder voor te leggen wat hij ervan vindt. Of het een zorgvuldig participatieproces is geweest? Vooruitlopend daarop het amendement van het CDA, Partij van de Arbeid. Horeca Schakelpunten Voorstraat Noord consolideren met een kwaliteitsimpuls, dat ondersteun ik wel. Het amendement van de dierenpartij niet, want ik vind dat aanbieders van horeca of de exploitanten bepalen wat het aanbod is en de consumenten bepalen wat ze eten. En daar hoeft het college niet tussen te zitten. En ik vind zelf wel dat er voldoende keuze is op dit moment. Het amendement van de SP ondersteun ik niet. En tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan hebben we daarmee de eerste termijn van de raad gehad. Gaan we door naar het college. Wethouder Burggraaf.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. Het voelt al een beetje als dat het nachtleven een beetje begint toe te treden. Voorzitter, ik heb vooral eigenlijk alleen maar veel discussie over de amendementen gehoord en de motie. Als ik daarop reageer, heb ik volgens mij alles wel afgedekt. Dan begin ik met amendement 6, Houd de binnenstad leefbaar. En daarvoor zou ik tegen de SP en de Partij voor de Dieren willen zeggen dat het beeld wat daar wordt geschetst echt niet de juiste is. En we om die reden ook dit amendement ontraden. Omdat nu juist in deze Horecanota gezocht is naar de balans tussen levendigheid in die binnenstad en leefbaarheid. En ik denk dat dat onze binnenstad ook zo uniek maakt, is als je gewoon kijkt in die historische binnenstad, dat je heel veel aparte plekjes hebt zitten die een heel eigen karakter hebben. Kijk maar hoe de horeca rondom de Kunstkerk zich ontwikkelt. Als je kijkt hoe het op het Scheffersplein zit. Hoe het bij Voorstraat Noord is. Hoe het bij Merz en die omgeving is. Die hebben allemaal hun eigen kwaliteit. En dat maakt denk ik juist onze stad krachtig. En tegelijkertijd ben ik het ook eens met alle raadsleden die zeggen, er zit nog zoveel meer potentie in en laat dat alsjeblieft nog wat meer leven in onze stad. En dat is waar we de ruimte in deze Horecanota voor bieden. Waarbij we tegelijkertijd over die leefbaarheid hebben geïntroduceerd om met suswachten te gaan werken. Ik wil echt ontkrachten het verhaal wat door de SP wordt neergezet, als zijnde dat die niet de kwaliteit zouden

hebben om die taak goed te doen. We hebben gewoon in het verleden dat eerder gehad en die hebben naar grote tevredenheid van zowel de ondernemers als bezoekers in die binnenstad gefunctioneerd. Daar hebben we alle vertrouwen in dat die juist een hele goede waarde kunnen brengen. Enerzijds omdat ze zorgen dat tussen die verschillende concentratiegebieden bezoekers erop worden gewezen van, u staat wat te lang buiten te praten. Loop even door naar de volgende horecazaak of ga even huis. En tegelijkertijd ook een oogje in het zeil kan houden op de verschillende horecazaken. Want dat heb ik ook in de commissie benadrukt, er is gewoon een verantwoordelijkheid van elke ondernemer zelf om te zorgen dat ze op een zorgvuldige manier met hun bezoekers en omgeving omgaan. En juist als je oren en ogen hebt, kan je zien als ze gevallen zijn waarin dat niet goed uitpakt. Kan je ook veel beter als gemeente het gesprek aan met die ondernemers. En als het nodig is ook daarop gaan handhaven.

En tegelijkertijd, ook in die levendigheid hebben we gezegd, horecaconcentratiegebied, laten we daar dat akoestisch onderzoek op de gevels en de panden doen, zodat je naar verbeteringen kan zoeken. Daar geeft u nu ook budget voor. Je bent juist aan levendigheid van de binnenstad aan het werk en tegelijkertijd zeker ook aan de leefbaarheid in die binnenstad een bijdrage aan het leveren. Dan amendementen A8 en A9, die het college allebei ontraadt. En dat is om de reden... Laat ik allereerst even zeggen, de participatie. Daar werden wat opmerkingen over gemaakt. Ik heb het in de commissie ook toegelicht. Er zit een participatieniveau hier in de Horecanota, waarin je een aantal uitgangspunten doet. En dat heb ik ook toegelicht. Als we een vervolgstap ingaan naar een horecaconcentratiegebied, dan hebben we op dat vlak, als het gaat bijvoorbeeld om de kwalitatieve inrichting van terrassen en dergelijke, ook nog weer een nieuwe participatie met de omgeving. En mijn conclusie is dat bij Voorstraat Noord het vooral zit in het feit dat de buurt heeft aangegeven waar zij verbeteringen zien in de straat, die de gemeente ook ooit heeft opgehaald. Maar dat heb ik in de commissie toen toegelicht door bij ons capaciteitsgebrek het een tijd stil heeft gelegen. En dat hebben we gelukkig nu weer opgepakt en kunnen we ook snel aan die nieuwe inrichting een vervolg gaan geven. Ik ben ervan overtuigd dat we daarmee, ook een zorg die in de buurt is ontstaan, snel weer kunnen bedienen en verbetering in kunnen aanbrengen. En dan voor de balans in Voorstraat Noord. Daar is gewoon nu al veel horeca. En dat hebben we nu juist beoogd in deze Horecanota om daar duidelijkheid op te scheppen, dat de horeca die er nu in deze omvang zit, dat die een plek krijgt, maar tegelijkertijd ook dat die nu in een balans zit die niet nog verdere groei van horeca toestaat. En daarom hebben we het een consoliderend karakter gegeven. Het enige wat er dan verandert, is inderdaad dat je van vier verlaatjes, geluidjes naar twaalf gaat. Maar ook daarvan hebben we gezegd, heb ik gezegd in de commissie, moet dat natuurlijk wel gaan in een goede balans met de omgeving. Maar dat geldt voor alle horecaconcentratiegebieden. En de zorg van het CDA, als het gaat om dat er woningen zouden verdwijnen, ik kan u garanderen dat dat niet het geval is. En ik denk dat een deel van de verwarring ontstaat, u verwijst naar het bestemmingsplan, maar feitelijk ook de vorige Horecanota uit 2012, is dat even uit mijn hoofd gezegd, een voorganger hiervan verwijst. Dat is niet iets wat in deze Horecanota staat als uitgangspunt. En dat is ook niet waar we op zullen gaan sturen in dat gebied.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter.

De heer Burggraaf: Daarmee ontraden wij een amendement om nog meer te gaan intensiveren Voorstraat Noord. Zou ook niet passen bij het participatietraject en de uitkomst daarvan.

Mevrouw Van Engelen: Is alleen een verduidelijkende vraag hoor.

De heer Burggraaf: En ook niet om terug te schakelen naar een Horeca Schakelpunt.

De voorzitter: U krijgt het woord, maar ik laat altijd even de zin afmaken. En we weten bij wethouder Burggraaf dat hij lange zinnen kan maken. Mevrouw Van Engelen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Ik dacht, voordat we het wethoudertrucje krijgen van, ik praat snel door, het wordt gewoon alleen een vraag. Begrijp ik hier nu een beetje uit, want ik heb dat zelf ook wel een keertje bekeken, maar ik zit daar niet helemaal goed in, is het niet zo dat het beleid wat we nu vaststellen, dat is eigenlijk leidend voor het bestemmingsplan en niet andersom?

De heer Burggraaf: Dit zijn de kaders die u vaststelt. En die vertalen we vervolgens naar nadere regels. Terrasregels bijvoorbeeld is een college bevoegdheid. En op het moment dat je nieuwe omgevingsplannen gaat maken, dan geef je daar weer een update aan. Dat klopt. Volgens mij ben ik dan wel duidelijk geweest over de discussie van Voorstraat Noord.

De heer Den Heijer: Voorzitter.

De voorzitter: Toch niet helemaal kennelijk. De heer Den Heijer, gaat uw gang.

De heer Den Heijer: Het college hanteert in ieder geval een consequente lijn. Het is niet de lijn hoe mijn fractie ernaar kijkt, maar er is in ieder geval een consistentie in te ontdekken. Waarvoor dank. Enige waar wij toch een beetje, denk ik, een verschil van inzicht te pakken hebben, is het college stelt, er is daar veel horeca. Maar het is minder horeca dan er de afgelopen jaren geweest is. Een aantal panden waar voormalig horeca inzat, staat nu leeg. Waarom kiest het college er dan voor om eigenlijk op een minder niveau nu te consolideren en niet toe te groeien of te versterken naar het niveau zoals het was?

De heer Burggraaf: Omdat wij eigenlijk hebben geconstateerd in het participatietraject dat de ondernemers die er nu zitten in een omgeving zitten waarin ze zeggen, dat is een fijne straat. Daar kan wel wat in kwaliteit verbeterd worden, maar dat zit, nogmaals, ook in dit beleid verwerkt. En bewoners zeggen, het is een mooie mix van een gebied. En er is aantrekkelijke toeloop naar het kernwinkelgebied. We constateren dat de balans goed is. En tegelijkertijd zijn we ook gewoon realistisch. Want ik hoor heel veel wensen van, er moet maar heel snel wat meer horeca et cetera bijkomen. Uiteindelijk is het niet de gemeente die die zaken opent of exploiteert. Het enige wat wij kunnen doen, is een heel duidelijke visie neerzetten wat voor kwaliteit we willen in die stad. We kunnen de ruimte bieden aan ondernemers om daar ook goed invulling in te kunnen geven, doordat ze af en toe een keer een feestavond kunnen organiseren waar ze langer open zijn. Nogmaals, we bieden vooral allerlei randvoorwaarden waarbij het voor ondernemers duidelijk is

waar je moet investeren als je echt in een horecaconcentratiegebied wil zitten en om je zaak goed te kunnen exploiteren. En verder is het dan ook echt aan de ondernemers om dat stokje dan op te pakken en er een uitvoering aan te geven.

Mevrouw Schnabel: Voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Ik heb ook nog een vraag ter verduidelijking. Want de wethouder gaf net even terug aan door gebrek aan capaciteit dat het even stil heeft gelegen met het participatieproces. Geeft de wethouder daar ook mee aan dat dat participatieproces eigenlijk dan niet verlopen is volgens wens, of wil hij daar iets anders mee zeggen?

De heer Burggraaf: Voor de Horecanota zelf hebben we een klankbordgroep gehad. En meerdere gesprekken hebben we ook getoetst toen eenmaal de Horecanota er was. En daar zal natuurlijk altijd zijn, er is een vertegenwoordiging van... Daar zit niet iedereen van elke straat waar een horecaconcentratiegebied is. Die spreek je dan. Want het is een vertegenwoordiging van. Dat is één. En het tweede waar het over participatie gaat, dat is wat ik ook in de commissie heb toegelicht, dat er een gesprek is geweest met de buurt hoe ze de straat anders ingericht zouden willen hebben. Omdat er ooit een container heeft gestaan tijdens de verbouwing van een pand. In coronatijd er een tijdelijke terrasuitbreiding is geweest, die heel lang er heeft gestaan en niet gebruikt werd. Waarvan de buurt zie, wacht, we moeten ook onze auto kunnen parkeren en we willen ook graag een aantrekkelijke groene straat, et cetera. Daar heeft een intensief gesprek plaatsgevonden. En vervolgens is het stil blijven liggen, om dat door te vertalen naar een voorlopig ontwerp en de werkzaamheden in de straat te gaan uitvoeren. En ik constateer dat daar in ieder geval bij heel veel bewoners ook terecht zoiets is van, wanneer gebeurt het nou eens? Het was ons toch toegezegd dat we die stap verder gingen zetten? En nogmaals, daar hebben we nu gewoon een projectleider op zitten en daar wordt nu toegewerkt naar om die werkzaamheden in de straat ook te kunnen gaan uitvoeren. Hopelijk gaan we daarmee heel snel bij die mensen ook weer het vertrouwen terugwinnen. Dan, voorzitter, het amendement gezond en duurzame en diverse horeca, qua eten. Ik waardeer de aanpassing van de Partij voor de Dieren, want daar was de grootste weerstand bij de commissiebehandeling waarvan ik zei, u zit wel erg op de stoel van het college en u legt ons wel erg veel werk op, waarvan het rendement ook zeer twijfelachtig is. Daar heeft u een goede slag in gemaakt. Tegelijkertijd blijven we bij deze bij dit amendement... Aspecten waar u zegt, gebruik de City Deal. We zijn bezig met een Voedselvisie. Die aspecten gaan we echt beetpakken. Blijft toch in dit amendement wel erg veel oproepen als dat we actief gaan sturen op wat voor type horeca we qua voedselaanbod in de straten gaan krijgen. En dat is een detailniveau dat we echt niet kunnen waarmaken. Daarmee wil ik toch dit amendement ontraden. En tegelijkertijd hopelijk wel het comfort bieden aan u dat we wel degelijk nogmaals met die Voedselvisie en dergelijke aan de slag gaan en met de horeca in gesprek blijven om te zorgen dat ze daar waar het kan er ook wel aandacht voor hebben. Dan amendement 5 tot slot, voorzitter. Dat ging over de versterking van het Dordtse nachtleven. Om even duidelijk te maken dat we voor de nachthoreca sowieso echt wel ruimte hebben geboden voor

ontwikkelperspectief. We hebben benoemd dat op er Scheffersplein de ruimte is. We hebben expliciet in de Horecanota nu benoemd dat voor Dolhuis, Kazerne en Merz er een nachthorecaverunning is. Ze hebben echt een aparte vermelding gekregen in de Horecanota. Waarbij het ook zo is dat ze gewoon verruiming van de openingstijden en dergelijke hebben. Het is niet zo dat ze daarin, omdat ze niet in een horecaconcentratiegebied zitten, beperkingen zouden hebben op de openingstijden. Die zijn juist stukken ruimer. Of op de geluiden, et cetera. Die toekomst is echt goed belegd.

Zit ook in horeca 2-vergunning. Hoeven de exploitanten zich geen zorgen te maken over de continuïteit daarvan, ook als ze de zaak zouden over doen. Als u dan zegt, ik wilde dit de horecaconcentratie benoemen, dat kunnen we ons indenken als u zegt, dat wil ik bij de Dolhuisstraat of bij het stukje waar Merz zit. Maar wat u nu doet in het amendement is een enorm groot gebied toevoegen, waar ook de Voorstraat West bij zit. Een gebied dat u in het toekomstbeeld binnenstad juist nog als een aanloopstraat heeft gedefinieerd. Er zitten heel veel straten bij die nu juist woongebied betreffen. De Kleine Kalkstraat, de Prinsenstraat, Suikerstraat, Slikveld en Bomkade. En dan maakt het het wel een dusdanig groot gebied dat we dit amendement in deze vorm toch wel ontraden, omdat we enerzijds zeggen, die nachthoreca is echt op die specifieke plekken geborgd in de Horecanota. Als u het wil aanpassen, zou ik suggereren, doe dat dan specifiek op de straat waar het in zit. Maar doe niet het hele gebied erbij, want dan ben je echt wel aan het afwijken van de balans die we juist in deze Horecanota hebben willen aanbrengen tussen, in welke gebieden heb je horecaconcentratie en de levendigheid en in welke gebieden zit je vooral op de leefbaarheid en een woongebied?

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, ik hoorde een punt. Dan kan ik interrumpen.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Van Engelen: Ik heb echt goed gewacht. De wethouder stelt het nu zo alsof we een horecaconcentratiegebied met een bepaald ontwikkelperspectief... Alsof dan voor elke centimeter van dat gebied geldt dat er ook iets moet komen. Maar wij scheppen toch door de horecaconcentratiegebieden en de ontwikkelperspectieven mogelijkheden en ruimte aan ondernemers? En uiteindelijk is het aan hen wat zij in dat gebied gaan doen. De angst van dat grote gebied en dat het dan de spuigaten uit zou lopen, die snap ik niet helemaal.

De heer Burggraaf: Voorzitter, de keus die wij hebben gemaakt door te zeggen, we hebben nachthoreca, die zit bij de Dolhuis, dat is bij de Kazerne en Merz, die hebben de ruimte om gewoon nachthoreca te zijn. Dat blijft geborgd. En die ruimte is er. Er werd expliciet gevraagd om onder andere de horeca die dan nog in het gebied zit, zoals de Lachende Monnik en Cozmic. Die zitten niet in een horecaconcentratiegebied, maar die hebben wel recht op de vijf verlaatjes en geluidjes die buiten de gebieden zitten. Die hebben ook gewoon binnen hun vergunning de ruimte om, als ze een keer willen, te verruimen. Maar om het een stap te brengen naar, maak er een horecaconcentratiegebied en doe er de nachthoreca focus op, dat heb ik net toegelicht waarom wij dat ontraden.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De heer Burggraaf: En dan heb ik ze volgens mij allemaal gehad, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Het ging bij de Lachende Monnik en Cozmic er volgens mij ook vooral om, en dat was wat ik daarstraks bedoelde, over de garantie die zij willen dat hun bedrijf nog overgenomen kan worden op het moment dat daar sprake van zou zijn. En dat daar nu nog twijfel over is. Wie weet kan de wethouder daar nog iets over roepen.

De heer Burggraaf: Zeker. Maar die vraag is me ook in de commissie gesteld. Toen heb ik dat ook duidelijk gemaakt. Er zit gewoon een horecabestemming op die plek. En daar is totaal geen beleidsvoornemen om daar een uitsterfbeleid te doen of om te zeggen, dat past niet. Juist een aanloopstraat daar leent zich ook bij diversiteit. En zoals die er nu is, is dat prima. Hoeft dat niet te veranderen. Maar om er dan een horecaconcentratiegebied van te maken, dat heb ik u net toegelegd waarom wij van mening zijn dat dat uit balans raakt. Maar om heel helder te zijn voor de ondernemers die er nu zitten, mochten ze dat willen overdragen aan een andere exploitant, daar blijft in de toekomst gewoon ruimte om op dezelfde wijze de horeca toe te passen. En zelfs met deze Horecanota komt daar gewoon ook nog een verruiming bij als het gaat om de verlaatjes en geluidjes.

De voorzitter: Ik zie verder geen interrupties. Was u al klaar?

De heer Katif: Voorzitter, ik wilde interrumpen, want ik zit met...

De voorzitter: Het hoeft niet hoor, mijnheer Katif.

De heer Katif: Maar ik zit me een beetje te verbijten, want ik hoor namelijk de wethouder iets vertellen over de toekomst van een aantal horecagelegenheden. En ik heb, dat mag u weten, wat intensieve contacten met een aantal mensen in de horeca. Met name dat stukje Dolhuis, Cozmic. En het verhaal is een andere. De toekomst waar u het over hebt, die is bij in ieder geval één van de horecabazen best onzeker, als het gaat om overnames en dat zo zaken. Ik doe geen aantijgingen, maar ik voel me daar nog niet zo echt happy bij als u dat even zegt op die manier dat het allemaal zeker is en dat er niks veranderd.

De heer Burggraaf: Voorzitter, mijn duiding die ik geef, is puur op de beleidskaders die wij als gemeente geven. Dat zegt niks over of de zaak goed draait of niet of er genoeg klandizie is, et cetera. Alleen hetgeen wat ik hier zeg, ook richting die ondernemers op die plek, het heeft een horeca 2-bestemming. Die is gewoon gegarandeerd. En die blijft er ook als daar een opvolging op zit. Dat heeft er gezeten. En nogmaals, dat is ook iets waar je in de omgeving van zegt, als je daar woont, dan weet je dat het er zit en dat het erbij hoort op dat stukje van de binnenstad. En nogmaals, voor de andere horecazaken, dat heb ik u net toegelicht. Die hebben ook gewoon een vergunning.

Kunnen ook gewoon hun activiteiten blijven doen. En hebben ook de ruimte om, wanneer ze dat willen, een geluidje of een verlaatje in te kunnen zetten.

De voorzitter: Dat was uw termijn? Kijk ik rond of er behoefte is aan een tweede termijn van de raad. De heer Groenewege in ieder geval. Mevrouw Van Engelen. Mevrouw Van Vugt. Anderen nog? De heer Groenewege, gaat uw gang.

De heer Groenewege: Dank u wel. Ik wilde graag eventjes kunnen reageren op wat vragen die er zijn gesteld. Er zijn een aantal vragen gesteld over keuzevrijheid en de ChristenUnie/SGP had het over dingen afdwingen. Ik denk eerlijk gezegd dat ik daar in mijn interruptie op mevrouw Koene en op mevrouw Pichel al op ben ingegaan. Er was ook een vraag van Beter voor Dordt en van Op Ons Eiland over, waar ligt eigenlijk de gemeentelijke verantwoordelijkheid? En daarvoor is het goed om te beseffen dat wij allemaal recht hebben op gezondheid. En dat gaat ook over gezond voedsel en een gezonde voedselomgeving. En dan is vervolgens de vraag, wie moet die gezonde voedselomgeving borgen? Ik heb een analyse, daar heb ik naar gelinkt in het amendement, van de Universiteit van Amsterdam. Die betoogt op basis van verdragen en regelgeving in Nederland, kun je concluderen dat het de gemeente is die die verantwoordelijkheid draagt. En dat is ook de insteek van ons amendement. Wij zijn de overheidslaag die dit moet regelen. Het is ook zorgwekkend eigenlijk als de wethouder zegt, ik ga niet me inzetten voor een gezonde voedselomgeving, want dat is wel zijn plicht. Ik hoop dat de raad ons amendement steunt om de wethouder daar toch toe op te roepen.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Katif.

De heer Katif: Kleine vraag aan de Partij voor de Dieren. Ik verbaas me enorm. Ik bedoel, we kunnen wel regelingen of kunnen regels maken, maar is dat niet de keuze van de persoon zelf? Is dat niet de keuze van de Dordtenaar zelf om ervoor te kiezen. Nou ga ik niet met de VVD tong praten. Maar als je een bal gehakt wil hebben, dan neem je die. En als je zegt, ik wil een vegetarisch weet ik wat, dan neem ik dat. En tegelijkertijd de vrijheid die een ondernemer binnen horeca... Voor mij is die heilig. Simpelweg, een ondernemer heeft de vrijheid om dat te doen. En als wij dingen gaan opleggen, dan weet ik niet in welk land ik leef, als welke stad?

De heer Groenewege: In de commissie had ik dit bezwaar gesnapt, want wij hadden in onze oorspronkelijke versie van ons amendement inderdaad een wat dwingende methode opgenomen om die gezonde voedselomgeving te borgen. Maar dat hele stuk hebben we eruit gehaald. Waar we nu op inzetten, de gemeente moet gewoon zich inzetten voor een gezonde voedselomgeving. En dat kan ook in goed gesprek met de ondernemers. Dat hoeft helemaal niet met dwingende regels of maatregelen. Dat kan ook op een vrijelijke manier. En de manier waarop laten we aan het college.

De heer Katif: Voorzitter, nog een kleine reactie. Ik vind het enigszins betuttelend. En ik moet eerlijk zeggen dat u hebt wel het een ander gewijzigd namelijk aan het amendement, maar de portee van het amendement is nog steeds hetzelfde. En daar zit iets van een, ik zou bijna zeggen, dwingend karakter. En volgens mij is dat niet de wijze waarop we met elkaar eigenlijk omgaan in deze stad.

De voorzitter: Dan heeft u kennelijk een verschil van mening over hoe u dit moet duiden.

Mevrouw Pichel: Voorzitter.

De heer Groenewege: Mag ik hier nog op reageren?

De voorzitter: U mag erop reageren, maar het blijft een beetje heen en weer gaan. Vandaar.

De heer Groenewege: Wij hebben er als Partij voor de Dieren een andere lezing van. Wij zien juist dat je de keuzevrijheid bevordert als je ervoor zorgt dat er voor iedereen wat te kiezen is. En dat is de insteek.

De voorzitter: Dank u wel. Hoorde ik nog iemand?

Mevrouw Pichel: Ja.

De voorzitter: U wilt op de heer Groenewege interrumperen? Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Even een verhelderingsvraag. Dank u. Mijn vraag aan de heer Groenewege is, kan hij wat meer helderheid scheppen over de gezonde voedselomgeving, waar dan de gemeente verantwoordelijk voor is? Want die is me niet helemaal helder wat dat dan precies betekent en is?

De heer Groenewege: Een ander onderzoek waar we naar hebben gelinkt in het amendement stelt dat in het horeca-aanbod 91 procent van de producten die daar worden aangeboden niet voldoen aan de Schijf van Vijf. En daarmee als ongezond kunnen worden bestempeld. Dat is natuurlijk niet een omgeving die bijdraagt aan gezondheid. En dat zie je ook in de cijfers. Wat ik in de commissie heb aangegeven, obesitas is in 30 jaar tijd gestegen van 35 procent van de bevolking naar meer dan de helft. Daar ligt een opdracht en een verantwoordelijkheid voor ons als gemeente.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u wel, voorzitter. Ik wil mijn tweede termijn graag gebruiken voor een voorstel. Want ik heb de raad gehoord en afgewogen en opnieuw nagedacht. Het consolidatieverhaal geloven wij nog steeds heilig in. Maar we geloven ook in de potentie van de stad, zoals ik in mijn woordvoering ook heb benoemd. Is het een mogelijkheid voor de VVD en de andere mee-indieners om het amendement aan te passen, namelijk naar twee jaar horecaconcentratiegebied Voorstraat Noord met ontwikkelperspectief consolidatie. Na twee jaar te evalueren.

En na een positieve evaluatie opnieuw te kijken naar het ontwikkelperspectief op dag-, avond- en nachthoreca.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Voorzitter.

De voorzitter: Wat is daarop uw antwoord?

De heer Den Heijer: Even verrassend, maar daar zijn wij bereid om over na te denken. Maar dan zullen we ook even wat moeten sleutelen. Ik denk dat we daar iets... Tien minuutjes moet lukken, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Ik vroeg me af waarom GroenLinks deze vraag aan VVD enzovoort stelt, terwijl het natuurlijk nu gewoon neerkomt op ons voorstel. Wij willen consolideren en over een paar jaar eens verder kijken hoe het er dan voor staat en of je dan door kan groeien qua consolideren met kwaliteitsimpuls. Dat is wat wij vragen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dan hebben mevrouw Van Vugt en ik elkaar echt niet begrepen vanavond. Want ik heb het CDA alleen maar gehoord over dit gebied veranderen in een Horeca Schakelpunt. En voor mij zitten er echt niet dezelfde voordelen aan voor de bewoners, zowel de ondernemers als we dat horecaconcentratiegebied met de bestemming consolideren.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Prima. We hebben elkaar niet begrepen. Klopt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijken we of er nog een schorsing aankomt of niet om dat amendement te wijzigen. Had u andere inbreng nog, mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dan zal ik het nu gelijk doen. Dat scheelt straks weer een stemverklaring.

De voorzitter: Heel kort hoor.

Mevrouw Van Engelen: Voor ons is het betuttelende van de voedselmotie van het Partij voor de Dieren er wel vanaf. Wij vinden dat er nog genoeg keuzevrijheid is. En de heer Groenewege heeft zichzelf genoeg duidelijk gemaakt. Wij zijn overtuigd. En we kunnen straks mee instemmen.

De voorzitter: Dan mevrouw Van Vugt.

Mevrouw Van Vugt-Roose: Dank u wel. Het is denk ik duidelijk dat wij voor een afweging van belangen gaan in Voorstraat Noord, waarin we de belangen van de bewoners ook zwaar meetellen. De voordelen voor de bewoners zijn minder geluidjes, minder verlaatjes en een aantrekkelijke leefomgeving, omdat ook de kwaliteitsimpuls dan wellicht kan gebeuren. Verder hebben we eigenlijk toch wel met verbazing naar de wethouder geluisterd, die precies onze argumenten gebruikt om geen horecaconcentratiegebied te vestigen op het gebied wat Beter voor Dordt wil. En het omgekeerd dan op dit gebied juist weer vast willen houden, terwijl hier bewoners er duidelijk niet voor zijn, Voorstraat Noord. En terwijl bij het andere gebied heel duidelijk is dat het daar al min of meer geaccepteerd is en ook al in ontwikkeling is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik eventjes naar de heer Den Heijer, die even tijd nodig had om na te denken. De tweede termijn komt tot een einde. Dat is ook het laatste moment om nog iets aan moties aan te passen. Vraagt u een schorsing aan of niet?

De heer Den Heijer: Ik verzoek u dan vijf minuten te schorsen.

De voorzitter: Zullen we er dan tien van maken? Want ik denk eerlijk gezegd dat u dat nodig heeft als u een amendement gaat wijzigen.

De heer Den Heijer: Ik denk eerlijk gezegd zelfs dat het een motie wordt, gezien ook het signaal vanuit GroenLinks.

De voorzitter: Dan gaat u het amendement veranderen of u gaat een amendement intrekken en u gaat een motie indienen?

De heer Den Heijer: Ja, daar zal het op neerkomen.

De voorzitter: Laten we dan maar even tien minuten schorsen. De vergadering is heropend. Ik kijk even naar de heer Den Heijer, die zojuist hier een motie op tafel heeft gelegd. Motie M13 gaan we die noemen. Perspectief Voorstraat Noord. Wilt u daar nog iets over zeggen, de heer Den Heijer?

De heer Den Heijer: Ja, zeker omdat dat mijn collega's hem nog niet gelezen hebben. Zal ik gewoon het dictum voordragen, voorzitter? Draagt het college op twee jaar na de inwerkingtreding van de Horecanota en na afronding ook van de verbetering van de straat, wat natuurlijk ook een belangrijk punt is vanuit de bewoners, een evaluatie te doen. En bij positieve terugkijk op de consolidatieperiode, die we dan nu starten als we voor dit voorstel stemmen, de ontwikkelrichting consolidatie om te zetten naar dag-, avond- en nachthoreca.

De voorzitter: En even voor de helderheid, het feit dat het dan om de Voorstraat Noord gaat, moeten we uit de titel halen? Dat is op zich prima, maar dat klopt toch?

De heer Den Heijer: Ja, dit gaat over de Voorstraat Noord.

De voorzitter: Exact. Normaal gesproken staat het ook wel in het dictum, maar dat maakt niet uit. Dit is prima. Ik snap dat het snel is gedaan. Als het maar duidelijk is. Dan kunnen we kijken of daar nog reacties op zijn. Amendement A9 trekt u in en motie M13 komt erbij. Die wordt nu het systeem gezet. Is er nog iemand die daarop wil reageren? Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, nog even een reactie dat het fijn is dat we op deze manier met elkaar kunnen samenwerken in de raad. En dat we nu eigenlijk the best of both worlds hebben bereikt door het gebied eerst te consolideren en dan op een veilige manier te kijken naar de groeiperspectieven. Dank u wel, collega's.

De voorzitter: Dank. De heer Portier.

De heer Portier: Ik word een beetje getriggerd door het woord dag-, avond- en nachthoreca. Is het daadwerkelijk de bedoeling om ook daar tot laat in de nacht horeca open te houden?

De heer Den Heijer: Nee, dat is een punt waar wij op hebben moeten schikken. En dat doet me pijn. Maar dat laten we wel afhankelijk zijn van wat die evaluatie over twee jaar oplevert. Ik ga met u samen dat niet vooraf inkleuren.

De voorzitter: Anderen nog? Is niet het geval. Dan wachten we even tot hij in het systeem staat. En dan gaan we zo over tot stemmen. Verandert de zaak weer iets, want we zouden, omdat amendement A8 en A9 zo met elkaar samenhangen, die als eerste in stemming hebben gebracht. Dat gaan we nu weer anders doen. Maar we gaan over tot stemmen. En dan gaan we gewoon de volgorde aanhouden van indiening. We beginnen straks met amendement A5 van Beter voor Dordt, VSP Dordrecht, Op Ons Eiland, GroenLinks Dordrecht en de Dordtse VVD en Forum voor Democratie. Amendement Versterking van het Dordtse nachtleven. Zijn er stemverklaringen ten aanzien van amendement A5. De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, heel kort. Het gaat om een gebied waar al wat nachtleven is, maar dat concentreert zich op een aantal plekken. Hiermee wordt het eigenlijk dat als een olievlek over het hele gebied uitgespreid. Wat dat betreft ben ik het voor de verandering eens met de wethouder dat dat geen goed idee is. Daarom tegen.

De voorzitter: Andere stemverklaringen op amendement A5? Niemand. Kijk ik even of we al zover zijn. Ik zie hem voor in het systeem. U kunt stemmen. Als u voor het amendement bent plus. Als u tegen amendement A5 bent min. Gaat uw gang. Dat amendement is aangenomen. 27 voor, 9 tegen. Tegen de fracties ChristenUnie/SGP, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Fractie van Leeuwen. En de overige fracties voor. Komen we bij amendement A6 van de SP Dordrecht. Houd de binnenstad leefbaar. Zijn er nog stemverklaringen? De heer Portier zelf. Verrast u ons.

De heer Portier: Nog eenmaal om te benadrukken van, de bestaande mogelijkheden die er zijn voor verlaatjes geluidjes, et cetera, blijven gewoon in stand. We zijn gewoon tegen uitbreiding daarvan, omdat we vinden dat het er nu een goede balans is tussen levendigheid en leefbaarheid. En dat willen we graag zo houden.

De voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Gaan we stemmen op amendement A6. Voor is plus. Tegen is min. Amendement is verworpen. Voor waren de fracties Partij voor de Dieren en de SP. Tegen de overige fracties. 33 tegen, 3 stemmen voor.

Gaan we naar amendement A7 van de Partij voor de Dieren. Gezonde, duurzame en diverse horeca. Stemverklaringen? De heer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, ik heb hier even over zitten twijfelen, want op zich is het sympathiek. En ik vind ook dat gezondere voeding bevorderd moet worden. Dat oorspronkelijke amendement had nog enigszins tanden. En los van dat ik daar voor of tegen zou zijn.

Maar ik zie nu inderdaad vooral heel veel ambtelijk overleg opdoemen tussen gemeentes, gemeentes en het Rijk, et cetera. En ik denk dat dat alleen maar kosten met zich meebrengt en tijdverspilling, zonder dat iemand in de stad er iets van zal merken. Daarom uiteindelijk toch tegen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Gaan we stemmen op A7. Voor is plus, tegen is min. Amendement is verworpen. 27 tegen, 9 voor. Voor de fracties GroenLinks, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid. Overige fracties tegen. Dan het laatste amendement. Amendement A8 van het CDA Dordrecht en Partij van de Arbeid. Horeca

Schakelpunt in Voorstraat Noord consolideren met kwaliteitsimpuls. Stemverklaringen? Zo niet, gaan we stemmen op A8. Voor is plus. Tegen is min. Amendement is verworpen. 26 tegen, 10 voor. Voor de fracties CDA, Op Ons Eiland, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Van Leeuwen. En de overige fracties tegen. Dan komen we bij het voorstel zelf. Vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet Horecanota. Stemverklaringen?

De heer Van Leeuwen: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Leeuwen.

De heer Van Leeuwen: Voorzitter, de wethouder heeft eerlijk aangegeven dat het participatietraject voor de Voorstraat Noord een tijdje stil heeft gelegen. Dat kan. Het wordt nu weer opgestart. Alleen de nota ligt nu voor op dit moment. Ik stel vast dat het participatietraject voor de Voorstraat Noord niet gelopen is, zoals het zou moeten lopen. En daarom zal ik tegen het voorstel stemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Is niet het geval. Wel. Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Wij stemmen ook niet mee. En dat komt omdat inderdaad die geluidjes en verlaatjes er nu toch in blijven. En dat is de reden dat we niet voorstemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Nee. Dan gaan we stemmen op het voorstel. Voor is plus. Tegen is min. We gaan nu gewoon stemmen op het voorstel. Plus of min. Het voorstel is aangenomen. 32 voor, 4 tegen. Tegen de fracties Partij voor de Dieren, SP en Van Leeuwen. En de overige fracties voor. Dan hebben we de motie. Motie M13 van de Dordtse VVD, VSP, Beter voor Dordt. Perspectief Voorstraat Noord. Zijn er nog stemverklaringen? Mevrouw Schnabel.

Mevrouw Schnabel: Dank u wel. Excuus. De stemverklaring ging over de motie. Vandaar dat we niet meestemmen. Maar we stemden natuurlijk wel mee met het voorstel zelf.

De voorzitter: Het voorstel zelf hebben we net in stemming gehad. Nu gaan we naar de motie.

Mevrouw Schnabel: Dat weet ik. Ik wilde alleen aangeven inderdaad dat we voor het voorstel zijn, maar tegen deze motie, omdat die geluidjes en verlaatjes er nog steeds in blijven.

De voorzitter: Helder. Anderen nog? Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Wij zullen instemmen met deze motie, hoewel we niet het idee hebben dat dat erg veel afwijkt van wat er in de nota zelf staat.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank, voorzitter. Wij zullen voor deze motie gaan stemmen. Ervan uitgaand dat bij de evaluatie ook de bewoners nadrukkelijk betrokken worden.

De voorzitter: Dank u wel. Anderen nog? Is niet het geval. Gaan we stemmen op de motie. Motie A13. Voor is plus. Tegen is min. De motie is aangenomen. 27 voor en 9 tegen. CDA tegen, Partij voor de Dieren, Partij van de Arbeid, SP en Van Leeuwen. En de over fracties voor. Dan zijn we klaar met agendapunt 44.

45.M1 Motie Vreemd aan de orde van de dag: geen bedelbendes in Dordrecht

De voorzitter: En dan gaan we nog door met de motie Vreemd aan de orde van de dag, getiteld Geen bedelbendes in Dordrecht. Agendapunt 45. Het woord is aan de heer Van der Net. Gaat uw gang.

De heer Van der Net: Voorzitter, ik vraag me alleen af, omdat het uw portefeuille is of dat u inderdaad in die rol kan blijven.

De voorzitter: Dat kan.

De heer Van der Net: Dat kan?

De voorzitter: Ja hoor.

De heer Van der Net: Ik heb er geen problemen mee.

De voorzitter: Als ik straks antwoord geef, dan vraag ik even aan de heer Schalken om dat te begeleiden.

De heer Van der Net: Eigenlijk, we hebben dit natuurlijk in het vragenhalfuur ter sprake gebracht. En er werd in ieder geval aangegeven, is het wel een probleem? Wij vinden wel dat het een probleem is. Samen met ChristenUnie/SGP, in het verleden hebben wij dit verbod in de APV opgenomen. Daar is nooit geen gevolg aan gegeven, omdat er geen gebieden zijn aangewezen. Wat ik nu eigenlijk wil, is toch wel een vergaand iets. Want ik ga eigenlijk een collegebevoegdheid gebruiken om in ieder geval een gebied aan te wijzen. En ik wilde in ieder geval voorstellen aan u om een toezegging te gaan doen op dat punt.

En dat is de toezegging dat u het probleem gaat aanpakken en zo snel als mogelijk, maar in ieder geval voor de Kadernota een terugkoppeling hierover te geven. Als dat een toezegging is die gedaan kan worden, dan trek ik mijn motie in.

De voorzitter: Maar de motie is wel ingediend toch?

De heer Van der Net: Zeker.

De voorzitter: Maar welke toezegging wilt u precies horen?

De heer Van der Net: Dat u in ieder geval het probleem gaat aanpakken en zo snel mogelijk, maar in ieder geval voor de Kadernota een terugkoppeling geeft over of het probleem er is en of dat u daar wat aan gaat doen.

De voorzitter: Daar kan ik kort over zijn. Dat wil ik best toezeggen, want dat heb ik eigenlijk al toegezegd in het vragenhalfuurtje.

De heer Van der Net: Laat ik het zo zeggen, u eindigde met, niet alles wat in de krant staat, klopt. En in zoverre was ik in ieder geval getriggerd om dat toch wat scherper te stellen. Maar als ik inderdaad van u hoor dat u dat doet, dan zijn we klaar. Dan trek ik mijn motie in en dan gaan we allemaal lekker naar huis toe.

De voorzitter: Daar is iedereen bij mee. Dank u wel. Dan zijn we bij het einde van de raadsvergadering.

De heer Stam: Voorzitter.

De voorzitter: Dan wil ik iedereen hartelijk danken. En dan wens ik iedereen wel thuis. De vergadering is gesloten.

De heer Stam: Voorzitter.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 april 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff